

«Тоді вивозили тільки в одне місце... Бабин Яр»

Насіння розбрату

Під час засідання Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин народні депутати шукали шляхи врегулювання конфліктної ситуації, яка виникла між виробниками та переробниками соняшнику. Насіння цієї культури зібрано вже майже 3 мільйони тонн. Нинішня суха погода сприяє соняшниковим жнивям. Здавалося б, в аграріїв, котрі цього року не змогли заробити на зернових, з'явилася можливість підправити свій фінансовий стан за рахунок продажу соняшнику. Адже сировина має попит, заводи, намагаючись заготовити її для переробки, платять від 2 до 2,4 гривні за тону. Ціну можна вважати непоганою, вона, приміром, більша як вдвічі вища, ніж на пшеницю, а були роки, коли за соняшник не давали й по тисячі гривень.

► СТОР. 9

Стартова нарада Єврокомісії

На Запорізькій АЕС пройшла стартова нарада Європейської комісії (ЄК) зі створення Національного навчального центру для ремонтного й управлінського персоналу українських АЕС. У ній взяли участь представники НАЕК «Енергоатом», Запорізької АЕС та консорціуму з трьох підприємств Франції, Німеччини й України, з котрими на тендерній основі укладено договір на розробку навчальних матеріалів та підготовку навчального устаткування.

Після презентації проектів було обговорено питання підготовки і реалізації поставок, заслухано звіти про виконану роботу, а потім учасники наради побували на складі зберігання устаткування і будівельному майданчику навчально-тренувального центру. За підсумками дводенної роботи підписано відповідні протоколи, **передає наш власкор Микола МАНЬКО.**

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 4-Й СТОР.

КОРОТКО

□ ДАІ попереджає про адміністративну відповідальність за незаконне використання спеціальних звукових і світлових сигналів.

□ Офіцери українського миротворчого персоналу в Афганістані надали медичну допомогу майже 3800 місцевим мешканцям.

□ Всеукраїнський сільський футбольний фестиваль «Даруймо радість дітям!» стартував на Київщині.

□ У Дубаї українка повернула забудькуватому покупцеві півмільйона доларів.

□ У столичному Будинку кіно відбувся мистецький вечір «Національна спілка кінематографістів. Презавантаження».

□ Туреччина і Вірменія 10 жовтня підпишуть угоду про встановлення дипломатичних відносин.

□ Кумир французів Бріжіт Бардо відзначає 75-річчя.

За повідомленнями Укрінформу.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

29 вересня 1941 року в Бабиному Яру окупованого Києва було вбито кілька тисяч мирного населення... 68 років потому на це місце, як до одного із найбільш скорботних для усього людства символу, приходять уже вільні українці, росіяни, євреї. Адже прах понад сотні тисяч чоловіків, жінок і дітей, жорстоко знищених нацистами під час окупації Києва в роки Великої Вітчиз-

няної війни, перетворив Бабин Яр на величезну братську могилу. Вчора тут було відкрито відновлений Пам'ятний хрест та меморіальні дошки на честь учасників антифашистського підпілля ОУН, у тому числі, й видатної української поетеси, керівника Спілки українських письменників Олени Теліги.

► СТОР. 4

ПОДІЇ

Світовий банк просить підвищити ціни на газ для населення

Світовий банк готовий співробітничати з українським урядом у питанні зниження дефіциту державного бюджету. Про це заявив віце-президент Світового банку по регіону Європи й Центральної Азії Філіп де Хуаро на зустрічі з Прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко, обговорюючи проект бюджету на 2010 рік.

«Ми готові разом з вашою командою працювати над тим, щоб забезпечити обмеження фіскального дефіциту тією мірою, якою це можливо», — сказав він. На думку Хуаро, для того щоб Україна могла використовувати можливості відновлення світової економіки, їй необхідно провести цілу низку реформ і насамперед збільшити приватний сектор економіки через кредитування.

► СТОР. 4

Убито прокурора Таращанського району

Позавчора ввечері у власному робочому кабінеті було знайдено мертвим з кульовим пораненням прокурора Таращанського району Київської області Сергія Мрука. Про це повідомили в Головному управлінні МВС України в Київській області. **Як передає УНІАН,** обласною прокуратурою порушено кримінальну справу за фактом вбивства.

Четверо людей отруїлися чадним газом

Нешастя сталося минулої неділі в селі Товмачик Коломийського району, що на Прикарпатті. Постраждали 38-річний чоловік, його 29-річна дружина, їх новонароджена дитинка та 9-літня племінниця. З ознаками отруєння чадним газом їх було доправлено до Коломийської центральної районної лікарні. Згодом дітей відвезли в реанімаційне відділення обласної дитячої клінічної лікарні. За даним фактом ведеться розслідування, **повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК.**

Чорнобильці і ветерани МНС справили новосілля

У Верхньодніпровську, що на Дніпропетровщині, 72 родини отримали житло. Будинок цей почав будувати ще 1990 року завод керамічних конденсаторів. Після розпаду Союзу об'єкт передали Фонду держмайна, а потім продали племзаводу. Тільки два роки тому будівництво відновилося. Усі квартири за 12,8 млн. грн. придбало Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Разом із головою облради Юрієм Вілкулом та головою ОДА Віктором Бондарем новоселів привітав міністр МНС Володимир Шандра, **інформує наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.**

Триває передплата на 2010 рік

Шановні читачі, ви маєте можливість до 15 грудня 2009 року оформити передплату на «Голос України» на наступний рік і з 1 січня одержувати газету українською або російською мовами.

Передплатна вартість п'ятиразового виходу газети на тиждень (крім неділі та понеділка) за індексами 40224 — українською та 40223 — російською мовами для індивідуальних передплатників становить 10 гривень на місяць.

Передплатна вартість триразового виходу газети на тиждень — у вівторок, четвер і п'ятницю — за індексами 08775 — українською та 08337 — російською мовами для індивідуальних передплатників коштує 6 гривень на місяць.

Для підприємств, установ та організацій передплатна вартість газети за індексами 60955 — українською та 60997 — російською мовами становить 30 гривень на місяць.

У зазначені суми входить вартість приймання передплати та доставки газети.

Умови передплати на «Голос України» шукайте в каталозі ДП «Преса» на 25-й сторінці.

Поспішіть передплатити собі в дім парламентську газету —

справжнього друга і порадирика. Завітайте до найближчого відділення поштового зв'язку міста, району, селища міського типу та села й оформіть передплату українською чи російською мовою.

Надсилайте до редакції копії квитанцій на піврічну або річну передплату п'ятиразового виходу — і ви станете учасником розіграшу автомобіля, купи грошей (3000, 2000 і 1000 гривень) та різних подарунків.

Шановні читачі! Редакція газети «Голос України» спільно з «Укрпоштою» намагається вирішити проблему своєчасної доставки нашої газети передплатникам. У зв'язку з цим просимо повідомляти нас (листами, надісланими на адресу редакції, або електронною поштою) про випадки неотримання своєчасно газети «Голос України».

«Голос України» чекає своїх читачів і шанувальників.

Не нав’язувати своєю волю народові і державі

Багато політиків кричать про підтримку людей і необхідність прийняття рішення про підвищення прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати, пенсій, але водночас усе блокують. Це — підготовка до блокування всієї країни, щоб потім сказати: віддайте нам усю владу. Про це сказав Голова Верховної Ради Володимир Литвин у Вишгороді під час спілкування з його жителями.

Вітчизняний газ — на комунальні послуги

Він вважає та наполягає на тому, щоб комунальні тарифи у всій країні встановлював Кабінет Міністрів. «Вони повинні бути середні. Наприклад, у Луганській області є проблема з доставкою води. Тому держава повинна брати на себе цю частину тарифів», — упевнений В. Литвин.

Також Голова Верховної Ради зазначив, що газ власного видобутку має йти на комунальні послуги, а для цього його треба передати в державну власність. Сьогодні він у руках тих, кого народ обрав до парламенту. Окрім того, Володимир Литвин наголосив: щоб після президентських виборів, залежно від їх результатів, була проведена інвентаризація всієї землі. Щоб було відомо, кому належить та на якій підставі надана. Бо всі обороти із землею, зокрема продаж земельних паїв, незаконні. «Я переконаний, що вибори глави держави — це боротьба за землю», — заявив глава парламенту.

«Я ще раз переконався, що люди не хочуть і не погодяться так далі жити. Це головний висновок, який виніс для себе. Потрібно просто йти вперед. Результат, я впевнений, буде», — сказав на прес-конференції після зустрічі Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Він висловив думку, що сьогодні є намагання примусити всю країну полюбити окремого політика, політичну силу. Також змушують парламент діяти так, як вони того хочуть. Проблема нині в тому, що відбувається нав’язування чужої волі всьому народу і державі. Причину, очевидно, політикам потрібно шукати в собі.

Не працюєш — не отримуєш зарплату

Журналісти поцікавилися, чи можливий перерахунок заробітної плати депутатам за вересень, якщо буде скасовано розпорядження про ненарахування її парламентаріям під час блокування трибуни? Володимир Литвин заявив, що ніякого перегляду не буде. «Якщо комусь хочеться, нехай внесуть постанову. Скасувати рішення відповідно до закону може тільки Верховна Рада. Хай скасовує, але гроші ніхто не зби-

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

рається повертати, — сказав він. — Я розумію, що наживаю собі недругів. Але якщо не працює підприємство, то всім людям не виплачують зарплату. Це зрозуміло».

Те, що відбувається, на думку глави парламенту, несе в собі руйнівний потенціал для країни. Зокрема, чорний піар, зливи компромату, з’ясування стосунків. Це головне, чому потрібно протистояти. Бо виборами життя не закінчується. Вони мають слугувати динаміці переходу в нову якість, відкриттю нових людей, ідей та мобілізації на їх реалізацію. За словами Володимира Литвина, Україна за рівнем свого розвитку, якщо брати інтегруючий економічний показник ВВП, перебуває на рівні 2004 року. «Думаю, це примусить політиків діяти тверезо. Вони руйнують країну. Головна загроза безпеці держави — це українська влада. Все інше — намагання грати на почуттях людей», — підкреслив він.

Бюджет треба розглядати

Володимир Литвин сказав, що бюджет однозначно не можна охарактеризувати, поганий він чи добрий. Його треба розглядати як ескізні начерки для того, щоб створити справжній, реальний основний економічний закон, потрібний для країни. «Я вважаю, що Верховна Рада повинна продемонструвати відповідальність та визначитись, чи брати його до впровадження, чи повертати до опрацювання Кабінету Міністрів. Для цього потрібно почути, який економічний стан країни, — зазначив глава парламенту. — Я звернувся до Національної академії наук України із пропозицією підготувати соціальну доповідь «Соціально-економічний стан країни. Наслідки для народу і держави». І я пропонуватиму парламенту провести спеціальне засідання, де з доповіддю виступили б представники НАНУ, а потім Президент, Прем’єр-міністр, керівництво Національного банку для того, щоб почути реальну картину. А тоді перейти до розгляду бюджету».

Володимир Литвин розуміє, що його апріорі не підтримають. Але неприйняття такого рішення означатиме: діємо за принципом що гірше, то краще. Це політика недалекоглядна, аморальна та злочинна.

Сергій МЕЛЬНИК.

Володимир ЛИТВИН: «Поліпшити життя людей могли б нові розміри пенсій і зарплат»

Робочу поїздку на Вінниччину Володимир Литвин розпочав з відвідання села Марківка Теплицького району. Тут він поклав квіти на могилу всесвітньо відомого композитора Миколи Леонтовича. На сільському кладовищі зібралися односельці, які звернулися до Голови Верховної Ради з проханням підтримати фінансово музей композитора. Директор музею звернула увагу на те, що такі заклади мають фінансуватися з державного бюджету. З цього приводу прийнята постанова Верховної Ради, але вона, на жаль, не виконується.

У райцентрі Теплик, а також у сусідньому місті енергетиків Ладичині Тростянецького району Голова Верховної Ради спілкувався з їхніми жителями у формі запитань-відповідей. Найчастіше співрозмовники нарікали на низький життєвий рівень простих людей. Погджуючись із таким зауваженням, Володимир Литвин нагадав, що частка зарплати у собівартості продукції нині становить лише 8 відсотків, тоді як у країнах Європи ця цифра — не менш як 25 відсотків.

— Я не раз пропонував змінити ці цифри, — каже Володимир Литвин. — Однак така пропозиція не знайшла підтримки, насамперед через спротив покровителів олігархів, вони відверто кажуть: ми не дамо прийняти тобі такий закон. А весь секрет у тому, що 81 відсоток економіки перебуває у приватних руках.

На продовження сказаного гість навів ще один факт: 50 українських сімей володіють величезними статками у розмірі 124 мільярди гривень.

Поліпшити життя людей могли б нові розміри пенсій і зарплат, адже вони, за словами Володимира Литвина, занижені щонайменше втричі. Однак і тут пропозиція, внесена депутатами від Блоку Литвина, не знайшла підтримки в частини депутатського корпусу, зокрема, тієї, де найбільше представників олігархів. Бандитизмом відверто назвав Голова Верховної Ради стягнення ПДВ з громадян під час сплати ними коштів за користування електрикою, житлово-комунальних послуг тощо. Із цих зібраних з людей коштів потім повертають ПДВ багатіям, зазначив Володимир Литвин. «Із зарплати працівників уже утримують усі податки, який ще може бути ПДВ?»

Свою точку зору висловив Голова Верховної Ради і стосовно приватизації Одеського припортового заводу. «Цей завод — унікальне підприємство, — сказав Володимир Литвин, — воно дає державі колосальні прибутки, тому має залишатися у власності держави. Президент України зупинив рішення Кабміну про приватизацію цього заводу, скасувати його може тільки Конституційний Суд».

Віктор СКРИПНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Микола Томенко відкрив в Артеку «Старти надій»

Саме так називаються 11—ті Всеукраїнські дитячі спортивні ігри серед учнів загальноосвітніх шкіл України. Більш як сімсот хлопчиків і дівчаток приїхали наприкінці вересня оздоровитися в таборах «Янтарний» і «Кришталевий». Їхня зміна особлива, вона називається «Крок до Олімпу».

На Південний Берег Криму приїхали кращі спортивні класи із всіх областей України, Республіки Крим та Севастополя.

— Немає тільки столиці — міста Києва, — повідомив Микола Томенко. — Абсолютна більшість учителів, педагогів розуміють, якщо сьогодні школи і вузи втратять фізкультуру і спорт, то ми їх втратимо назавжди.

Змагання з деяких видів легкої атлетики, силової гімнастики і плавання пройдуть до 30 вересня. А почалося все з боротьби двох команд на баскетбольному майданчику. Заступник Голови Верховної Ради пограв спочатку за одних, а другий тайм чесно відіграв за інших.

— Грав чесно, не фолів, — зазначив після гри восьмикласник Квасиловської школи-ліцею Рівненської області Володимир Тимошук. — Я став лідером за кількістю закинутих м’ячів (18 очок). А він на другому місці — вісім очок.

— А ким ти хочеш бути, — поцікавився Томенко у хлопця.

— Не депутатом точно, — розсміявся хлопець. — Мрію стати залізничником. Парламентарій запропо-

нував організаторам розширити перелік видів спорту, включивши до міні-олімпіади настільні теніс та інші ігри.

— «Старти надії» треба активніше проводити на міжобласному і всеукраїнському

рівні, — відзначив Томенко. — Тоді діти прагнутимуть прославити свій клас, свою школу, місто, район.

— А чи не слабкий рівень викладання фізкультури сьогодні?

— На жаль, професія вчитель стала нічною. Чоловіки розуміють, що багато тут не заробиш, і шукають інший хліб. Міністерство освіти та науки намагається маневрувати і коригувати програму навчання. І підхід, коли треба більше займатися оздоровчими заходами, а не виконанням нормативів, у принципі схвалюю. Погодьтеся, абсурд, коли дівчата і хлопці гранати кидають.

У школі вони повинні навчитися правильно дихати, допомагати одне одному, плавати. А той, хто пройшов мінімум, нехай записується до секцій. І тут держава зобов’язана підтримати активну позашкільну роботу. Як було раніше, фінансувати її з центру, щоб школа могла взяти на роботу тренера, а той, у свою чергу, очолив секцію. Учителю — займається загальним, тренер — більш спеціалізовано: баскетбол, волейбол. Ідея про те, що це втілить місцева влада, — помилкова.

— Чи виділять гроші на оздоровлення дітей у наступному році? Чи поїдуть вони знову до Артека за рахунок держави?

— Дискусія, що відбулася в парламенті, показала, що ворогів в Артека немає. І парламент, і уряд, і Президент усі розуміють, що міжнародний дитячий центр — надбання країни. Треба розробити довгострокову концепцію розвитку, на перспективу. А тоді стане ясно, в яких обсягах треба фінансувати перший етап, другий, третій. Я бачу Артек, що приймає переможців шкільних олімпіад, спортивних змагань, талановитих дітей, а не тільки тих, чий батьки можуть заплатити. Діти повинні розуміти і вірити, що поїздка до Артека — нагорода за старання.

— Тож як щодо фінансування? Горезвісна криза не завадить?

— Артек має позиціонувати себе як міжнародна дитяча столиця. Тому тут необхідно проводити заходи СНД, пропонувати європейського і світового рівня. І стати регіональним лідером МДЦ (міжнародний дитячий центр) — не проблема. Він як елемент до іміджу України.

— А бій Кличко дивилися?

— Так. Я був упевнений, що він виграє. Але можна вести бій на результат, а можна для глядачів. Можна красиві фініти показувати, а в підсумку програти. А Віталій людина серйозна, він бився на результат і робив усе правильно. Такі перемоги запам’ятовуються.

Розмовляв
Георгій ВЕРБЕС.

Сімферополь.

Фото автора.

Микола СКОРИК: «Громаду потрібно не лише слухати, а й чути»

САМОВРЯДУВАННЯ

— Миколо Леонідовичу, на нещодавній 26-й сесії обласної ради ви звітували про свою роботу. Деякі депутати у виступах критикували діяльність обласної ради загалом і вашої на посту голови зокрема.

— Це нормальне явище, котре свідчить, що обласна рада працює, розмірковує, сперечається. А істина, як відомо, народжується саме в суперечках. Для депутатського корпусу третій рік роботи Одеської облради став випробуванням. Незважаючи на нашу досить дружну і плідну роботу й тісне співробітництво з облдержадміністрацією, нам не вдалося досягти істотних зрушень у розвитку регіону. Відсутність в Україні антикризової програми затримала розвиток життєво важливих державних програм. Вдумайтеся: за 8 місяців поточного року Одеська область не одержала з державного бюджету жодної копійки на капітальні вкладення. З метою ефективного використання бюджетних коштів облрада змушена була накласти мораторій на прийняття нових регіональних програм, унаслідок чого їхня чисельність скоротилася із 75 до 65.

— Економіка Одеського регіону переживає не кращі часи, втім, як і економіка всієї держави. У цій ситуації від обласної ради залежить не просто збереження стабільності в регіоні, а й мобілізація всіх ланок народногосподарського комплексу.

— За рік ми провели вісім сесій, прийняли 311 рішень із найважливіших напрямів розвитку регіону. Загалом завдяки спільним зусиллям обласної ради та обласної держадміністрації, а також самовіданій роботі людей нам удалося зберегти соціально-економічну стабільність у регіоні. Люди одержували зарплату, вживалися заходи щодо ліквідації її заборгованості. Цього року область має соціально орієнтований бюджет, який стабільно виконується. На сесії в березні ми розподілили бюджет розвитку в сумі 64 мільйони гривень. Капітальні витрати на основні галузі (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення) становлять 11 мільйонів гривень, а в обласний фонд охорони навколишнього природного середовища спрямовано 6,4 мільйона гривень.

— Останнім часом обласна рада під час вирішення життєво важливих питань, пов'язаних із поліпшенням якості життя людей, прагне максимально враховувати думку населення регіону.

— Громаду потрібно не лише слухати, а й чути. З нею треба говорити. У нас активно запрацювала координаційна рада з

Я економіст і добре знаю, що за нинішньої ринкової ціни на газ і за тих процесів, які на сьогоднішній день відбуваються в хімічній промисловості, Одеський припортовий завод стане просто неефективним, незалежно від того, буде він приватизований чи ні. Одеський припортовий потрібно зберегти для держави.

— Так, Одеса не потрапила до числа міст, які приймають європейський чемпіонат з футболу. Але впевнений, що будь-який турист, який приїхав до України, виявить бажання побувати в Одесі. І ми просимо в центру надання допомоги у фінансуванні реконструкції аеропорту, стадіону, будівництва готелів.

Навіть коли в Одесі були шанси приймати чемпіонат Європи з футболу, депутати облради висловлювали думку, що, незалежно від того, відбудеться він чи тут ні, ми повинні розвивати туристичну інфраструктуру. Зважаючи на досить дір'явий бюджет, з одного боку, і те, що об'єкти Євро-2012 не фінансуються, — з другого, надій, що до наших прохань прислухаються, справді небагато.

Депутати облради звернулися до Міністерства охорони навколишнього середовища України про перегляд підходів до роботи державних екологічних інспекцій і поновлення територіального принципу їхнього розміщення і роботи. Ми одержали добро з Мінприроди. Унаслідок цього вдалося досягти позитивних результатів у цій сфері й у більшості випадків зупинити незаконний видобуток корисних копалин.

— Виступаючи на сесії обласної ради, директор Одеського припортового заводу Валерій Горбатко наводив переконливі аргументи про необхідність якнайшвидшої приватизації припортового заводу. Але депутати не погодилися з досвідченим виробничником і проголосували за звернення до керівництва країни, в якому просять заборонити прива-

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Микола СКОРИК народився 27 листопада 1972 року в Одесі. У 1994 році закінчив Одеський національний політехнічний університет за фахом «інженер-економіст». З 2004 року — кандидат економічних наук. З 1994-го по 2006 рік працював в АКБ «Імексбанк». З 1999-го по 2006-й — голова правління банку. З травня 2006 року — голова Одеської обласної ради. Член Партії регіонів. Одружений. Виховує двох доньок. Нагороджений орденом «За заслуги» 3-го ступеня.

тизацію стратегічного для України об'єкта. Чим було спричинено таке рішення?

— По-перше, депутати чудово усвідомлюють, як бездарно буде витрачено кошти, отримані від приватизації. По-друге, хоч би який власник прийшов на припортовий завод, він насамперед почне займатися оптимізацією оподатковування. По-третє, за варіанта появи несумлінного власника зростає небезпека погіршення екологічної ситуації на заводі й у прилеглих до нього околицях. І, нарешті, ми впевнені, що після найближчих виборів поліпшаться відносини з Росією й розмови про те, що питання ціни на газ є винятково економічним, припиняться.

Я економіст і добре знаю, що за нинішньої ринкової ціни на газ і за тих процесів, які на сьогоднішній день відбуваються в хімічній промисловості, Одеський припортовий завод стане просто неефективним, незалежно від того, буде він приватизований чи ні. Одеський припортовий потрібно зберегти для держави.

Наведу таку цифру. Торік він приніс дивідендів від використання державного майна більше, ніж НАК «Енергоатом», тобто більше, ніж всі атомні електростанції країни, заплатавши понад 700 мільйонів гривень у бюджеті різних рівнів.

— Депутати облради на нещодавній сесії прийняли звернення до керівництва країни про продовження фінансування об'єктів Євро-2012 в Одесі. Але Одеса не бере участі у проведенні ігор на Євро-2012. Чим спричинено таке звернення?

— Так, Одеса не потрапила до числа міст, які приймають європейський чемпіонат з футболу. Але впевнений, що будь-який турист, який приїхав до України, виявить бажання побувати в Одесі. І ми просимо в центру надання допомоги у фінансуванні реконструкції аеропорту, стадіону, будівництва готелів.

Навіть коли в Одесі були шанси приймати чемпіонат Європи з футболу, депутати облради висловлювали думку, що, незалежно від того, відбудеться він чи тут ні, ми повинні розвивати туристичну інфраструктуру. Зважаючи на досить дір'явий бюджет, з одного боку, і те, що об'єкти Євро-2012 не фінансуються, — з другого, надій, що до наших прохань прислухаються, справді небагато.

— В українських ЗМІ була оприлюднена інформація про те, що перевіркою КРУ, а проводили її фахівці з Миколаєва, виявлено серйозні порушення в розподілі й використанні бюджетних коштів обласною радою. У своєму виступі на сесії ви, м'яко кажучи, оминули результати ревізії. У чому вас негайно дорікнули деякі депутати.

— Екземпляр акта перевірки КРУ, про який казав начальник Головки КРУ Микола Сивульський, в обласній раді є. Системні порушення, що вилилися у кругленькі суми, названі паном Сивульським, в актах перевірки миколаївських фахівців не відображено, отже, їх просто немає. Порушень, які нам намагалися ставити за провину ревізори з Миколаєва, насправді не існує. Облраду дорікають у тому, що вона бере участь у програмі недержавного пенсійного забезпечення працівників органів місцевого самоврядування. Але створення таких недержавних пенсійних фондів дозволено чинним українським законодавством. Точка зору депутатів облради, і моя також, полягає в тому, що державна пенсійна система, яка працює за солідарною ознакою, зживає себе. Вона просто не буде встигати за темпами зростання числа пенсіонерів за одночасного скорочення чисельності працюючих у виробництві. Майбутнє пенсійного забезпечення, я впевнений, полягає у розвитку недержавного пенсійного забезпечення.

— Депутатів облради, котрі поспішали на сесію, зустрічали пікетувальники з вимогами не знищувати обласний медичний центр, відомий в Одесі як «лікарня водників». По суті, вони поставили під сумнів ефективність і прозорість роботи управління майном, що входить у структуру облради?

— В Одеській області працює майже 800 комунальних підприємств. Можу ска-

зати, що протягом року від оренди об'єктів комунальної власності до бюджету області надійшло 10,5 мільйона гривень, що на 2 мільйони гривень більше, ніж минулоріч. Робота управління майном прозора, жодних секретів і таємних угод облрада не здійснює. Для нас важлива не цифра проданого майна, а інтереси жителів регіону. І обласна рада ніколи й ні за які гроші не зрадить інтереси територіальної громади.

Якщо говорити про обласний медичний центр, то можна сказати, що останнім часом його долю стали розігрувати як політичну карту деякі політсили. Їхні дії мають явний характер піар-акції.

На сьогоднішній день є висновок Міністерства охорони здоров'я, в якому йдеться про велику кількість порушень у цій установі та її невідповідність не просто сучасному рівню, а нормативним і ліцензійним вимогам, правилам і стандартам надання послуг охорони здоров'я загалом. Крім того, є питання, пов'язані з ефективністю використання коштів.

Нині Мінохоронздоров'я та обласне управління охорони здоров'я працюють над проблемою оптимізації ефективності медобслуговування населення. Можу сказати точно: обласна рада не допустить скорочення чисельності робочих місць, жоден співробітник не буде звільнений. Це рішення прийматиметься тільки після завершення громадських слухань і ухвалення рішення трудовим колективом обласного медичного центру.

— Миколо Леонідовичу, яку б ви поставили собі оцінку як голові облради за минулий депутатський рік?

— Цю оцінку поставили депутати під час обговорення мого звіту. Скажу, що вона є оцінкою не лише моєї діяльності, а й роботи моїх колег по депутатському корпусу.

Бесіду вів
В'ячеслав ВОРОНКОВ.

АКТУАЛЬНО

Нагороди треба заслужити, а не купувати

Залучити до розгляду для затвердження та подання кандидатур претендентів на державні нагороди обласні, Київську та Севастопольську міські ради пропонує народний депутат від БЮТ Андрій Сенченко. Про це він сказав на вчорашній прес-конференції.

За його словами, також потребує вдосконалення перелік державних органів, які мають право подавати на розгляд Президенту подання про відзначення державними нагородами. Мало того, деякі суб'єкти не мають внутрішніх нормативних документів, що регламентують порядок визначення кандидатури та оформлення цього подання.

Він вважає, що рішення про присвоєння державної нагороди повинні публічно оприлюднюватися в офіційних інформаційних джерелах з метою їх доведення до відома громадян. «Зважаючи на те, що особи, яким надаються ці нагороди, отримують соціальні пільги та певні матеріальні блага, нагородження має бути максимально відкритим, справедливим та зрозумілим для суспільства», — сказав парламентарій. Народний обранець наголосив, що нині представлення до державної нагороди є непрозорим, а тому викликає недовіру у громадян, породжує негативні чутки серед населення. Надання державних нагород перетворилося на інструмент заохочення потрібних осіб та своєрідну подяку за певні послуги. Андрій Сенченко зазначив, що зміни, запропоновані до Закону «Про державні нагороди України», усунуть перелічені недоліки та вдосконалять його. Законом пропонується оприлюднювати на офіційному сайті глави держави біографічні дані, подання, нагородний лист, де зазначаються заслуги особи та текст указу. А також удосконалити перелік державних органів й упорядкувати подання кандидатур.

Сергій МЕЛЬНИК.

Василію Червонію — звання Героя України (померло)

Рішення про це прийнято на черговій сесії Рівненської обласної ради 25 вересня.

Депутати облради мотивують своє клопотання перед Президентом України Віктором Ющенком тим, що Василь Червоний, який був депутатом облради, а також народним депутатом України І—ІV скликань, очолював Рівненську обласну організацію Української народної партії, багато зробив для утвердження української державності. П'ятидесятирічний Василь Червоний загинув 4 липня від удару блискавки під час риболовлі в селі Ганнівка Костопільського району Рівненської області.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

До Івано–Франківської обласної дитячої клінічної лікарні доправлено однорічну дитину із села Медухи Галицького району, яка випадково знайшла в помешканні щурячу отруту і скуштувала її, *повідомляє наш кореспондент Дарина Назарчук*

З 1 жовтня 2009 року розмір підвищення до пенсії, щомісячного довічного грошового утримання, державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям–інвалідам, особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам збільшується у 2 рази — Мінпраці (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► **КИЇВ**
ОБСЄ перевірить, як живеться ув'язненим в Україні

У Києві обговорили проблеми та перспективи громадського контролю за дотриманням прав ув'язнених. Міжнародну конференцію за участю вітчизняних та іноземних експертів організували координатор проектів ОБСЄ в Україні та Міжнародне товариство прав людини за сприяння Державного департаменту України з питань виконання покарань (ДДУПВП).

— Запровадження громадського моніторингу стосовно дотримання прав людини в установах Державної кримінально-виконавчої служби України сприятиме пришвидшенню процесів гуманізації пенітенціарної системи України та приведенню її у відповідність до європейських стандартів, — зазначив під час конференції координатор проектів ОБСЄ в Україні посол Любомир Колай. — Вона має стати більш відкритою, відповідальною та прозорою.

Учасники обговорили можливості застосування в установах ДДУПВП досвіду діяльності мобільних моніторингових груп, які з 2006 року здійснюють контроль за дотриманням прав людини в системі органів МВС, а також перші результати моніторингу.

— Постійний контроль, і не тільки відомчий чи прокурорський, а ще й громадський, призведе до покращення умов у колоніях. На жаль, людина так влаштована, що якщо її не контролювати, вона розслабляється, і це призводить до негативних наслідків, — сказав «Голосу України» представник громадської організації міжнародного товариства прав людини Григорій Мар'яновський. — Ми пройшли перший етап моніторингу, і маю визнати: ситуація з правами ув'язнених покращується.

Нагадаємо, конференція відбулася у рамках проекту ОБСЄ в Україні «Попередження тортур і жорстокого поводження в місцях позбавлення волі». За словами голови правління євроклубу «Право і захист» Володимира Брушенка, проект реалізується у Донецькій, Запорізькій, Київській, Львівській та Харківській областях і триватиме до грудня цього року.

— У моніторингову групу входять три-чотири особи, це представники громадських організацій і Департаменту. Цей проект, окрім іншого, навчить правозахисників та державних службовців, представників тюремної системи працювати разом як єдина команда, — наголосив він.

Наталія ОВДІЄНКО.

► **ХЕРСОН**
Вибух на металобазі

50-річний газоелектрозварник загинув під час робіт з обробки бойового артилерійського снаряда на металобазі в Херсоні. На місці події на вулиці Домобудівній працюють експерти МВС, СБУ і прокуратури області.

Інспектори Держпромнагляду намагаються розшукати власників бази, щоб довідатися, звідки вони одержували діючі боєприпаси для утилізації.

Відомо, що тут знаходиться кілька тонн абсолютно придатних для застосування боєприпасів. Причини їхньої появи в Херсоні поки що ніхто пояснити не може. Зараз відбувається сортування мін, артилерійських снарядів, бойових гранат, ПТУРСів та інших предметів озброєння. Це, як вважають експерти, триватиме сім днів.

Вл. інф.

Кандидатів у Президенти реєструватимуть з 19 жовтня по 13 листопада

Реєстрація кандидатів у Президенти України проводитиметься з 19 жовтня по 13 листопада включно. А голосування відбудеться 17 січня 2010 року. Про це на вчорашній прес-конференції у «Главред-медиа» повідомив заступник голови Центральної виборчої комісії Андрій Магера.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо підстав для відмови в реєстрації,

А. Магера відзначив, що найчастіше кандидати самі звертаються до Центрвиборчкому з проханням зняти їх з реєстрації. Інші підстави, за його словами, визначені законом і стосуються, зокрема, наявності у кандидата в Президенти судимості, рішення суду про втрату кандидатом дієздатності чи відсутності громадянства України.

За попередніми підрахунками, сума, необхідна для проведення виборів Пре-

зидента України 2010 року, становить 1,272 мільярда гривень, повідомила заступник голови ЦВК Жанна Усенко-Чорна.

80% від цієї суми, за її словами, становить зарплата членів виборчих комісій і нарахування на неї. Вона наголосила, що навіть у разі неприйняття Державного бюджету на 2010 рік, згідно з Бюджетним кодексом, 1/12 частину від суми витрат все одно буде профінансовано.

«Тоді вивозили тільки в одне місце... Бабин Яр»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

21 лютого 1992 року в 50-ту річницю трагічної загибелі в Бабиному Яру Олени Теліги та інших учасників підпілля ОУН на місці їх символічного поховання було встановлено дубовий хрест. Ще пізніше до нього додали три гранітні плити із іменами полеглих оунівців. Та у липні нинішнього року цей монумент було знищено.

— Хоч офіційна версія правоохоронців звучить як «саморуйнування», та я в це не дуже вірю, — каже заступник голови Київської міської державної адміністрації Сергій Рудик. — Я особисто був тут на наступний день після «завалення» хреста і чітко бачив місце, де пройшла-ся пилочка. Та зараз головне те, що за два місяці ми повністю відновили місце поховання активістів ОУН. Бо кожен з них — це приклад того, як потрібно боротися за Вітчизну.

За роки окупації Києва загинуло понад 620 членів Об'єднання українських націоналістів. З них вдалося встановити імена 62. І вже сьогодні до відновленого пам'ятного знака приходять діти загиблих оунівців.

— Мені було 4 роки, коли батька після обшуку забрали з сім'ї, — пригадує Володимир Романів (**на знімку**). — Я був малий, тож більшість з того,

що я знаю, мені розповідали сестра із матір'ю. Пам'ятаю тільки, коли відбувався обшук, німець сказав щось на кшталт: «Прошайтесь, довго не побачитесь».

І хоча печатку, яку, власне, й шукали нацисти, вони так і не знайшли, батька Володимира Петровича все ж забрали. Ще кілька разів його мати ходила провідувати чоловіка у

Сирецький табір. Щоразу, навіть щоб просто побачити його, доводилося охоронцю давати хабар — одягу чи їжу. За останнє таке «побачення» віддала єдину пару взуття. «Та тоді, — говорить пан Володимир, — вона батька ледве впізнала: він був закатований, схудлий. Більше його не бачили. Наступного разу, коли вона прийшла, їй сказали: «Вивези його». Та всі ми знали: тоді вивозили тільки в одне місце — Бабин Яр...».

А от колишній сусіда Володимира Петровича пригадує: «Мені було 7 років, коли німці окупували Київ. Тоді ж почали свою діяльність і оунівці. Завдяки їм створювалися лікарні, українські школи. І підручники були. Звичайно, радянські, але з вирваними портретами Сталіна та Леніна. Але з початком репресій усе це закінчилося. І наприкінці 1942 року школу нашу закрили».

Володимир Романів переконаний: єдиний спосіб пізнати об'єктивну історію — зібрати докупи сімейні розповіді всіх українців. Адже так чи інакше війна зачепила кожного. Та що далі затягувати, то це зробити буде важче.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Новинка від «Богдана»

Конструктори автозаводу «Богдан» завершили роботу над новим автомобілем-фургоном. Створено його на базі ВАЗ-2110, але розробка моделі виключно українська.

Незабаром новинці дадуть ім'я, і вона продаватиметься на внутрішньому ринку, а також у Росії. Вантажопідйомність фургона — 500 кілограмів, він має обтічний кузов та подвійні асиметричні дверцята вантажного відсіку. Порівняно невисока ціна — близько 50—60 тисяч гривень, допоможе дітишу «Богдана» конкурувати із зарубіжними аналогами.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Диму без вогню не буває?

Днями по області поширилися чутки про те, що на Рівненській АЕС сталася аварія. Як повідомила прес-служба АЕС, 22 вересня о 21 годині 19 хвилин під час проведення планових пускових операцій на енергоблоці N 3 (ВВЕР-1000) було виявлено дефект імпульсного запобіжного пристрою компенсатора тиску. Відповідно до вимог регламенту безпечної експлуатації здійснено переведення реакторної установки в режим «холодний стан». Рівень події за міжнародною шкалою «ІНЕС» оцінено як нульовий. Радіаційний стан на території станції та у санітарно-захисній зоні не змінювався, тож у населення немає підстав для хвилювань, — запевняють атомники.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

ЦИФРА

12,5 мільйона гривень

Стільки виручили за дві ділянки на аукціоні з продажу земель несільськогосподарського призначення, який відбувся в Одесі. На проданих 0,65 га і 1,02 га на Ленінградському шосе будуть розташовані комплекси автосервісу.

Вл. інф.

Від ідеї до ринку

Перед початком Економічного тижня у Львові організували семінар «Львівська інноваційна система: від ідеї до ринку». Гості зі США поділилися з українськими партнерами досвідом у галузі розвитку інновацій та підприємництва, комерціалізації технологій, захисту прав інтелектуальної власності, маркетингу, ліцензування та фінансування підприємств.

Семінар проводиться за підтримки Львівської міської ради, Фонду цивільних досліджень та розвитку США, Міністерства освіти і науки в межах Програми науково-технічного підприємництва. Під час форуму було оголошено Конкурс на отримання грантів ділового партнерства Програми науково-технічного підприємництва та видано посібник із науковими проектами.

«Семінар є дуже важливим для нас, — зазначив доктор фізико-математичних наук, професор, декан факультету прикладної математики ЛНУ ім. І. Франка Ярема Савула. — Адже наука потребує значних капіталовкладень. А для того, щоб нашою роботою зацікавилися, потрібно себе рекламувати, заохочувати людей, які мають можливість вкладати гроші в розвиток науки. Чи не вперше у нашому місті зібралися люди різних галузей. Сподіваємося, що виникне нарешті інтерес інвестувати в науку».

Львів.

Ірина ЄГОРОВА

«Молода гвардія» житиме!

Прийнято Концепцію державної програми розвитку дитячих центрів «Молода гвардія» (Одеса) і «Артек» (Крим). План розвитку «Молодої гвардії» до 2015 року передбачає розв’язання питань землевідведення, видачі державного акта на землекористування, будівництва спортивно-оздоровчого комплексу і реконструкції центру з повною газифікацією. Фінансування програми здійснюватиметься за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів.

Усі путівки до дитячого центру «Молода гвардія» видаватимуть на підставі пілг або безплатно дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківської турботи, дітям-інвалідам з малозабезпечених чи багатодітних родин, дітям військовослужбовців, шахтарів, журналістів.

Одеса.

В’ячеслав ВОРОНКОВ.

Ікру переправляли тоннами

Співробітники СБУ в Сумській області припинили діяльність міжнародного організованого злочинного угруповання, яке займалося переміщенням лососевої ікри з Російської Федерації. Тонни делікатесного продукту, який зловмисники переправляли

через державний кордон поза митним контролем, осідали в супермаркетах Києва, Харкова та в одній із відомих ресторанних мереж. Під час останнього контрабандного «воюжу» минулого тижня оперативники СБУ затримали шістьох членів угруповання. У контра-

бандистів вилучено 4 тонни червоної ікри вартістю 1,5 мільйона гривень. Делікатес був у скляних банках з промисловим маркуванням та в десятикілограмових пластикових контейнерах. Окрім громадян Росії до складу угруповання входили мешканці Киє-

ва, Сумської та Харківської областей. Під час затримання у тенета правоохоронців потрапили як організатор контрабандної оборудки, так і замовник. Порушено кримінальну справу.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Постраждалим від повені — 16 додаткових мікропроектів

У районах Прикарпаття, які найбільше постраждали від минулорічної повені, в рамках проекту Європейського Союзу та ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», буде впроваджено додатково 16 мікропроектів. Про це повідомила координатор обласного ресурсного центру громад проекту Олеся Хомин.

Наразі в області здійснюються 40 мікропроектів ЄС/ПРООН, орієнтовна вартість яких становить 5 млн. 200 тис. грн. З них половина — кошти Євросоюзу і ПРООН, інша — місцевих бюджетів та гроші громад.

Нині п’ять громад Рогатинського району та дві — Городенківського вже завершили свої мікропроекти. А в селах Сливки і Грабів Рожнятівського району планують реконструювати вуличне освітлення, Залукви і Бринь Галицького району — впровадити енергозберігаючі технології у дитсадках, а у місті Галичі — реконструювати системи каналізації у дитячому садочку.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Юним розказали про відвагу солдатів під час несення служби

У музеї Південного оперативного командування Сухопутних військ ЗСУ вихованці військово-патріотичного центру Одеси «Пост № 1» відвідали нову експозицію, присвячену величчю подвигу воїна. Захід присвятили 70-й річниці з дня створення Одеського військового округу, правонаступником якого є Південне оперативне командування.

Науковий співробітник музею полковник у відставці Новомир Царихін розказав про минуле та сучасність округу, про відвагу солдатів, сержантів та офіцерів під час несення служби, боротьби зі стихійним лихом, а також виконання миротворчої місії у гарячих точках світу. На завершення екскурсії присутні переглянули історико-публіцистичний фільм «Південний форпост».

За словами Новомира Царихіна, завдяки особистій підтримці командувача військ Південного оперативного командування генерал-лейтенанта Петра Литвина співробітники місцевого військово-історичного музею проводять культурно-освітню, науково-дослідну та іншу роботу. Крім того, забезпечується комплектування музейних зібрань, встановлюються зв’язки з вітчизняними та закордонними музеями, проводяться просвітницькі заходи для учнів та студентів.

У селі Лаврів Старосамбірського району депутати Львівської облради ознайомилися з ходом археологічних розкопок і реставраційних робіт на території монастиря чина святого Василя Великого — пам’ятки архітектури XIII ст.

Фото Укрінформ.

Знову побутовий вибух газу

Як повідомила прес-служба Головного управління МНС України у Рівненській області, минулої неділі опівдні у селі Бабин Гошанського району в квартирі пенсіонерів стався вибух газу. 84-річна господиня Тамара Кукушкіна померла, а її 82-річний чоловік Антон перебуває у тяжкому стані у Рівненській обласній клінічній лікарні. Відомо, що напередодні трагедії подружжя встановило новий газовий котел.

Вибухова хвиля знесла зовнішню стіну кухні і зруйнувала стіну, що розділяла помешкання Кукушкіних з іншою квартирою. В цей час 19-річна сусідка на останньому місяці вагітності святкувала свій день народження в оточенні дванадцяти людей. Від вибуху цегляна перегородка разом із меблями привалила гостей. Більшість із них отримали легкі травми, а одна з жінок госпіталізована з більш важкими ушкодженнями.

Олександра ЮРКОВА.

Колишній чернівчанин, а нині ізраїльтянин, став заслуженим діячем мистецтв

Президент Віктор Ющенко дослухався до клопотання творчої інтелігенції Буковини і присвоїв почесне звання «Заслужений діяч мистецтв України» Валерію Громцеву — композитору, фундатору багатьох популярних естрадних українських гуртів, нині громадянину Ізраїлю. Валерій Громцев відзначений у складі засновників і організаторів першого Всеукраїнського фестивалю сучасної пісні та популярної музики «Червона рута». Для першого запису пісні «Червона рута» Володимир Івасюк запросив оркестр ансамблю «Карпати» Валерія Громцева.

Композитор створив низку блискучих україномовних естрадних хітів, керував ансамблями «Товтри», «Світязь», «Червона рута», «Чайки», «Графська пристань». Він увів у виконання Чорноморським флотом ще за часів Союзу гімн українських моряків, який написав на слова поета з Буковини Леоніда Курявенка. Тоді зазначали, що українського флоту ще немає, а гімн уже є. Віддавши більшу частину життя нашій естраді, Валерій Громцев не мав жодної української відзнаки та нагороди, **передає Сергій СУЛИМА.**

► НІМЕЧЧИНА

Меркель знову буде канцлером

Посаду канцлера Німеччини, за підсумками виборів до бундестагу, що відбулися минулої неділі, як і очікувалося, збереже за собою голова Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Ангела Меркель. Згідно з попередніми підрахунками, ХДС/ХСС підтримали 33,6% громадян ФРН (у 2005 році — 35,2). Ліберальні демократи, усупереч прогнозам, заручилися підтримкою 14,7% виборців. Цієї кількості голосів достатньо для формування «чорно-жовтої» правлячої коаліції ХДС/ХСС-ВДП.

► ФІЛІПІНИ

Кількість загиблих у результаті шторму перевищила 100 осіб

У результаті тропічного шторму, що обрушився у минулі вихідні на Філіппіни, загинули щонайменше 100 осіб. За офіційними даними, ще 32 особи вважаються зниклими безвісти. Крім того, за інформацією місцевого Центру координації дій при національних катастрофах, майже 451 тисяча місцевих жителів змушені були залишити домівки. При цьому не менш як 60 тисяч осіб перебувають нині у наметових таборах. Також рятувальники вживають заходів для того, щоб у затоплених через зливи районах не почалися епідемії.

Десятирічну художницю відзначило міжнародне журі

Ноутбук вартістю одна тисяча євро вручив шестикласниці Дарині Шит з міста Тальне тимчасово повірений у справах Представництва Єврокомісії в Україні Дірк Шюбель.

Десятирічна дівчинка отримала подарунок за перемогу у Міжнародному конкурсі дитячого малюнка на тему гендерної рівності, який організовував Євросоюз. У відкритому творчому змаганні брали участь 25 тисяч юних художників з 51 країни світу. Дітям задали зобразити своє бачення рівності між чоловіками та жінками. Дарина намалювала хлопчика і дівчинку на гоїдалі, а в небі — сонце, яке своїми променями огортало дітей.

Фінальне журі за участю принцеси Бельгії Матильди визначило 14 найкращих робіт. Серед інших коронована особа відзначила й чудовий малюнок Дарини Шит з України.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На початку 2010 року команда українських полярників здійснить піший похід за маршрутом Шпіцберген — Північний полюс — Гренландія, про що *повідомив керівник проекту Олександр Прісний (Укрінформ)*

Навкруги міста Броди почастішали пожежі торфовищ. Боротьба із загорянням торфу у районі триває від 14 вересня, коли через необережне поводження з вогнем біля села Корсів загорілася ділянка площею майже 3 гектари, *повідомляє наш власкор Ірина ЄГОРОВА*

**Сергій ТІГІПКО:
«Україну
затягують
в епоху жорсткого
планування
й тотального
дефіциту»**

«Чергове втручання уряду в регулювання цін остаточно розбалансує ринок». Так відомий український економіст і політик Сергій Тігіпко прокоментував законопроект, який надає Кабінету Міністрів якнайширші повноваження для регулювання цін на споживчих ринках. Якщо такий закон буде прийнято, уряд зможе самостійно затверджувати перелік товарів, які підлягають ціновому регулюванню.

«Втративши контроль над економікою, влада звернулася до типово радянських методів регулювання. Нас знову затягують в епоху жорсткого планування й тотального дефіциту», — каже політик.

Сергій Тігіпко вважає, що за ручного керування цінами на першому етапі неминучий дефіцит контрольованих товарів, а потім — швидке зростання їхньої вартості. «Тривале регулювання цін невідвратно погіршує інвестиційний клімат у країні», — вважає він. Крім того, маючи обмеження цінового рівня, на його думку, безрезультатне, оскільки продаж певних товарів просто переміститься з торговельних мереж на ринки, де контроль неможливий.

«Юлія Тимошенко вже намагалася волонтаристськими методами гасити кризи на м'ясному, цукровому і бензиновому ринках і зазнала нищівної поразки. Уряду час зрозуміти, що ринок не пробає такого грубого ставлення», — зазначив Сергій Тігіпко.

Прес-служба Сергія ТІГІПКА.

Потрібна реформа господарського законодавства

У Вищому господарському суді України відбулося засідання Ради суддів господарських судів України (далі Рада суддів). На порядку денному перебували проблемні питання розвитку господарського законодавства. Що робити з Господарським кодексом України? Чи потрібен він узагалі? Думки суддів розділилися: дехто вважає, що Господарський кодекс необхідно скасувати, оскільки, на їхню думку, він майже дублює Цивільний. Але більшість промовців схилиються до того, що ця галузь права потребує значного вдосконалення і саме з практичного боку. Ні Цивільний, ні Господарський кодекси України, на думку суддів, на сьогоднішній день не регулюють у достатньому обсязі питання з

інвестиційної, страхової та банківської діяльності. Дедалі частіше надходять на розгляд суддів спори з таких питань. Унаслідок обговорення було прийнято рішення про проведення науково-практичної конференції з проблем подальшого розвитку господарського законодавства із залученням провідних наукових установ, представників судової, законодавчої та виконавчої влади, також планується врахувати пропозиції керівників найбільших підприємств країни.

Було обговорено проблему фінансування діяльності господарських судів України. Начальник фінансового управління Л. Завадська оприлюднила звіт про результати ревізії, проведеної Головним кон-

трольно-ревізійним управлінням України, й передусім наголосила на недостатньому фінансуванні господарських судів України, що призводить до заборгованості у заробітній платі й у справах самих судів. Невтішним є те, що в державному бюджеті України на 2010 рік для судових органів планується закласти лише 9 мільйонів гривень. Як погашати борги, залишається невідомим.

Окрему увагу приділили розробці заходів із запобігання корупції в Україні, набранню чинності із січня 2010 року новими законами та їхньому застосуванню в щоденній практиці.

Особливо активно обговорювалося питання стосовно голови Запорізького апеляційного господарського суду

Івана Федорова, який останнім часом досить сильно цікавить пресу через свою поведінку під час Міжнародного науково-практичного семінару з питань банкрутства в Ялті. Було розглянуто можливість подальшого виконання покладених на І. Федорова обов'язків. У свою чергу Іван Федоров вважає, що така прискіплива увага до нього викликана незадоволенням окремих осіб прийнятим ним рішенням суду щодо «дніпроенергетичних справ». Але пояснення не надто вплинули на його становище, і Рада суддів господарських судів України ухвалила рішення про направлення матеріалів перевірок до відповідних органів, які й вирішать долю перебування І. Федорова на своїй посаді.

Ірина НАЗАРЧУК.

Седнівська осінь зібрала гостей

У мальовничому Седневі, де в 1847—1848 роках гостював Тарас Шевченко, інші відомі митці, відбулося всеукраїнське літературно-мистецьке свято «Седнівська осінь–2009». У ньому брали участь письменники, діячі культури та мистецтва з усіх областей України.

Свято розпочалося з відкриття пам'ятника чернігівським меценатам, представникам відомого козацько-старшинського роду братам Андрію та Іллі Лизогубам. А згодом учасники заходу ознайомилися у парку з виставками робіт майстрів пензля, художньої вишивки, різьбярів. Приїхали на свято й «хати» з багатьох сіл Чернігівщини. В них було відтворено історичний побут придеснянців. Господині запрошували скуштувати кулешу, козацьких страв, напоїв. Порадували виступи Національного академічного народного хору імені Г. Верьовки та українського народного хору Чернігівського філармонійного центру.

Народний депутат України Михайло Чечетов у своїй промові на «Седнівській осені» висловив сподівання, що такі літературно-мистецькі свята й далі надаватимуть позитивні творчі імпульси художникам та майстрам слова. Місцевій школі гість подарував холодильник.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: народний депутат України Михайло Чечетов на святі в Седневі.

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Філія державної госпрозрахункової установи "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області організовує аукціон з продажу майна банкрута: Відкритого акціонерного товариства "Кельменецький райагрохім". Для продажу пропонується: Лот №1 Машина для внесення органічних добрив РОУ-5, під інвент. № 1, ліквідаційна, стартова вартість 1152 грн. з ПДВ; Лот №2 Причеп ГКБ 819, під інвентар. №2, ліквідаційна, стартова вартість 1634 грн. з ПДВ; Лот №3 Автомобіль ГАЗ 5312, № 9355 ЧВА, ліквідаційна, стартова вартість 2000 грн. з ПДВ; Лот №4 Паливозаправник на шасі ГАЗ 5201, №2277 ЧВМ, ліквідаційна, стартова вартість 2240 грн. з ПДВ; Лот №5 Трактор Т-150К, № 02024СЕ, ліквідаційна, стартова вартість 6798 грн. з ПДВ; Лот №6 Трактор Т-150К, реєстр.№ 8054 ЧС, ліквідаційна, стартова вартість 4800 грн. з ПДВ; Лот №7 Автомобіль АЦ7.1 ЗІЛ 431410, №1676 ІСА, ліквідаційна, стартова вартість 4076 грн. з ПДВ; Лот №8 Автомобіль-цистерна на шасі автомобіля ГАЗ 52, інвентар. №4, ліквідаційна, стартова вартість 2080 грн. з ПДВ; Лот №9 Машина для внесення органічних добрив ПРТ-10, інвент. №5, ліквідаційна, стартова вартість 2353 грн. з ПДВ; Лот №10 Тракторний причеп ПТС-9, інвен. №6, ліквідаційна, стартова вартість 2731 грн. з ПДВ; Лот №11 Тракторний причеп ПТС-9, інвент.№3, ліквідаційна, стартова вартість 2927 грн. з ПДВ. Майно знаходиться за адресою: с.Ленківці, Кельменецького р-ну, Чернівецької обл. З технічною характеристикою майна банкрута та умовами участі в аукціоні можна ознайомитись у організатора аукціону за телефонами: (0372)58-43-68, 80505228757. Заявки приймаються за адресою: м.Чернівці, вул.Головна, 44/24 ЧФ ДГУ "Агентство з питань банкрутства". Останній день подання заявок "26" жовтня 2009р. Аукціон відбудеться "30" жовтня 2009р. об 10 год. за адресою: вул. Головна, 44/24, м. Чернівці, Філія ДГУ "Агентство з питань банкрутства" в Чернівецькій області.

ТЕМА

Чи є у нас шанс?

Найважливішою новиною минулого тижня було проведення в американському Піттсбурзі саміту лідерів 20 держав з метою «зламати хребет» світовій фінансовій кризі.

«Велика двадцятка» пообіцяла, що добиватиметься переходу світової економіки на безкризову модель розвитку — без циклів і спаду, розроблятиме політику, необхідну для закладання основи стійкого і збалансованого зростання, створення ринків, які заохочуватимуть відповідальність, а не безрозсудність.

Крім іншого, лідери країн «двадцятки» мають намір змінити систему субсидій на придбання природного палива державам, які їх потребують. За винятком лише найбільш бідних, оскільки це призводить до «марнотратного споживання, зниження енергобезпеки».

Тим часом минулої неділі сталася ще одна подія, на перший погляд, начебто не пов'язана ані зі світовими проблемами, що порушувалися під час саміту «двадцятки», ані тим паче з українськими. Але насправді вона має до них безпосередній стосунок, передовсім саме до наших проблем. Ідеться про парламентські вибори в Німеччині, перемогу на яких здобув блок ХДС/ХСС — християнські демократи та Християнсько-соціальний союз. Вони створюють коаліцію з ліберальною Вільною демократичною партією, очолюваною Гідо Вестервелле, який, найімовірніше, стане віце-канцлером і водночас главою МЗС.

Навряд чи програму німецької ліберальної партії та її лідера Гідо Вестервелле в Україні знає велика кількість громадян. На неї звернули увагу хіба що під час минулих виборів до Європарламенту: Вільна демократична партія була єдиною, яка у своїй програмі майже однозначно заявила про можливість у майбутньому надати членство Україні в ЄС, щоправда, йдеться про «довгостроковість» процесу. Так само про це йшлося і на виборах до Бундестагу. Не так конкретно, але вступ до ЄС, «у тому числі, східноєвропейських країн», підтримують і німецькі «зелені», але вони не стануть членами уряду. Тож, цілком можливо, колись і вони в потрібний момент підкинуть за нас «слівце».

Утім, не треба забувати, що головна сила в новій коаліції — християнські демократи зі своїм «дочірнім» партнером — Християнсько-соціальним союзом. А вони, передовсім канцлер Ангела Меркель, аж ніяк не бачать навіть в оглядовому майбутньому найближчого вступу України ані до ЄС, ані тим паче до НАТО. Навіть якщо Україну на цьому шляху підтримуватимуть коаліційні партнери. Утім, вони змушені будуть рахуватися з думкою колег по коаліції та уряду, а також Ради ЄС. А якщо зважити на вплив і німецької економіки, і глави німецької держави, зокрема, на глобальні світові процеси, то українським державникам і політичним лідерам є над чим замислитися. Передовсім — як використати навіть маленьку можливість, котру їм дали нинішні парламентські вибори у ФРН: МЗС у цій країні очолюватиме бодай трішки наш «симпатик».

Тож шанс — хоч і примарний, але є. А тепер, як кажуть, дай Боже, мудрості нашим політикам. Приміром, запроваджувати ефективну енергетичну політику, оскільки позики та субсидії, суяючи з підсумків саміту «великої двадцятки», ми не дочекаємося, домовлятися з сусідами, а не додавати і свою копу до купи наламаєних дров, зрештою, зрозуміти, що світ нині повернув до реальної політики. Чи це не про нас?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Загальними зборами акціонерів (протокол б/н від 25/09/2009 р.) прийнято рішення припинити (ліквідувати) діяльність товариства — ВАТ «Рівнекульттовари», код ДРПОУ 01553103, м. Рівне, вул. Дворецька, 93, п/р 260094319 в РОД «Райффайзен Банк Аваль», МФО 333227. Створити ліквідаційну комісію у складі трьох чоловіків на чолі голови комісії — Звольської Наталії Олександрівни. Ліквідацію розпочати з «25» вересня 2009 року. Встановити строк для заяв претензій кредиторів (вимог кредиторів) в термін два місяці з дати опублікування оголошення.

Гра на кухні

БАЛАНС ТИЖНЯ

● **Мінфін розпочав продаж облігацій населенню — про душ шарКО.**
● **Приватизація Одеського припортового заводу (ОПЗ) призупинена — про нетрадиційні підходи до традиційних джерел.**
● **Законодавці розійшлися у поглядах щодо рівня соці-стандартів — про місця на кухні.**

Пропонують купонізуватися

Мінфін зважився на продаж населенню казначейських облігацій (КО). Ідея ледь не розродилася ще навесні — й тоді, й зараз планували продати облігацій на півмільярда гривень. Тож на запитання в газетах шпильку — буцімто уряд пози-чає у своїх громадян на фінансування дефіциту бюджету — зважати не варто: і уряд не такий наївний, і, власне, кредитори не ті, що були при Союзі. Пригадайте, чим все закінчилося навесні. Фінансовий ринок хіба що потішила пропонована урядом доходність у 8 відсотків річних, що потягло за собою спершу скорочення обсягу розміщення КО, а затим і згортання проєкту.

На разі Мінфін пропонує річні КО номіналом у 500 гривень зі щоквартальною сплатою купонного доходу. Процентна ставка удвічі привабливіша — 16 відсотків річних. Дохідність коригуватиметься щотижня, залежно від дисконтів або премій, які братимуть під час продажу цінних паперів. (Перед сплатою

купонного доходу вартість облігацій, зрозуміло, зростатиме). Водночас стартова доходність КО поступається, наприклад, тій, що гарантують депозити або облігації внутрішньої держпозики, а відтак чи матимуть КО попит — невідомо. Зате ризик для реноме самого уряду неабиякий. Адже вже перший випуск КО протестує ступінь довіри населення і до нього, і до банківської системи, попри те, що продаватиме ці папери винятково Ощадбанк. Вдруге заморожений проєкт може виявитися справжнім душем шарКО для амбітного Мінфіну. Однак, якщо старт виявиться успішний, а передумов для цього також достатньо (держгарантія, неоподаткований дохід, доступна номінальна вартість, захист від інфляції), то уряд, справді, може здобути реальне джерело для погашення дефіциту бюджету.

Запрошують відзвітуватися

Традиційні джерела на українських теренах не діють. Так, окружний адміністративний суд столиці призупинив конкурс з продажу ОПЗ (на участь претендували ТОВ «Азот-Сервіс» (Росія), ТОВ «Фрунзе-Флора» (Україна) і ТОВ «Нортіма» (Україна)). При цьому підзвітний Ігорю Коломойському позивач ВАТ «Дніпроазот» домогся заборони брати участь у торгах представникової «Сибур-Холдингу». Поза тим «Нортіму» опікує російський бізнесмен Костянтин Григоришин, і судова призупинка, як на мене, тільки теоретично зменшує вплив російського капіталу на результат торгів. Зате Президент країни, в разі зриву цього конкурсу, практично зупиняє бюджетний про-

цес навіть при тому, що законодавці можуть подолати його veto на проєкт нового Бюджетного кодексу. Адже виручка за ОПЗ закриває неабияку прогалину в бюджеті-2009, а нема її — нема виконання держбюджету-2009. Нагадаю, відповідно до чинного Бюджетного кодексу розгляд проєкту держбюджету на 2010-й рік (читай попередній «Баланс тижня») має відбуватися одразу за звітом уряду про виконання держбюджету поточного року. Чекайте на сюрпризи, бо в коридорах Мінфіну, кажуть, лялялись.

Бардак, скажете ви — і слушно. Але за наших реалій — цілеспрямований. Обіцянка Прем'єр-міністра за будь-яких обставин провести конкурс в такому разі готує переможецю тривалу судову тяганину з відстороненням його від неабиякого внеску за ОПЗ.

Наполягають — аплодувати

Проєкт тимошенківського держбюджету — топ-тема тижня. Або, якщо хочете, мелодраматичний серіал, на кшталт індійського. Нас запевняють аж до виборів, що нас люблять і ми матимемо достойні заробітні плати й пенсії, навіть якщо це не так, грошей катма, а залицяльники дивляться в інший бік. За наше серце і шлунок змагатимуться дві найпотужніші сили парламенту зі спритністю кулінарів. Попри це, політвидовищ ми матимемо значно більше, ніж хліба, бо боротьба йде не за бідних і голодних, а за місце на політичній кухні.

Повторюсь, бо писав це ще минулої осені: рівень соціальних стандартів наступного року

залежатиме не від якості законодавства, а від наявності грошей у держбюджеті, що може статися тільки за відновлення докризової динаміки виробництва. Їх наявність завжди тісно пов'язана з динамікою економічного розвитку, а не популістськими законодавчими ініціативами, розрахованими на електоральні оплески. Пропозиції ініціатора завернути в Кабінет Міністрів проєкт держбюджету-2010, за підрахунками Мінфіну, потягнуть наступного року більш як 400 мільярдів гривень додаткових витрат. А за оцінками роботодавців — ще на скорочення робочих місць щонайменше на 20 відсотків та інфляційні збурення.

Було б дивно, якби до поданого в парламент проєкту держбюджету-2010 не було жодної претензії. Але я цілком розділяю думку одного з керівників парламентських комітетів, що цей проєкт відповідає можливостям, а не побажанням, і він розрахований на країну, яка хоче вийти з економічної кризи сильною.

Сергій ВЛАД.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

«Окрилена Луганщина моя!»

ЗВІТИ РЕГІОНІВ

У заголовку — назва творчого звіту майстрів мистецтв та художніх колективів Луганської області, який відбувся 25 вересня в Національному палаці мистецтв «Україна».

Деякі міркування автора з приводу

Лювлю себе на тому, що з перших рядків стисло розповіді про нього напрошуються порівняння. З попереднім звітом сусідів луганчан — Донецької області, про який наша газета вже писала. Але не робитиму цього. Не це головне завдання наших публікацій з приводу звітів областей, які проходять нині в рамках заключного етапу Фестивалю мистецтв України.

Хоча дискусійним залишається питання: виступи майстрів мистецтв та художніх колективів областей на головній сцені країни — це частина звітів чи просто їхні концерти, в яких беруть участь найкращі мистецькі та самодіяльні сили? Бо на цьому, як і на попередніх звітах, зі сцени не лунало жодної інформації про стан, рух культурно-мистецького життя областей. Маю на увазі такі показники: збільшилася чи зменшилася загальна кількість мистецьких і художніх колективів? Так само під час звіту, мабуть, глядачам цікаво було б почути про кількість учасників, особливо самодіяльних. Чи змінилася за певний відрізок часу творча палітра цих колективів, яких успіхів досягнуто тощо?

Трохи інша справа зі звітними виставками виробів умільців народної творчості, образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва, робіт майстрів пензля, фотохудожників. Назви ці кожна область змінює залежно від змісту і наповненості виставок. На них глядачі протягом години можуть все уважно оглянути, поставити запитання авторам експонатів, купити чи замовити виріб, який припав до душі. Хоча навіть деяку загальну інформацію про той самий стан розвитку чи

занепаду народно-декоративного мистецтва подають не всі області.

А що ж показали луганчани?

На їхній виставці демонструвалося понад 1000 праць 120 умільців. І за враженнями багатьох її відвідувачів вона була різноманітною, багатою і без перебільшення — чудовою. Особливе захоплення і похвалу викликали вироби гончарів, справа яких широко й активно відновлюється на Луганщині.

Сценічний творчий звіт розпочався вже традиційним запізненням і привітанням Президента України Віктора Ющенка, нагородженням ним декількох діячів мистецтв та культури області, врученням великої групи з них посвідчень про присвоєння різних почесних звань. Розпочався творчий звіт (за офіційною назвою організаторів) захоплюючим театралізованим прологом «Рушники долі», який високомайстерно виконали зведений оркестр народних інструментів Луганського державного інституту культури і мистецтв та обласного коледжу культури і мистецтв, кілька танцювальних ансамблів.

Потім на сцені був барвистий вінок українських народних пісень і танців. Що переконливо засвідчило: на Луганщині, як і Донеччині (єдине порівняння) також свято шанують, бережуть і примножують українське народне мистецтво.

Цікавим був блок творів донських і українських козаків. Організатори показали на сцені, як на Луганщині співіснують і вживаються ці два різновиди козацтва.

Незважаючи на різні нині трактування й оцінки краснодонських подій у роки Великої Вітчизняної війни, звітнярі показали хореографічну композицію «Это было в Краснодоні». А шахтарську тематику відтворили хореографічною композицією «Шахтарський характер» і пісню «Молитва шахтаря».

Оспівуючи свій окрилений край, луганчани присвятили йому чудові номери з ось такими промовистими назвами: «Луганщина — моя крилата доля», «Луганщина — світанок України».

Підсумовуючи, хочу відзначити чи не найважливіше. У сценічному звіті виразно і досить помітно було представлено історію Луганщини. Вся програма просякнута патріотизмом, закоханістю у свою рідну землю, гордістю за неї. І може, саме тому виконувалися твори лише місцевих авторів.

Та чи сповна під час сценічного звіту був використаний весь творчий потенціал краю? Начальник обласного управління культури Ірина Григор'єва у нашій розмові шкодувала, що не вдалося представити прекрасні музичні колективи — симфонічний оркестр, оркестр духової та естрадної музики, показати велику хореографію. А це через суворі обмеження і вимоги положення про фестиваль. Така його специфіка, і вона стосується всіх областей.

І все-таки, незважаючи на це, звіт луганчан був цікавий, динамічний, захопливий. З приємністю хочу відзначити, що художнім керівником звітного концерту була згадана вже Ірина Григор'єва. Вона, як начальник управління культури, не побоялася взяти на себе повну відповідальність за художній рівень показаного в столиці. А вдалося досягти його високості завдяки фаховій майстерності режисера-постановника, заслуженого діяча мистецтв України Володимира Московченка та інших високопрофесійних митців області.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.
На знімку: фрагмент із звіту луганчан.
Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

ДЕНЬ

ОГОЛОШЕННЯ

Інформація про продаж на відкритих торгах (аукціоні) майна підприємства-боржника ТОВ "ВАЛМІ АВТОМОТІВ", що знаходиться в процедурі ліквідації

Лот №1: майно ТОВ "ВАЛМІ АВТОМОТІВ", в т.ч.: Амортизатори PKW - 96шт., Амортизаційні опори - 5шт., Амортизаційні пильники, відбійники - 6шт., Бампера, частини бамперів - 6шт., Бендікс - 21шт., Болти, гайки, шайби - 553шт., Вали розжимні - 2шт., Вентилятори - 4шт., Глушники і резонатори - 168шт., Датчики - 4шт., Датчики зносу гальмівних колодок - 243шт., Диски гальмівні - 4шт., Каталог BOSCH - 21шт., Каталог MANN+HUMMEL - 339шт., Клапана ТНВД - 42шт., Клапана, направляючі - 1шт., Крипінні та зєююновальні елементи - 2шт., Масляні насоси - 7шт., Маховик - 2шт., Монтажні компоненти - 38шт., Монтажні елементи ТНВД - 253шт., Накидки - 1шт., Накладки гальмівні - 197шт., Накі-нечники - 173шт., Насоси водяні, р/к - 165шт., Омивач скла - 2шт., Оптика - 250шт., Опалювачі - 12шт., Патрубки радіатора - 57шт., Плунжерні пари - 8шт., Підвіска - 378шт., Підвіска двигуна - 2шт., Підшипники ступиці - 8шт., Підшипники ступиці - 4шт., Поршні и гільзи - 11шт., Запобіжник круглі - 1шт., Прокладки і комплекти - 8шт., Прокладки і комплекти прокладок, болти - 1889шт., Різне - 79шт., Пружини виті - 98шт., Пильники - 3шт., Р/к шкворнів - 158шт., Гумово-технічні вироби - 470шт., Реклама MANN - 7шт., Реле, перемикачі - 30шт., Ремкомплекти гальмівної гідравліки - 322шт., Реміні ГРМ - 5шт., Реміні клинові - 8шт., Реміні привідні, натяжители - 14шт., Ремчастини кузову - 47шт., Решітки - 9шт., Ролики ремінного приводу, натяжители - 6шт., Сальники - 171шт., Сальники і кільця коленвала - 5шт., Свічки розжарювання - 26шт., Система запалювання - 2шт., Сошка рульова - 1шт., Термостати - 2шт., ТНВД - 1шт., ТНВД і насоси підкачки - 1шт., Штовхальники і коромисла - 55шт., Паливна апаратура - 25шт., Гальмівні диски/барабани - 40шт., Гальмівні настановні комплекти - 22шт., Тріскачки гальмівні, р/к - 1шт., Тяга рульова - 50шт., Фільтри масляні - 1шт., Фільтри салони - 37шт., Фільтри паливні - 3шт., Форсунки і розпилювачі - 38шт., Частини ГРМ - 67шт., Частини стартера - 74шт., Шланги паливні - 32шт., Шпильки і гайки колісні - 33шт., Електрообладнання інше - 33шт., Елементи ABS, EBS - 1шт., Елементи КПП - 21шт., Елементи кузова - 19шт., Елементи підвіски тягача інші - 25шт., Елементи редуктора моста - 4шт., Елементи стабілізаторів - 1шт., Елементи зчеплення інші - 1шт., Елементи ТНВД - 30шт., Елементи тяги підвіски - 161шт.

Місцезнаходження майна: м. Київ, вул. Фрунзе, 102

Початкова вартість продажу: 677224,51 грн. з урахуванням ПДВ.

Умови продажу: Засобами платежу є грошові кошти. Оформлення прав власності здійснюється за рахунок покупця. Проведення розрахунків за придбане майно здійснюється протягом 30 календарних днів з дати укладання договору купівлі-продажу. Переможецю торгів, який відмовиться від підписання протоколу аукціону або укладання договору купівлі-продажу майна, гарантійний внесок не повертається.

Реєстраційний внесок - 17 грн. (без ПДВ) вноситься на рахунок №260053011331 у філії Печерське відділення №3715 ВАТ "Ощадбанк", в м. Києві, МФО 320241, код ЄДРПОУ 35413005. Одержувач ТОВ "Компанія "Конкурс".

Гарантійний внесок - 10% від початкової вартості продажу вноситься на рахунок №260043021331 у філії Печерське відділення №3715 ВАТ "Ощадбанк", в м. Києві, МФО 320241, код ЄДРПОУ 35413005. Одержувач ТОВ "Компанія "Конкурс".

Заяви на участь в аукціоні приймаються за адресою: 04080, м. Київ, вул. Новокозятинська, 13/10, (пн.-чт. - з 10.00 до 17.00, пт. - з 10.00 до 16.00). Кінцевий термін прийняття заяв - за три робочі дні до дати проведення відкритих торгів (аукціону).

Відкриті торги (аукціон) буде проведено **29 жовтня 2009 року о 13:00** за адресою: м. Київ, вул. Новокозятинська, 13/10, в конференс залі на 3-му поверсі.

Служба з організації та проведення аукціону: ТОВ "Компанія "Конкурс": м. Київ, вул. Новокозятинська, 13/10, тел.: 8(066) 787-19-17.

Ознайомитися з майном можна за місцем його розташування. Телефон продавця: 8(097) 870-22-26.

Підприємства АПК, які більше ніж півроку мають заборгованість із сплати податків і зборів до бюджетів та державних цільових фондів, також можуть розраховувати на фінансову підтримку держави (*постанова уряду*)

Прогноз виробництва цукрових буряків, зокрема через посуху, знижено до 10,9 мільйона тонн — торік солодких коренів було зібрано 13,4 млн. т

Буряки на завод подають з коліс

Більш як 25 тисяч тонн цукрових буряків вже доставлено на переробку на Гайсинський цукрозавод на Вінниччині. І все з коліс. На полях не кагатували жодної тонни.

— Створювати у такий спосіб запас сировини нам вдається тільки завдяки значній кількості бурякозбиральної техніки, — каже заступник директора з виробництва Гайсинського цукрозаводу Леонід Шнек. — Нині на солодких плантаціях задіяно сім потужних комбайнів іноземного виробництва та 250 автопоїздів. Роботу організовано як на збиранні зернових: викопані корені одразу завантажують в кузов і везуть на завод. У нас велика площа — 8,5 тисячі гектарів посівів буряків. Плануємо накопати не менш як 400 тисяч тонн сировини.

За словами співрозмовника, буряки цієї осені мають високий показник цукристості, на останню декаду вересня він становить 18,5 відсотка. Яскраве сонце сприяє утворенню цукру. Однак тепла, майже літня, погода більше завдає шкоди.

— Навіть у землі буряки в'януть, — продовжує Леонід Шнек. — Чому тут дивуватися, якщо протягом 62 днів не випа-

дали дощі. Переробляти таку сировину складно. Корені повинні мати хоч трохи вологи, тоді з них більше «витягують» цукру.

Гайсинський цукрозавод — найпотужніший на Вінниччині. Ще донедавна підприємство простоювало. Два роки тому одна з потужних компаній витратила понад сто мільйонів гривень на його реконструкцію. Обладнання закупили в зарубіжних країнах. Робота заводу може бути ефективною лише тоді, коли сировина відповідатиме всім стандартам. В'ялі корінці до такої не належать. Незважаючи на те, що цукристість коренів вища, ніж торік, цукор з них не вдасться забрати повною мірою.

Тільки п'ять цукроварень розпочали новий сезон виробництва солодких кристалів — до роботи готувалися на одинадцять заводів. Решта не можуть створити необхідний запас сировини.

— Комбайни зі скреготом вриваються у сухий ґрунт, що нагадує собою асфальтове покриття, — кажуть фахівці Жданівського цукрозаводу, що у Хмельницькому районі. — Це не робота. Давно не було такої засухи, коли в ґрунт не може вгризтися навіть потужна техніка. Лопатою вкопати тим паче немає можливості.

Чималих зусиль під час копання коренів докладають на плантаціях ще трьох заводів — Крижопільського, Томашпільського та Юзефо-Миколаївського. Ці підприємства також розпочали варити цукор. На решті підприємств вичікують.

Тим часом фахівці радять навіть за таких умов не чекати, як кажуть, з моря погоди. Бо вже з перших днів жовтня, за прогнозами синоптиків, спека може змінитися дощами. Якщо вони надовго затягнуться небо, тоді ще важче доведеться діставати корінці із землі.

Наболілою для цукроварів залишається

проблема ціни на солодкий пісок. Вінничани внесли свою пропозицію щодо її розв'язання у МінАП та Кабмін.

— Біда в тому, — каже голова Вінницької обласної ради Григорій Заболотний, — що кожного року в сезон цукроваріння підприємства змушені демпінгувати в ціні на солодку продукцію. Чому? Бо їм в цей час потрібні кошти. Насамперед для виробничих потреб. Треба розраховуватися за кредити. Сплачувати податки і видавати зарплату. Однак оптовики «скидають» ціну до мінімуму. Не поступаються, як кажуть, навіть на копійку. Ось конкретні цифри: торік майже 90 відсотків цукру з нового врожаю заводи продали по 2,4 гривні за кілограм — тобто нижче від собівартості.

Скупивши задешево левову частку цукру, оптовики беруть паузу, а тоді через деякий час реалізують його втридорога. «Не заводи правлять високу ціну за солодку продукцію, — продовжує Григорій Заболотний. — Це ті, хто гріє руки на результатах важкої праці буряківників і цукроварів».

Тож вінничани пропонують, щоб у пік цукроваріння солодку продукцію масово викупувала держава. Згодом її продавали за ціною, яка задовольняла б і виробників, і споживачів. Для відродження вітчизняного бурякоцукровиробництва потрібна також фінансова підтримка тих, хто вирощує сировину. Дотації на гектар посівів цукристих, за підрахунками фахівців, мали б становити не менше тисячі гривень. Нарешті значну частку в собівартості цукру становить вартість природного газу. Якби цукроварам надати пільги хоча б такі, як їх мають на підприємствах хімічної галузі, тоді б і солодкий пісок не віддавав би ціною гірчинкою.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

КРИМІНАЛ

Як «наварюються» на солодкому піску з Агрофонду

Одне з дніпропетровських приватних підприємств використало постанову уряду про реалізацію цукру з державного інтервенційного фонду на свою користь.

Як відомо, щоб вгамувати ажіотаж на цукровому ринку, Кабінет Міністрів дозволив реалізацію цукру з цього фонду через підприємства роздрібної торгівлі, що мають розгалужену мережу і визначені Міністерством економіки. Ціна блих кристалів мала не перевищувати 15 відсотків відпускної ціни Аграрного фонду.

Натомість вищезгадане приватне підприємство подало до головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації завідомо неправдиві дані про свою торговельну мережу, що нібито налічує 14 магазинів, і уклало з Аграрним фондом України угоду на реалізацію цукру. Отримавши 250 тонн солодкого піску по 3500 гривень, спритні підприємці реалізували його за завищеною ціною, яка у серпні не опускалася нижче 5 гривень за кілограм. Держава втратила на такій оборуді сотні тисяч гривень.

За цим фактом, повідомили у секторі зв'язків з громадськістю Дніпропетровського міського управління ГУ МВС України в області, порушено кримінальну справу. Триває досудове слідство.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Дніпропетровська область.

Наїзд на соняшник,

або Чому міліціонери прогнали виконавців з поля й відібрали в них КамАЗ із арештованим урожаєм

СИТУАЦІЯ

Дивна сутичка працівників міліції з державними виконавцями сталася на одному з полів біля села Новогригорівка Миколаївського району. Конфлікт інтересів державних виконавців полягав у тому, щоб виконати рішення Господарського суду зі стягнення заборгованості в Пенсійний фонд, а от яку мету мали міліціонери — зрозуміти, на жаль, важко...

На плантацію СГВК, де кілька комбайнів забирали арештований соняшник, раптом прибула міліція. Промонструвавши небувалий інтерес до осіб державних виконавців, вивчивши їхні посвідчення та документи, правоохоронці наказали виконавцям припинити збирання «до з'ясування

обставин». Ні рішення Господарського суду, ні акти опису майна, ні інші матеріали виконавчого провадження, ні аргументи на користь погоди (переспілий соняшник уже обсіпався, і баритися зі збиранням не можна було) на міліціонерів належно не вплинули. Виконавцям довелося підкоритися.

Представники виконавчої служби дивуються: які ще потрібні документи міліціонерам, щоб вони не заважали працювати?

У завантажений насінням КамАЗ із причепом заскочив міліціонер — показати водієві дорогу на елеватор, куди той мав здати арештований урожай. Але водій до елеватора не доїхав — міліціонер направив його зовсім в інший бік — до приміщення райвідділу міліції, де КамАЗ був наглухо заблокований двома легковими автомобілями. Зі слів місцевих жителів, той, що стояв спереду, належав керівникові СГВК, а джип, що зупинився позаду — невідомій особі зі східного зовнішністю. Начальнику виконавчої служби районного управління юстиції Олександру Головченко досі незрозуміла поведінка людей у погонах: перешкоджати державним виконавцям у виконанні їх прямих функціональних обов'язків, вилучати арештоване майно? Адже всі знають, що такі речі кримінально караються, що арештоване майно безгосподарним не буває — за його зберігання хтось відповідає. У цьому разі державна виконавча служба.

— У нашому відділі на виконанні перебуває виконавче провадження про стягнення боргів зі СГВК на користь Пенсійного фонду з недоїмки, — пояснює Олександр Головченко. — Протягом 2007—2008 років у цьому господарстві на-

арештоване майно безгосподарним не буває — за його зберігання хтось відповідає. У цьому разі державна виконавча служба.

«Арештований» КамАЗ біля Миколаївського райвідділу внутрішніх справ.

копичилася велика заборгованість у платежах обов'язкового пенсійного страхування — близько 53 тисяч гривень. Є рішення суду про продаж майна боржника для її погашення. Керівник ознайомлений з виконавчим провадженням, на документах є його підпис. 16 вересня на поле приїхав виконавець для опису єдиного майна боржника — посівів соняшнику. Через деякий час там з'явилася міліція: виконуючи обов'язки начальника райвідділу свою присутність пояснив тим, що в міліцію, нібито, надійшла усна скарга від керівника господарства, мовляв, невідомі особи забирають його врожай. Своїми діями міліціонери всіляко перешкоджали роботі виконавців, каже О. Головченко: зупинили збирання соняшнику, брали пояснення у водіїв, комбайнерів, незважаючи на те, що було надано всі необхідні документи. Нам невідомо, навіщо міліція

доставила КамАЗ з майже 20 тоннами врожаю до райвідділу міліції, де знаходився на своєму автомобілі боржник. Виконавець, відповідальний за зберігання майна (а це жінка), всю ніч була змушена стерегти КамАЗ біля міліції, щоб соняшник не розкрасили або не знищили.

Олександр Андрійович обурений: за всю практику його роботи такого ще не було. На цей момент соняшник не збирають, комбайни відправлено з поля. Відповідно до закону про виконавче провадження втручання в дії судового виконавця заборонено. За перешкоджання в його роботі передбачена кримінальна відповідальність.

Відомо, що про інцидент уже знають в обласній прокуратурі та УМВС області: призначено перевірки, триває розгляд. Можливо, перевіряльники дадуть відповідь на запитання: чому ж так завзято за усною скаргою міліція кинулася захищати інтереси боржника?..

Галина ПОРФИР'ЄВА.
Фото автора.

Підпалили діду хату

РЕАЛІЇ

У селі Чапаївці трапила-ся надзвичайна подія — уночі підпалили будинок 81-річного ветерана Михайла Івановича Гречухи.

За що? Кому не вгодив пенсіонер?

До нього саме приїхав брат дружини.

— О 23-й годині він вимкнув радіо, — розповідає сільський голова Надія Дзюба. — Та не міг заснути через безсоння. Як мені розповів, відчув, ніби хтось ходить по веранді. Він відкрив її двері, а йому в обличчя дихнуло полум'я. Верандою уже не можна було пройти.

Чоловіки відчинили вікно і так вибралися надвір. Але оскільки не мали колодязя у дворі, самотужки вогонь не змогли загасити. Збіглися люди, приїхала пожежна. На шастя, будинок уцілів. Але полум'я, мов язиком, злизало веранду. Пош-

кодило й дах. Якби у Михайла Івановича не відпочивав родич з Кривого Рогу, наврод чи зміг би він вибратися із охопленого полум'ям будинку.

— Михайло Іванович шанована у селі людина, — зазначила сільський голова. — Він працював у винцеху, садовій бригаді. Нікому зла не зробив. Із сусідами жив мирно. У 2008 році Гречухи провели газ, телефон. Ніна Іванівна, його дружина, навіть покликала мене похвалитися, як їм тепер буде добре жити. На жаль, вона померла весною. А тут ось така прикрість...

Якби ветеран мав інвалідність, йому компенсували б затрати на ремонт будинку. Але щось з цим не вийшло...

І Михайла Івановича забрала дочка Людмила у міську квартиру в Городню.

— Але ми живемо в багатоповерхівці без ліфта, — каже Людмила Михайлівна. — Тож батька відвезли за його проханням у Кривий Ріг до родичів, де побутові умови для нього будуть легші. І це тимчасово. Постараємося у Чапаївці зробити ремонт, щоб батько повер-

нувся додому. Бо ж вогонь пошкодив не тільки веранду, а й газовий лічильник. А без газу взимку в хаті не пересидиш.

У селі подекуять, що насправді палії «промахнулися», мовляв, то вони мітили підпалити дім активного депутата районної ради Тетяни Дубовик, яка зачіпає своїми позовами інтереси кількох чапаївців. Чи такі були наміри зловмисників, тепер важко сказати. Адже їх й досі не затримано.

Сусідка Надія Михайленко вважає, що палії були не місцеві.

— Я о 23-й годині чула два голоси на вулиці, — повідомила. — Тільки не пізнала, хто то був. Я покликала їх, бо думала, що свої. Та чоловіки вмовкли. А сусіди у мене ловкі. Дід добрий. Баба була добра. У хаті у них чисто, красиво.

Надія Петрівна розповіла, що палії отруїли й сусідського собаку.

— Він три дні мучився, лежав, — згадувала, — а тоді зійшов з дому. А десь поїв трав і ... повернувся. Стереже тепер двір.

...Останнім часом палії розперезалися у селах Стольному,

Надія Михайленко: «Для чого вони підпалили будинок діда, не розумію...»

Замглаї. Горять житлові будинки, сараї, сіно. Можливо, це діяння хворих людей. Але й має місце мстивість недоброзичливців, які у такий спосіб зводять рахунки з односельцями за якісь їхні слова, дії. У селах проживає чимало мешканців, які втратили людську подобу.

Вони стукають у хати до стареньких з проханням випити. А якщо їм відмовляють, буває, вдаються до погроз, а то й до кримінального вчинку, самосуду в формі підпалу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фото автора.

Насіння розбрату

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Але окремі керівники сільгосп підприємств і такою ситуацією не задоволені. Справедливою ціною вважають 3 тисячі гривень, а переробників звинувачують у монопольному становищі. Мовляв, все тому, що є 13-відсоткове митне обмеження на вивезення насіння за кордон. В іншому разі ціна була б ще вища. За словами Миколи Стрижак, голови фермерського господарства Знам'янського району Кіровоградської області, «для всіх долар піднявся, а для селян залишився». Мовляв, 2200—2400 гривень за тону насіння соняшнику — це в доларовому виразі небагато. А переробники культури, «якби мало мали, чи могли б кататися на джипах і будувати нові потужності?.. Та ділитися вони не хочуть». Тим часом собівартість вирощеного вже «за 2 тисячі гривень за тону переважила», підсумував М. Стрижак. Хоча на запитання: «За якою ціною сам продає?», зазначив: «У мене все добре — я вирощую соняшник на халву».

Представники переробних підприємств наводили власні розрахунки: у господарствах, що сіють-збирають своєю технікою, собівартість тонни насіння соняшнику цього річ не перевищує тисячі гривень. А які використовують орендовану техніку — в межах 1300 гривень за тону. Насіння дешевше двох тисяч ніхто не продає. Тож рентабельність виробництва в середньому сягає до 50 відсотків.

— Тема актуальна, — зазначив у своєму виступі голова комітету Микола Присяжнюк. — Тому серед запрошених — керівництво міністерств: аграрної політики, економіки та фінансів; представники господарств, які безпосередньо вирощують насіння соняшнику, та переробних підприємств асоціації «Укроліапро», а також Антимонопольного комітету, Аграрного фонду, науковці та аграрна громадськість.

Голову комітету непокоїть, що в розпал соняшникових жнив знову з'являються ініціативи щодо розроблення законопроекту про скасування експортного мита на насіння цієї культури.

► ДО РЕЧІ

У світі рідко у дефіциті

За прогнозами, нинішнього маркетингового року (вересень 2009-го—серпень 2010-го) світове виробництво олійних культур становитиме 421,4 мільйона тонн проти 396,2 мільйона в попередньому сезоні. Такі дані навіть заступник міністра агрополітики України Віктор Бойко.

Зростання передбачається передусім за рахунок сої: її очікується зібрати на понад 30 мільйонів тонн більше — майже 241,7 мільйона тонн. Водночас скоротиться світовий урожай ріпаку — на 2,06 мільйона тонн (до 55 мільйонів 484 тисяч тонн, причому половина недобору, близько мільйона тонн, припадає на Україну) та соняшнику — на мільйон тонн (до 31 мільйона 757 тисяч тонн).

— Хотів би, щоб сільгоспвиробники, переробники, міністерство, наука, асоціації без політичних, без законодавчих ініціатив депутатів все-таки знайшли порозуміння. Сьогоднішня ситуація у сфері виробництва насіння і соняшникової олії нагадує фільм «Богатые тоже плачут». Тобто галузь у сільському господарстві сьогодні є флагманом — без державної підтримки динамічно розвивається. Та водночас наявний конфлікт, що може цю галузь покласти на лопатки, — наголосив Микола Присяжнюк.

Як уже повідомляла наша газета, окремі аграрні лобісти вимагають скасувати 13-відсоткове експортне мито на насіння соняшнику. Хоча з такими обмеженнями погодилася й СОТ під час вступу України до цієї організації. Багато хто з фахівців вказує на негативні моменти від скасування обмежень: для країни вигідніше продавати не сировину, а олію, яка також має попит за кордоном. А в разі, якщо левова частка врожаю втече за межі держави, не виключено, олія у магазинах подорожає.

Галина КВІТКА.

На знімку: під час засідання комітету. Фото автора.

Заживемо! Але в 2015-му

У Міністерстві агрополітики знову збираються виводити тваринництво з кризи за наші гроші

ОБІЦЯНКИ

Виробництво молока збільшиться до 20 мільйонів тонн, хоча торік було 11,8 млн. Продажування м'яса в забійній вазі доросте до 4 млн. тонн, а яєць — 17 млрд. штук, якщо ще торік було 1,9 млн. тонн й 14,9 млрд. штук відповідно. Зросте середньорічне споживання у нашій країні харчів. Зокрема, кожен громадянин України з'їдає 380 кілограмів молока і молочних продуктів (торік було 208 кг), м'яса і м'ясопродуктів — 80 кг (51 кг), яєць — 300 штук (280 шт.). Щоправда, такий споживчо-аграрний «комунізм» настане у 2015 році.

Нові продовольчі горизонти столічні чиновники сміливо змалювали в оприлюдненому минулого тижня на офіційному сайті Міністерства агрополітики проекті урядової постанови «Про затвердження Державної цільової програми розвитку тваринництва на період до 2015 року».

Звісно, для того, аби досягти продовольчої повені в майбутньому, чималі гроші функціонерам потрібні вже тепер. Загалом виконання програми коштуватиме 67,6 мільярда гривень, з яких 44,8 млрд. має дати держбюджет і 10 мільярдів — місцеві бюджети, решта грошей надійде, як пишуть, з інших джерел.

Так, наступного року держава має витратити на реалізацію програми 5,9 мільярда гривень.

Визначено й шляхи, якими керівники міністерства збираються вести тваринництво за наші гроші до світлого майбутнього. За планами, ставки тепер робитимуться передусім на великотоварне господарювання. Фермерські хазайства, мовляв, які виробляють лише відсоток продукції тваринництва, піднімати надто затратно.

Як годиться, напередодні президентських виборів виробникам тваринницької продукції обіцяно чимало. Це і надання пільгових кредитів, різноманітних доплат та компенсацій. І навіть звільнення від ПДВ «операцій з поставок заводами-виробниками техніки та технологіч-

ного обладнання для галузі тваринництва; операцій з надання послуг при будівництві та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів; операцій з імпорту сільськогосподарської техніки, технологічного обладнання та устаткування» (коли відповідні аналоги не виробляються в Україні). Водночас документ передбачає відшкодування «з державного бюджету сільгоспвиробникам витрат на внесення щорічно органічних добрив на 1 га» та «створення культурних пасовищ». Планується запровадити «придбання племінної худоби та птиці на умовах фінансового лізингу», а також «страхування худоби та птиці шляхом здешевлення вартості страхових премій». А «новоствореним фермерським і сімейним господарствам, за умови утримання в них визначеної мінімальної кількості сільськогосподарських тварин», обіцяна фінансова підтримка. Бюджет візьме на себе і «створення мережі акредитованих лабораторій з оцінки якості та екологічної безпечності кормів та отриманої продукції».

Утім, програма ця швидше пізнавальна, ніж реальна. З неї можна дізнатися, як занепало тваринництво. Ця інформація, яка

цілком відповідає дійсності, перед виборами хоч і не бажана, але у документі наводиться, щоб про-

сити побільше грошей. Так ось, порівняно з 1990 роком в усіх категоріях господарств кількість корів зменшилась в 2,9, свиней — в 3, птиці — в 1,4 рази. Через втрату економічної зацікавленості у відгодовуванні худоби практично згорнуло кормовиробництво. Що ж до реалізації, у проекті держбюджету-2010 кошти на підтримку виробництва продукції тваринництва взагалі не передбачено. Тому, принаймні на майбутній рік, більшість статей програми можна вважати таким собі заграванням з електоратом. Хоча, з другого боку, воно, можливо, й на краще. За роки незалежності довгострокових рятівних програм у керівних кабінетах народилося чимало. Щось не чути, щоб міністр агрополітики планував звітувати, куди поділилися отримані під них мільярди гривень державних грошей. Напевне, на такі ж «конче необхідні» для галузі заходи, як і 30 мільйонів бюджетних гривень, перерахованих цього річ на «проведення ідентифікації та реєстрації поголів'я великої рогатої худоби».

Галина КВІТКА.

Фахівці Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» розробили проект енергозберігаючого будинку, який має автономну енергоустановку, що працює на енергії вітру, тепловий насос, сонячні теплові та електричні батареї, системи кондиціювання повітря тощо (*Укрінформ*)

За даними Донецької обласної держадміністрації, загальна сума заборгованості із заробітної плати із нарахуваннями на вугільних підприємствах області перевищила 1,2 мільярда гривень, левова частка яких утворилася на державних шахтах, *повідомляє наш кореспондент Ліна Куц*

КРИМІНАЛ
► *ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ*

На Головосіка гуляла на хуторі по головах сокира

Трагедією завершилося копання картоплі на свято Усікновенія Голови Іоанна Хрестителя (або Головосіка) на хуторі Шевченка Борзнянського району Чернігівщини. Місцевому 60-річному жителю Володимиру К. з його дружиною Лідією прийшли допомагати куми, подружжя Ніна та Станіслав Д. Добре попрацювавши, вони вирішили пообідати та перепочити. Випили по чарці. Цього вистачило Володимиру К., який раніше зловживав алкогольними напоями, для втрати розуму. Спочатку чоловік із сокирою напав на жінок. А потім, коли його намагався приборкати кум, і на останнього. У результаті «білочки» загинула від ударів сокирою дружина винуватця, інша потерпіла перебуває з тяжкими травмами в Борзнянській районній лікарні. Тяжку рубану рану спини отримав і Станіслав. А самого Володимира правоохоронці знайшли у колодязі на 10-метровій глибині. Остуджений водою чоловік не міг збагнути, навіщо він напав на близьких людей. **Сергій ПАВЛЕНКО.**

► *ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ*

Викрили конспіративне казино

Підпільний гральний заклад був облаштований за всіма правилами конспірації. Потрапити сюди можна було тільки після телефонного дзвінка. Нових клієнтів брали за протекцією. На охорону господарі грошей не шкодували. Розташовувалося казино в одному з будинків на центральному проспекті Дніпропетровська і вражало шикарним ремонтом, дорогими картинами і кришталем, мало сучасну систему відеоспостереження. Коли оперативники ввійшли до помешкання, там працювали чоловік двадцять п'ять персоналу, а за ігровими столами було понад 20 клієнтів. У організаторів незаконного грального бізнесу вилучили документацію, перелік клієнтів, велику суму грошей: гривні, долари, євро — в еквіваленті понад 350 тисяч гривень та 2600 ігрових жетонів (фішок) номінальною вартістю близько 500 тисяч гривень, відеокартотеку із багатогодинними записами гри в рулетку. **Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ МВС України в Дніпропетровській області,** за ведення заборонених видів господарської діяльності звинувачуваним загрожує кримінальна відповідальність, згідно зі ст. 203 КК України. Останнім часом в області порушено п'ять кримінальних справ з приводу незаконного грального бізнесу. **Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.**

► *РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ*

Знищили наркотичну грядку

На земельних угіддях Дубенського цукрового заводу поблизу села Злинець Дубенського району правоохоронці виявили посіви конопель. Знищено 6362 рослини дурман-зілля, вартість яких на чорному ринку, за даними експертів, оцінюється більш як у сто тисяч гривень. До речі, це вже не перший посів конопель на цьому полі. Але знайти господаря врожаю досі не вдалося. А місцеві мешканці пояснюють це явище тим, що насіння рослин шороку саме висипається у ґрунт, а потім проростає. Проте міліція проводить розслідування, щоб встановити «агронома» наркотичної грядки. **Тамара ЛИСЕНКО,** начальник центру зв'язків з громадськістю УМВСУ в Рівненській області.

Голова прийде — розбереться

Саме так розв'язується більшість проблем, що виникають у Грузевиці

ДОСВІД

— Ходіть із нами, ми вам щось покажемо, — малеча тягне за руку дорослого чоловіка до гойдалки. — Ось тут зламалось. І на тій хтось дошку відірвав. А ще один хлопчик ногами ставав на сидіння. І мого братика бив...

Потік скарг поступово наростає, і всі вони дуже болючі для сільських дітлахів. З ними можна прийти до мами, бабусі чи в крайньому випадку — до вчительки. Але щоб до сільського голови? З таким зустрічаюсь уперше. А тим часом Леонід Дацков усе уважно вислуховує: — Передайте цьому забіяці, голова казав, що не можна так робити. Та я ще й сам завтра до школи зайду, поговорю. Навряд чи це входить до функцій сільського голови. Втім Дацкову доводиться робити багато такого, що не мав би. Але хто ж, як не голова? Може, саме завдяки цьому Грузевиця, що у Хмельницькому районі, стала переможцем всеукраїнського конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку».

На краю раю

Якщо у сіл, як і в людей, буває своя доля, то Грузевицю можна назвати щасливчиком. До обласного центру — рукою подати, дорога сюди добра, транспортне сполучення — відмінне, тож місцеві жителі не страждають від безробіття. Якщо в теперішньому господарстві працює всього... шестеро чоловік, то решта прилаштувалася у місті. Люди сьогодні не із села до міста тікають, а стікаються назад до рідних дворів. Тому серед майже двох тисяч селян більшість — молодь. Навіть у день нашої зустрічі голова встиг з самого ранку відвезти породіллю до лікарні. А вже до обіду стало відомо, що в селі з'явився ще один новий мешканець. Тож не про закриття дитячого садочку тут мову ведуть, а про його розширення. Ще не так давно в цьому приміщенні разом із садком була пошта, і навіть батюшка службу Божу правив в імprovізованій церкві. А тепер і поштове відділення в інше відремонтоване приміщення перебралось, і нову церкву освятили. Натомість у дитсадку з'явиться два десятки нових місць. Село росте, молодіє, а це чогось та й варте в наш час, коли скрізь тільки й мови про те, що воно гине. Хоча зовні, може, й не скажеш, що Грузевиця чимось дуже особлива. Хіба що тим, що на її околицях — велике місто. Саме так, а не навпаки. А це значить, що село стало володарем дуже бажаних земель. Тож якщо на них будуються котеджні містечка, які є справжнім раєм, то Грузевиця опинилась десь на краю того раю, і його плоди перепадають селячанами.

Усім треба вміти розпорядитись

За свою довгу історію майже у три з половиною століття у села все ті само землі і все ті само сусіди, але за цей час жилося йому по-різному. Вже відійшов в історію той час, коли на колгоспних фермах було більше двох тисяч голів худоби, вісім тисяч овець, п'ять тисяч свиней... Тоді Грузевиця була справді багатим господарством. А потім встигла збідніти і залишитись без нічого, а потім... Коли шість років тому Дацков став тут головою, бюджет сільради становив усього 123 тисячі гривень. А цьогорічні видаткові статті перевищили 725 тисяч. Витрати на утримання соціальної сфери, ремонт доріг, комунальне господарство ростуть, і це значить, що село розвивається. Та з

другого боку, кошти, не тільки бюджетні, а ще й додаткові, самі в сільську скарбницю не стікаються. Ще тільки торік у дитячому садку міняли вікна, ремонтували, купували меблі, а вже в нинішньому знову запланували 200 тисяч гривень віддати для його капітальної реконструкції та заміни газового устаткування. Коли обласне начальство приїхало до місцевого ФАПУ, здивувалось: усе відремонтовано, фельдшер на місці, ліки є. Та й не дивно, бо торік на реконструкцію приміщення було використано понад сто тисяч гривень. Коли побачили, як громада дбайливо ставиться до своєї медицини, взялися допомогти — подарували селу машину швидкої допомоги. А як пішла така

ТІЛЬКИ ФАКТ
Протягом трьох останніх років бюджет Грузевицької сільської ради виріс у шість разів. Торік на благоустрій села, ремонт та реконструкцію соціальних об'єктів було витрачено близько семисот тисяч гривень.

розбудова, то вирішили, що просто фельдшерського пункту для села малувато, нехай буде своя амбулаторія сімейного типу. У селі не знають, що таке закритий клуб чи помираюча бібліотека. Торік бібліотеку відремонтували — любо глянути, не пошкодували для цього п'ятдесяти тисяч гривень. А ще постійно поповнюють книжкові фонди на кілька тисяч гривень. Здавалося б, до місцевої школи сільська рада вже ніякого стосунку не має, бо та утримується районним відділом освіти. Але все одно саме сільрада на ремонт спортивного залу виділила понад сто тисяч гривень, а ще шістдесят п'ять тисяч не пошкодували для заміни газового устаткування в котельні. У селі практично не залишилось жодного об'єкту, куди б протягом останніх двох літ не вклали чималі кошти на ремонт та реконструкції. А ще нова церква, якої в селі не було 75 літ. І збудовані паркани, відремонтовані дороги, новостворений парк з гойдалками для малечі. І дві(!) місцеві футбольні команди, які утримуються за співучастю сільради. І ще подарунки, і започаткування дня села, і різні святкування...

Де шукати гроші?

Коли чуєш про зроблене, не можеш не спитати, де ж брати гроші на це все? Адже навіть попри те, що сільрада перевионала план бюджетних надходжень, вона залишається дотаційною. Та й коли підраховуєш, скільки витрачено, розумієш, що згаданого бюджету для цього буде малувато.

— Звичайно, бюджету нам вистачає в основному на заробітну плату, оплату комунальних послуг, деякі дрібні витрати, — не приховує Дацков. — А решту треба вміти шукати. Торік, приміром, сільрада отримала півтора мільйона гривень за продажу не таку вже й велику ділянку землі несільськогосподарського призначення. Для села користі від неї не було — болота і мочарі. А бізнесмени осушать, побудують дома для людей — усім буде вигода. «Але ж заробітки на землі такі сумнівні, — не втримаюсь. — Землі розійдуться швидко. Що далі?» Голова заспокоює: ніхто й не збирається продавати сільськогосподарські землі. Вони мусять залишатись головним капіталом для селян. Але й триматись за те, що не приносить користі, теж не потрібно. Сільські депутати, приміром, розглядають питання про передачу частини земель обласному центру. А чому б і ні, коли і будівлі, і ділянки на них уже давно передані людям. Податки з такої території для села вже сходять до мінімуму, а клопотів із комунальним обслуговуванням, скажімо, тільки додається. Депутати більше стурбовані не тим, продавати чи ні свої землі, а тим, щоб сільський бюджет формувався знизу, а не просто ділився згори. Скажімо, від продажу тієї ж ділянки село отримало лише десять відсотків. Навіть ці кошти допомогли повністю змінити обличчя соціальної сфери, що врешті-решт і привело до перемоги на всеукраїнському конкурсі. А якби ж то пропорція змінилась докорінно і сільраді перепало 90 відсотків? Від сільських голів не раз доводилось чути, що сільрада не спроможна заробити для села кошти. А Леонід Анатолійович тільки пальці загинає: коли провели ревізію соток і гектарів, податки на землю одразу зросли із шести тисяч гривень до тридцяти. А якби плата за техогляд сільськогосподарської техніки повністю залишалась у сільській скарбниці? А ще б відрухування на дороги... А ще із місцевими фермерами, підприємцями, великими і малими, орендарями треба вміти знайти спільну мову. Не секрет, що відшукати спонсора, котрий сам би приніс до тебе гроші, просто не можливо. А от поговориш, переконаєш, коли й про сором'язливість та гордість забудеш — попросиш, дивись, і перепаде дещо. Головне, не для себе, для громади. Грузевиця вже не боїться завтрашнього дня. Люди відчули, що село не просто живе, а розвивається. І за це громада вдячна своїм місцевим обранцям. **Ірина КОЗАК.** Хмельницька область. **На знімку: у селі робиться все, щоб наймолодше покоління почувалось щасливим у рідних Грузевицях.** Фото автора.

Рогатка для профспілок

Страйки залишаються єдиним ефективним інструментом у руках профспілок, однак сьогодні жодна така акція протесту в Україні не може бути визнана законною.

Неоплачувана праця — це праця примусова

Більш як десять років тому краснодонський шахтар Олександр Михалевич привселюдно облив себе бензином і підпалив. Після акту самоспалення він провів у реанімації лише шість днів. Зберегти йому життя лікарі не змогли. Такий був сумний підсумок страйку краснодонських гірників у 1998 році. Розбивши наметове містечко під стінами облдержадміністрації, вони провели в ньому 152 дні й ночі, добиваючись виплати заборгованості із зарплати та регресних. Буквально через три дні після того, як в одного з 230 доведених до розпачу учасників акції не витримали нерви, і він підніс сірник до свого просоченого бензином одягу, уряд країни, нарешті, знайшов рішення. Шахтарям повернули заборгованість. Тільки після цього вони згорнули свої намети і повернулися додому. Це сталося 17 грудня 1998 року.

Акція, організована Незалежною профспілкою гірників шахти ім. Баракова ВО «Краснодонвугілля», на той час була наймасштабнішою і найтрагічнішою в Україні. Загалом шахтарі провели в наметах літо, осінь і початок зими. Вони не бачили своїх дітей, хворіли, голодували в буквальному значенні слова, божеволіли. І якщо на початку страйку влада ще звертала на них увагу, як на певний подразник, «що заважає працювати», то пізніше геть перестала помічати людей, які мерзли на грудневому вітрі. Ціною свого життя Олександр Михалевич переломив ситуацію. Шахтарів нарешті почули.

Після того випадку гірники шахти ім. Баракова ще не раз виходили під стіни облдержадміністрації, домагаючись своїх прав. Але з роками робили це дедалі рідше. Останній раз вони страйкували в 2007 році, добиваючись підвищення зарплати шляхом збільшення тарифних ставок. Щоправда, страйк тривав лише дві години.

— Річ у тому, — пояснює голова Незалежної профспілки шахти ім. Баракова Дмитро Калитвинцев, — що сьогодні жодний страйк в Україні не може бути визнаний законним. На жаль, зміни в трудовому законодавстві з кожним роком дедалі більше орієнтовані на роботодавця, а не на працівника. З прийняттям Верховною Радою України в березні 1998 р. Закону «Про розв'язання колективних трудових суперечок (конфліктів)» домагатися законних прав трудящим стало складніше, а в багатьох випадках практично неможливо. Прикладом тому служить трудовий спір між трудовим колективом

шахти ім. Баракова й адміністрацією ВАТ «Краснодонвугілля», який зареєстрований в Національній службі посередництва і примирення (НСПП) у 2007 р. Йдеться про оплату праці. До речі, в більшості випадків колективні спори в Донбасі виникають саме через невиклату зарплати. Так от. Згідно з директивою від НСПП, щоб розглянути питання про початок страйку, нам необхідно зібрати конференцію з чітко обумовленим цією самою НСПП модусом — від 15 членів трудового колективу один представник. У нашому випадку, якщо колектив ВАТ «Краснодонвугілля» бажає змінити умови колективного договору, то для цього необхідно зібрати конференцію в кількості 1266 осіб, бо колектив ВАТ становить 19 тисяч чоловік. Причому спочатку цей же колектив прийнятий конференцією, на якій були присутні лише 180 представників трудового колективу. Зібрати одразу більше тисячі людей у Краснодоні не є можливим, оскільки в нас у місті немає придатного приміщення. Найбільший зал у ДК ім. «Молодої Гвардії» уміщає лише 550 осіб. Тобто цю вимогу НСПП просто фізично неможливо виконати. А якщо умови не виконуються, то будь-який страйк визнається незаконним. Одне слово, якщо в разі невиклати зарплати за кілька місяців робітники вирішать страйкувати, не виходити на свої робочі місця, то це може розцінюватися як порушення закону, злочин. Виходить, що під прикриттям закону в Україні дозволено примусову працю. Я вважаю, що будь-яка неоплачувана праця, від якої людина не має права відмовитися, це і є праця примусова.

Пропозиція

Необхідно законодавчо визначити, що таке перешкоджання роботі профспілки. Кримінальним кодексом застережено, що за перешкоджання профспілковій роботі передбачено кримінальну відповідальність. У всіх випадках прокурор видає припис адміністрації на усунення порушень законодавства, але причин для порушення кримінальної справи немає, бо немає письмового наказу директора про заборону роботи профспілки.

Трудовий кодекс, що не захищає

На думку Дмитра Калитвинцева, новий Трудовий кодекс, над яким не один рік трудяться політики та юристи, насправді виходить гірший, ніж чинний Кодекс законів про працю (1972 р.) Зміни потрібні, вважає він,

але вони мають поліпшувати закони, а не погіршувати їх.

— З 1991 року в законодавство вносилося багато змін, у результаті чого в профспілок забрали більшість прав. Що стосується проекту нового Трудового кодексу, то у мене до нього багато претензій. Я був на парламентських слуханнях у грудні минулого року, коли їх проводив голова комітету Верховної Ради із соціальної політики й праці та голова Федерації профспілок України Василь Хара. Профспілки тоді обурилися: що ж це за Трудовий кодекс, який не тільки не захищає їх, а й не дає повноцінно працювати. Необхідність впливу профспілок на зміну трудового права стала очевидною.

Як це зробити, які методи обрати? Незалежна профспілка гірників шахти ім. Баракова знову взяла ініціативу на себе. Довідавшись про всеукраїнський конкурс з удосконалення законодавства, вирішили в ньому взяти участь. Обрали трудове право і виграли грант. Проект розрахований на два роки. У його розробці брали участь жіноча правозахисна організація «Чайка», Конфедерація незалежних профспілок, «Трудовий рух», Асоціація найманих працівників та інші. На початковому етапі плановано вивчити ситуацію в дев'яти регіонах і проаналізувати, наскільки погіршилося тут трудове право. У цій роботі будуть задіяні місцеві профспілки та громадські організації, які допоможуть провести моніторинг ситуації.

— Розпочнемо з моніторингу негативних змін у трудовому праві по регіонах України, — пояснює Дмитро Калитвинцев. — Мають намір звернутися до Верховної Ради, щоб привернути увагу депутатів до тієї чи іншої проблеми. Тим більше, з досвіду кажу, що народні обранці все-таки прислухаються до нас. Наприклад, наприкін-

ці 90-х, коли ми проводили той пам'ятний масштабний страйк, Верховна Рада тричі засідала з наших питань. А в 1999-му тричі проводилися засідання трьох різних комітетів — із злочинності та корупції, соціальної політики та праці, з прав людини, які розглядали проблеми вугільної галузі, порушені нами. Зараз реагують слабкіше, але все одно результат є — на своїх засіданнях комітети зважають на нашу думку, вносять виправлення в закон, а ті поправки вже враховуються депутатами під час голосування. Щоправда, шляхом до голосування наші пропозиції дещо деформуються, але ж все одно доходять. Я впевнений, якби чиновники не одержували стільки листів і скарг як від населення, так і від профспілок, багато що було б гірше, ніж є. І проект нового Трудового кодексу, який не влаштовує нікого, був би прийнятий ще три роки тому. Але завдяки тому, що люди обурюються, нам удалося відтягнути його прийняття на цілих три роки. Це вже плюс.

Що стосується таких «практичних методів», як страйки, то, на думку Дмитра Калитвинцева, сьогодні на вугільних підприємствах їх не проводять з однієї простої причини: майже кожна шахтарська родина потрапила в залежність від банківських кредитів. Виплачувати їх стало дуже важко. Люди бояться втратити роботу і начебто погоджуються з тим, що їх подеколи пригноблюють. Однак профспілковий лідер не виключає, що прийде такий час, коли кредити вже нічим буде оплачувати, і тоді страйки «почнуться ще сильніше за ті, які були раніш». На жаль, страйки залишаються єдиним ефективним інструментом у руках профспілок.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото Вадима ЛЕСНОГО.

Як стало відомо

Національний форум профспілок України створив профспілковий штаб з контролю над виплатою зарплат і рівнем безробіття. На думку лідера НФПУ Мирослава Якибчука, ситуація з безробіттям і заборгованістю із зарплат в Україні наближається до критичної межі — восени кількість безробітних може зрости на 500 тисяч. Насамперед катастрофічної ситуації можна очікувати в хімічній, машинобудівній, вугільній галузях, а також у бюджетному секторі — серед працівників освіти і медиків. Тому НФПУ створює широкий фронт боротьби за соціальні права людей праці та запрошує приєднатися до нього всі громадські рухи.

Учасники акції вже передали представникам органів влади свої звернення і поставили в Маріїнському парку біля будинку уряду наметове містечко-штаб. «І щоб влада нас почула краще, а інформацію про повернення боргів із зарплати ми одержали швидше, штаб буде розташовано просто навпроти Кабінету Міністрів України», — повідомив Якибчук.

Єрмаков, який урятував театр, або Життя на лінії вогню

Наприкінці 1984 року в Кіровограді загорівся обласний драматичний театр. Вогонь, який «узяв старт» на сцені, оперативно зупинили пожежники під керівництвом тодішнього начальника міської пожежної охорони Миколи Єрмакова. Відтоді це прізвище зазвучало для кіровоградців по-новому. Про нього почали казати: «...Єрмаков, який урятував театр» — дорогоцінну культурно-історичну спадщину, залишену городянам земляками-корифеями.

У 1956 році Микола Єрмаков з відзнакою закінчив Удянську сільську середню школу, що на Харківщині. Перед ним відчинялися двері будь-якого вузу — в ті роки до вишів приймали дітей за здібностями, а не за великими гаманцями їхніх батьків. Але на момент випуску хлопець ще не визначився з вибором професії. Спочатку вирішив вступати до Севастопольського вищого військово-морського інженерно-технічного училища підводного плавання. Та що могло вабити в морських глибинах хлопця, який до того часу й моря не бачив? Саме це запитання не давало йому спокою, аж поки не забрав документи та не відвіз їх до Харківського пожежного училища. Там уже навчався старший брат...

Як з'ясувалося, доля не помилилася.

Після закінчення училища Миколу Єрмакова направили служити до Кривого Рогу — інспектором. Пізніше

Нині, після багатьох десятиріч служіння людям і обраній справі, Микола Іванович Єрмаков стверджує, що завжди в пожежних буднях допомагала йому любов дружини Валентини Петрівни, її терпіння. Тільки з любов'ю до людей пожежник іде туди, звідки усі тікають.

призначили заступником начальника районної пожежної частини. У 23 роки «посів крісло» начальника СДПЧ. Створював пожежну частину Інгулецького району Кривого Рогу. В Павлограді, куди його перевели у 1966 році, працював заступником начальника загону з охорони підприємства оборонної промисловості. Заочно закінчив факультет протипожежної техніки та безпеки Вищої школи МВС СРСР. У відомій своїми великими підприємствами Дніпропетровській області довелось організовувати боротьбу з пожежами на «Дніпромеблях», Нижньодніпровському трубопрокатному і Криворізькому коксохімічному заводах, у лісових масивах Павлоградського, Царичанського, Новомосковського районів. Завдяки вмілому керуванню Миколи Єрмакова гасилися вогні з найменшими втратами та за короткий час. А найбільшим випробуванням професійності й майстерності, міцності нервів і витримки стала ліквідація пожежі на газовому родовищі поблизу селища Заплавного Магдалинівського району Дніпропетровської області наприкінці 1979 року. Ні до, ні після нічого подібного за масштабами в житті пожежника Миколи Єрмакова не було. Про вісім діб неперервного поєдинку бійців пожежних розрахунків Придніпров'я

з вогнем, що охопив бурову вежу, розповіла в матеріалі «Іду на вогонь», у номері за 4 січня 1980 року «Комсомольська правда». Земля горіла навкруги газового фонтана, від ревища якого в пожежників лопалися вушні перетинки. У боротьбу зі стихією вступили понад три сотні пожежників, а ще — лікарі, міліціонери... До честі Миколи Єрмакова, який керував гасінням пожежі, не загинула жодна людина. Були миті, коли, здавалося, цьому пеклу не буде кінця... За цю битву Микола Іванович отримав медаль «За відвагу на пожежі» (для вогнеборців — це найвища нагорода) і... тимчасову втрату слуху.

У 1982 році Миколу Єрмакова направляють у Кіровоград. Після розвинутої системи пожежної охорони Дніпропетровщини кіровоградська здавалася анахронізмом. Останнє місце вона посідала за всіма показниками. Треба було починати розбудову в усіх напрямках: оновлювати і поповнювати парк машин, будувати нові депо й житло для працівників. І Микола Єрмаков знову взявся до роботи. Крім своєї теоретичної підготовки, відповідальності, працелюбства, наполегливості приніс сюди новітні форми та методи протипожежної профілактики й гасіння пожеж, передовий досвід....

— Колись, — посміхається Микола Іванович, я провів своєрідне дослідження, яке підтвердило мої ж власні спостереження: серед пожежників найменше розлучень. І ще одна риса, притаманна пожежнику, — гуманність. Він ніколи не залишить людину в біді: врятує, обігріє, поділиться останнім.

Через вісім років упертих і напружених буднів пожежна охорона Кіровоградщини, очолювана Миколою Єрмаковим, посіла перше місце серед інших областей. За ці роки в області зведено 16 будівель, 11 пожежних депо, 16 радіовеж, налагоджений радіозв'язок. Чимало працівників отримали квартири. А особливим досягненням, приуроченим до виходу Миколи Єрмакова на пенсію, вважає він те, що всі, хто потребував житла, отримали хоч якийсь, але свій куточок.

На підвір'ї Головного управління МНС в області — стрункі берізки, пухнасті ялинки, яскраві троянди — все зроблено за задумом Миколи Єрмакова. Вражає своїм естетичним виглядом і сама будівля. За її спорудження Єрмаков мав чимало клопотів та неприємностей. На нього писали анонімки у правоохоронні органи, в комітет народного контролю СРСР, звинувачували у незаконному будівництві. Власне, десь воно так і було, бо використовувалися кошти, призначені не на будівництво, а на капітальний ремонт. Але начальнику відділу пожежної охорони вдалося довести, що ця споруда має бути окрасою міста. Треба сказати, тодішня місцева влада, помічаючи правильність дій Єрмакова і його безкорисливість, усіляко підтримувала його в починаннях і задумах. Завдяки цьому були втілені в життя чимало проектів.

Щодо пожежі у драматичному театрі ім. М. Кропивницького. Незадовго до неї саме там пройшли планові тренування. Відпрацьовувалася схема гасіння на випадок, якщо пожежа спалахне... на сцені.

Під час справжньої пожежі бійці повторили «пройдений матеріал» на відмінно, що й врятувало театр. Шестеро вогнеборців були нагороджені медалями «За відвагу», а сам Єрмаков отримав... «неповну службову відповідність». А «реабілітувався» уже пізніше, коли компетентні фахівці оцінили його роботу й роботу підлеглих на відмінно.

Коли сталася аварія на Чорнобильській атомній станції, Микола Іванович не міг собі дозволити залишатися осторонь, направляючи туди своїх працівників. Для ке-

рівництва зведеним загonom вогнеборців Єрмаков прибув туди взимку 1987 року і пропрацював ледь не під самим реактором більше місяця. На третій день перебування вже довелось виконувати свої прямі обов'язки — рятувати від пожежі приміщення міськвідділу міліції. А незабаром вогонь виник на третьому реакторі ЧАЕС. Через чиюсь необережність загорілася підлога, вкрита легкозаймистим хімічним матеріалом. Чим це загрожувало, можна тільки здогадуватися. На щастя, пожежники швидко впоралися зі своїм завданням. А пожежа та ще довго залишалася таємницею. Головний інженер попросив Миколу Єрмакова не давати інформацію «нагору», бо на те були свої причини, тож інцидент не набув розголосу.

На початку 1990-х фінансова скрута охопила всі галузі народного господарства. Відбувався територіальний, економічний і моральний розпад. У своєму інтерв'ю кореспонденту газети «Без таємниць» (червень 1992 року) Микола Єрмаков сказав: «Економічні проблеми нас торкнулися. І

особливо тих, хто загинув на бойовому посту. На жаль, на війні з вогнем інколи без жертв не обходиться. Полковник завжди казав своїм підлеглим, що принести себе в жертву — не самоціль. Ризик повинен бути розумним, обміркованим...

До речі. Онук Миколи Івановича — лейтенант служби цивільного захисту Роман Бердников пішов дідусевими слідами. Хлопець на «відмінно» закінчив Черкаську академію пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля та магістратуру, є провідним спеціалістом управління матеріально-технічного забезпечення ГУ МНС в області, збирається вступити до ад'юнктури Харківської академії.

Сьогодні на грудях ветерана — десять державних та відомчих нагород. Він — заслужений працівник Міністерства внутрішніх справ, а така нагорода є не в кожного генерала. Нині Микола Іванович любить працювати в саду й на пасіці. А в його квартирі росте лимонне деревце казкової краси. Тонкі гілочки згинаються під важкістю плодів, а поряд — квіти, від яких по всій кімнаті розноситься чудовий аромат...

22 вересня 2009 року Миколі Івановичу Єрмакову, полковникові внутрішньої служби у відставці, ветерану пожежної служби, учасникові ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, виповнилося 70.

Редакція «Голосу України» приєднується до вітань рідних і близьких ювіляра, колективу головного управління і його начальника, генерал-майора служби цивільного захисту Віктора Федорчука. Міцного здоров'я ювілярові, бадьорості духу, негаснучої енергії, родинного тепла, щастя, благополуччя та довгих років життя!

Петро МЕЛЬНИК.

На знімку: Микола Єрмаков — завжди очікуваний гість у головному управлінні МНС України в Кіровоградській області, до його порад завжди прислухаються, з ним радяться. Тут працюють його учні та учні його учнів. Тут він залишив частку своєї душі.

Під час війни на вишневий садок Єрмакових впала бомба. Микола Іванович на все життя запам'ятав, як горіли дерева, котрі він так любив. Тож чи не від палаючих вишень бере початок життєва лінія рятувальника — лінія вогню?

тощо. Не вистачає нам багато чого... Загальний моральний розпад не торкнувся сутності нашої служби, не вплинув на, так би мовити, показники. Чому? Бо ті моральні цінності, і, перш за все, гуманність, яка вкорінюється в нашого працівника з самого початку його діяльності, не можуть девальвуватися...

Микола Єрмаков пам'ятає всіх своїх колег, з якими довелось працювати і на Дніпропетровщині, і в нашій об-

Останній притулок

Старість очікує кожного. Від неї не сховаєшся, не відкупишся, не втечеш. Як, де і якого кольору будуть останні мазки строкатого полотна людської долі, що завершують картину життя, на жаль, не знає ніхто.

Шанс вижити

Раніше у цьому двоповерховому будинку, що в селі Шевченкове Жовтневого району, були готель і кав'ярня, потім дитячий садок. Тепер це стаціонарне відділення для людей похилого віку та інвалідів (у народі — притулок для старих, інтернат). Воно було створено серед перших на Миколаївщині: у листопаді відзначить своє вісімнадцятиліття.

Нині тут проживають 26 підопічних. 26 складних, здебільшого трагічних людських доль, що об'єдналися під одним дахом, щоб разом пройти залишок життєвого шляху. Іншого шансу вижити у цих хворих, немічних, постарілих людей просто немає.

На жаль, умом вони це розуміють, але душа не старіє: рветься, бунтує, вимагає свободи, не хоче підкорятися правилам казенного розпорядку, жити за режимом, їсти, що дадуть, гуляти і спати по годинах. Душа просить іншого: природного життєвого побуту, внутрішнього умиротворення, єднання з близькими серцю людьми, вільної тихої радості. Майже всі вони хочуть додому, сподіваючись, що там їх пам'ятають і чекають. Але в їхніх домівках, якщо такі існують, на жаль, живуть уже чужі люди.

«Я хочу додому!»

Інвалід першої групи, мешканець села Пересадівка Анатолій Закриничний у притулку наймолодший — йому немає і шістдесяти. В інтернаті він уже п'ять місяців. Згадує минуле життя: як працював скотарем, шофером, як возив із Західної України картоплю в обмін на продукти, як коротав ночі у промерзлій машині. Тепер його транспорт — інвалідний візок: у Закриничного, батька чотирьох дітей, вже кілька років немає обох ніг, та й права рука вже не хоче слухатися. Після кількох операцій він півтора року пролежав на лікарняному ліжку. Останній час жив у батьківському будинку з 84-літньою матір'ю, але жінка

похилого віку тяжко занедужала, і її забрала до себе молодша сестра. Родичі віддали безногого інваліда в інтернат для старих, а пересадівський будинок продали.

— Я дуже, дуже хочу додому, — раптово схлипнув мій співрозмовник, і зрадницькі сльози горохом покотилися щоками. — Уявіть, як мені кожного разу підніматися на другий поверх сходами? Сиджу ось так у візку день, тіло замліє, начебто не моє. А що робити? Нужду справляю на задньому дворі, на смітнику, через ось цей проріз у сидінні... Не хочу, не можу, допоможіть мені повернутися назад! Хочу жити і вмерти дома...

Сивий чоловік, який очужило сидів на бордюричку біля клумби, раптово піднявся і міцно схопив мене за руку:

— Я теж поїду з Толіком! Я допомагатиму йому. Я не хочу тут залишатися. Я, доросла людина, не можу собі дозволити випити пива у барі навпроти...

75-літній Еней Жолтан за

націо-нальністю болгарин. Своїх дітей у нього немає. Жив на Закарпатті, приїхав «на південь» зробити грошей, познайомився з жінкою, яка сама виховувала чотирьох дітей, так у неї і залишився. Минули роки, непомітно підкралася старість. Старий Жолтан почав катастрофічно сліпнути, і діти прийняли воістину «соломоне» рішення: матір забрали до себе, а його відправили до інтернату.

статі, жінкам не треба робити у своєму житті якесь коло, щоб потім повертатися додому, до родини, дітей. Мешканців цього казенного закладу, на жаль, не чекають ні жінки, ні діти, ні домашнє вогнище і тому, хоч би як тут було затишно і ситно, вони в цьому будинку з усіма зручностями завжди по-

Сурогат

Жінки похилого віку, слухаючи скарги сильної статі, раз у раз з докором хитали головами: «Е-е-е! Хто вас там чекає? Кому ви там потрібні...» Жодна з них не виявила бажання повернутися додому.

Я довго думала, чому? Чому не тому, що там, де жінка, там і доміє жінка, і затишок? На відміну від алгоритму життя сильної статі, жінкам не треба робити у своєму житті якесь коло, щоб потім повертатися додому, до родини, дітей. Мешканців цього казенного закладу, на жаль, не чекають ні жінки, ні діти, ні домашнє вогнище і тому, хоч би як тут було затишно і ситно, вони в цьому будинку з усіма зручностями завжди по-

чуватимуться тимчасовими постояльцями. І це сурогатне життя, позбавлене родинних традицій, наступності поколінь, досвіду, переданого від батька до сина, від діда до онука, особливо гостро переживають саме чоловіки.

Хоча є тут і такі персонажі. Сімдесятирічного Василя Глушкова в інтернаті жартома прозвали Любимим. Родом із Воронежської області, 28 років він провів у в'язниці. «Де я тільки не жив, — згадує Глушков. — На Сахаліні, на Чукотці, на Уралі, на Камчатці... Де тільки не працював — на шахтах, у рудниках... Весь мій виробничий стаж — це у'язнення. Я в молодості так не жив, як тут живу...» Тільки-но обжившись в інтернаті, Глушков почав з того, що спробував запровадити тут власний статут: вимагав варити і подавати каву в постіль, кутив у ліжку і на коридорі, посилав нянечок і медсестер по пиву у місцевий бар і взагалі міг послати не тільки по пиво... Але його запал швидко остудили. Глушков, не бажаючи поступатися, оголосив голодовку і майже дев'ять днів нічого не їв. Потім схаменувся й упокорився... Зараз це зовсім інша людина. Біля ліжка Глушкова практично завжди стоїть великий букет квітів, за якими він посилає нянечок до квіткового магазину. На підвіконні вирощує декоративний перець.

Навчені досвідом, але порожнем

Приїзд журналіста став цілою подією у житті людей похилого віку, які звикли до скромних буднів. Навіть ті, кому важко ходити, спустилися в затишний дворик, щоб не пропустити зустрічі і взяти участь у розмові. Охоче брали візитку, хоча хто і куди телефонувати: просто як гарантію захище-

ності, якої так гостро потребує старість.

У кожного з них свої скромні радості і великі образи — і на себе, на життя, на близьких людей, які колись зрадили і залишили їх. Хтось шляхом обману забрав будинок, хтось привласнив гроші, хтось прихопив пай, хтось умовив написати генеральну довіреність, і шукай вітра в полі.

...Проживши довге життя, в інтернат вони прийшли без нічого, вмістивши свої скромні пожитки в одну сумку: все, що нажили, розчинилося у родичів, знайомих, сусідів.

Вони мудрі своїм життєвим досвідом, відхідливі, мінливі і добрі. Листоноші вже знають: пенсію бабусям треба давати великими купюрами. Навіщо? Ці гроші вони з почуттям виконаного обов'язку безкорисливо покладуть до кишень внучатам або племінникам, що навідуються до бабусь точно після пенсії. Вони дуже хочуть, щоб про них не забували....

Для створення комфортних умов проживання торік із районного бюджету виділено понад 300 тисяч гривень: відремонтовано дах, встановлено пластикові вікна, огорожу. У дворі інтернату є навіть маленький басейн, в якому проживає 13 карасів. Не сьогодні-завтра повністю відремонтують каналізаційну мережу, на що із спецфонду району виділено 19 тисяч гривень. Для поліпшення умов обслуговування лежачих хворих і інвалідів відділення незабаром розширяться за рахунок приміщення Шевченківської сільської ради. Тоді таким підопічним, як Анатолій Закриничний, уже не треба буде підніматися на другий поверх: вони розмістяться внизу.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаївська область.
На знімках: самотність; незважаючи на поважний вік, підопічні молоді душею.

Фото автора.

У НОМЕР

В Ужгороді — «Мій рідний край»
На Закарпатті відбувся XI міжнародний фестиваль теле- і радіопрограм для нацменшин «Мій рідний край». У цьогорічних «телерадіооглядинах» взяли участь журналісти з Австрії, Македонії, Румунії, Угорщини, Словаччини та України.

— Телеканал «Тиса-1», який веде передачі вісьмома мовами, — розповідає заступник гендиректора Закарпатської облдержтелерадіокомпанії Олександр Герешко, — проводить пряму трансляцію відкриття і закриття фестивалю, продовжує традиційні змагання кулінарних команд теле- і радіореporterів «Етноказанок». Три дні вечірню програму Закарпатська ОДТРК починала у прямому ефірі з ранчо «Золота гора», де вже завершило роботу міжнародне журі фестивалю, яке очолюють завкафедри телебачення і радіомовлення Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка Олесь Гоян та заступник головного редактора «Кошут-радіо» з Будапешта Ене Мерзе. Переглянуто 62 телевізійні і прослухано 64 радіопроеграми.

Відбувалося і своєрідне навчання: вперше організовано поїздку українських тележурналістів до австрійських міст Зальцбурга та Інсбрука, де торік проводилася першість континенту з футболу. Практичний досвід стане у пригоді нашим репортерам під час висвітлення матчів Євро-2012, які проходять у Україні. А співорганізатор «Мого рідного краю» — європейський супутниковий оператор SES Series AB (Швеція) — організував також фаховий семінар для телевізійників.

Ще одним нововведенням запам'ятається нинішній захід: до телемосту «Ужгород—Луганськ» долучаться й інші українські обласні студії. Також планується створити спільну базу телепродукції для обміну програмами. Внесуть певні корективи в навчальний процес і викладачі столичного вузу.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Велике герцогство на маленькому клаптику землі

ПОДОРОЖІ

З яких подій іноземці дізнаються про нашу країну? Як правило, називають Чорнобиль, нещодавно додалася Помаранчева революція, а тепер ще й постійні сварки серед нашої правлячої верхівки. Словом, країну розпізнають переважно через проблеми. У Люксембурзі майже немає проблем, тому по-справжньому його ніхто й не знає. Чуже щастя непомітне, воно нікого не турбує. Так і тут: маленький Люксембург тихо собі живе своїм щастям — країна має найвищий у Європі й у світі рівень життя.

Потрапляючи ж на його територію, ти й сам мимоволі розслаблюєшся. До речі, люксембуржці розповіли нам і цей анекдот:
Чому в Люксембурзі не люблять грати у футбол? Надто вже незручна гра: трохи сильніше вдарив по м'ячу — і за ним треба бігти чи то в Бельгію, чи то в Німеччину, а то й ген у Францію.

Шенгенські візи, виявляється, родом із Люксембургу

Не кожен любитель подорожувати Європою, до речі, знає, що всім відому шенгенську візу видають у маленькому містечку Люксембургу. Для мене це теж було відкриттям. Як, власне, і те, що саме Велике герцогство є одним із засновників Європейського співтовариства.

Отож, із приводу Шенгенської угоди. Угоду «Про скасування паспортного митного контролю між деякими країнами Європейського Союзу» підписали ще 14 червня 1985 року п'ять європейських держав: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Франція й Німеччина. Але набрала чинності вона лише 26 березня 1995 року. Договір скріпили печаткою в містечку Шенгені, розташованому на кордоні Люксембургу, Німеччини та Франції. Відтоді до угоди приєдналися багато інших країн. Усі вони, за винятком Норвегії та Ісландії, є членами Євросоюзу. До речі, датою народження євроідеї вважають 9 травня, тож цей день відзначають як День Європи.

У цій невеликій країні знаходяться Європейський суд, Європейська рахункова палата, Генеральний секретаріат Єврокомісії і ще десятки інших поважних організацій. Не випадково сюди з'їжджаються політики і фінансисти з усього світу. Через вигідну податкову систему багато хто з бізнесменів воліє реєструвати свої підприємства саме тут. Один раз на рік їх обкладають невеликим податком, який не залежить від суми отриманого прибутку, і працюю собі далі спокійно. До речі, якщо захочете покласти свої грошенята в люксембурзький

банк, який анітрохи не гірше за швейцарський зберігає таємницю вкладу, то в Міжнародному банку Великого герцогства є навіть спеціальна служба для клієнтів зі Східної Європи.

Мова і національність значення не мають

Чотиристаєсорокати тисячне населення країни розмовляє переважно німецькою і французькою. Ці мови і є офіційними. Але крім того, громадяни Великого герцогства в побуті часто послуговуються так званою люксембурзькою говіркою — лютцембургеш. Це один із нижньонімецьких діалектів з досить сильним французьким впливом. Він теж недавно одержав статус офіційного. Крім того багато хто з люксембуржців добре знає англійську, і на одній газетній сторінці якось удалося побачити матеріали різними мовами.

На такому тлі в цій країні, на відміну від нас, ніколи не було жодних непорозумінь і спекуляцій, а політики навіть не намагаються використовувати мовний чинник у своїх передвиборних цілях. Так само, як мови, на цьому маленькому просторі мирно уживаються і різні національності. І це при тому, що в країні кожен третій житель — іноземець. А в столиці взагалі є райони, де іноземців дві третини. Та завдяки гнучкій політиці і патріотизму самих громадян цій маленькій країні вдається зберігати просто олімпійський спокій, а політикам у такий спосіб культивувати серед населення гордість за приналежність до своєї держави, а отже, і сприяти її процвітання.

В армії до генерала не дослужитися

Зате і розорити свою державу військові не можуть. У люксембурзькій армії лише 430 чоловік, це одна десята відсотка населення. Та найцікавіше, що в ній ви не знайдете генерала. Найвище військове звання тут — полковник.

А навіщо нам, кажуть місцеві жителі, генерал? Хіба що коштуватиме дорожче, а користі більше не буде. Служать у люксембурзькій

армії добровольці-контрактники. Система продумана: скінчиться термін — у поліції чи на будь-якій іншій держслужбі робоче місце гарантоване. Тому в армію йдуть охоче. З приводу чисельності армії є теж анекдот:

Військовий парад у Люксембурзі. Минає п'ять хвилин. Парад закінчено.

— І це все? — запитують зацікавлені журналісти.

— Ні, не все. Ще четверо стоять біля двору Великого герцога.

Жарти жартами, але маленькій країні вдається спритно лавірувати серед великих сусідів, при цьому ще і відігравати роль лідера з багатьох позицій, хоча раніше Люксембург не раз опинявся під владою іноземних правителів.

Ефект смарагдовості без зелених окулярів

Побачивши Люксембург, також починаєш замислюватися: то яка столиця світу все-таки найзеленіша? Пам'ятаєте, колись наші градоначальники запевняли нас, що це Київ. Але після вирубаних зелених масивів, на місці яких тепер стирчать страхітливі новобудови, і після такого догляду, коли на газонах узагалі не передбачено підземне поливання, а поверхневе через економію води і коштів (а правильніше — через безгосподарність) теж не здійснюється, навряд чи хтось наслідиться таке стверджувати. А в Люксембурзі розумієш, що саме це маленьке, розташоване на неймовірно красивих пагорбах і в ушелинах затишне містечко і є найзеленішим у світі. У Люксембурзі — як у державі загалом, так і в однойменній столиці — стільки дерев, кущів, газонів, така безліч лісів і парків, що з провесни і до пізньої осені він сяє смарагдовими барвами (**на знімку**). Пам'ятаєте, у казці «Чарівник Смарагдового міста» правитель створював ефект смарагдовості, змушуючи жителів носити зелені окуляри. У Люксембурзі таке точно ні до чого, а от для Києва незабаром буде навіть дуже доречно.

Марина КРИВДА.
Фото автора.

Знову цвітуть каштани...

Помилуватися їхніми білими свічками можна на центральному проспекті Дніпропетровська — якраз навпроти будівлі міськради.

Уже не перший рік каштани дивують дніпропетровців пізнім цвітінням, проте не таким яскравим, як навесні. Фахівці припускають, що

нині могли зацвісти ті дерева, які найбільш постраждали від спеки та личинок каштанової молі. У такий спосіб, за словами доцента кафедри фізіології рослин та екології Дніпропетровського національного університету Ірини Зайцевої, з настанням сприятливого періоду вони компенсують свій «пригнічений» стан.

Восени можуть цвісти не тільки каштани, а й білі акації. Ці дерева називають інтродуцентами, оскільки завезені вони до нас з інших місць: біла акація — з Північної Америки, каштан — з Балканського півострова. За словами Ірини Зайцевої, вони прекрасно адаптувалися і успішно конкурують з місцевими рослинами. Квіткові бруньки південних рослин-мігрантів не мають періоду повного спокою, як у місцевих порід. Тому за їхнім розвитком погоду можна і не вгадати. Хоча, за народними прикметами, осінь не цвітіння дерев, які зазвичай квітнуть навесні, віщує теплу і затишну осінь.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.
Фото автора.

Клоновано ікону Холмської Божої Матері

У день Різдва Пресвятої Богородиці у Луцьку за участі тисяч мирян відбулося традиційне паломництво до ікони Холмської Божої Матері, яка зберігається у Музеї волинської ікони. Священники луцького кафедрального Святотроїцького собору УПЦ КП відслужили біля святині молебень. Прочани ж мали змогу прикластися до чудотворного образу, намальованого, за твердженням мистецтвознавців, ще в XI столітті.

Учора ж у копію цієї ікони було вставлено капсулу з часточкою образу-оригіналу, яку науковці повернули в Луцьк після досліджень. Відтепер ця святиня зберігатиметься у дерев'яній каплиці ікони Холмської Божої Матері, тимчасово зведеній на місці, де незабаром розпочнеться будівництво величного храму. Ініціатором спорудження стало історико-культурне товариство «Холмщина», яке об'єднало тисячі переселенців із Польщі.

Волинська область.

З Китаю на згадку про... Кам'янець?

На згадку про старовинний Кам'янець-Подільський не варто привозити китайських сувенірів. У місті незабаром об'являють відкрити цех із виробництва такої продукції. «Народних майстрів у нас достатньо, тому влада підтримує створення Гільдії ремісників Поділля, відтворення історичного підходу до реалізації сувенірної продукції, відродження ремісництва в нашому місті», — наголосив заступник міського голови Олег Демчук.

Нині неподалік Ратуші будують торговий ряд із стилізованих середньовічних будиночків, що правитимуть підприємцям за кіоски. Нині різнобарвні сувенірні намети не просто не прикрашають національний історико-архітектурний заповідник, а відверто псують його імідж. Підприємці повинні кардинально змінити підхід до торгівлі товарами «на згадку про Кам'янець».

Кам'янець-Подільський.

Віра ШПИЛЬОВА.

Небо — для вільних!

Ми хочемо розповісти вам про небо. Про те, яке воно велике і просторе, якою вільною відчуває себе людина в повітрі: вільною від прикросців і образ, вільною від хвороби, що не дає змоги на власні очі помилуватися цією красою. Проте недарма кажуть: «Головне очима не побачиш. Зір має лише серце». І все, що ми бачили навколо себе, ми, п'ятеро незрячих, бачили саме серцем.

Цей день, 24 серпня 2009 року, став для нас справжнім святом, адже саме в день народження нашої держави, ми, четверо чоловіків і одна жінка, незрячі, без страховки, самостійно, без допомоги інструктора, без інших сторонніх пристосувань, здійснили перший в світі масовий стрибок з парашутом незрячих людей у відкрите море, приурочивши свій стрибок до річниці незалежності України. Там, в небі, де ти наодинці зі своїми думками, Гімн України звучить зовсім по-іншому і набуває більшої ваги, аніж на землі. Все це можуть засвідчити журналісти та оператори, що представляли під час здійснення акції різні засоби масової інформації: Кримський телеканал «Чорноморка», телеканали «СТБ» та «5-й канал». Серед нас був і власний журналіст, харків'янин Володимир Носков, що виходив у ефір на радіо «Ера» та радіо «Свобода».

А тепер трохи сухої статистики. Організувала і готувала акцію «Небо для вільних» — «Всеукраїнська профспілка працездатних інвалідів» на чолі з її головою, Володимиром Петровським. Партерном виступив центр планерного і парашутного спорту «Коктебель», керівником якого є Борис Небреєв. Інформаційним спонсором проекту було Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ». Фінансову підтримку в організації акції надала кредитна спілка «Магірус».

Команда незрячих парашутистів добре знала, що йде на встановлення світового рекорду. Проте не про світовий рекорд думав кожен із нас, піднімаючись на борт літака. Кожен усвідомлював, що збирається здійснити не лише власну перемогу над собою, а й показати шлях для будь-якого, фізично хворого чи фізично здорового громадянина, до його власної, персональної перемоги над хворобою, собою, долею. І лише після стрибка та реального встановлення світового рекорду ми зрозуміли, що нам першими вдалося встановити ще низку досягнень світового масштабу:

1. Перший в своєму житті стрибок з парашутом незрячі парашутисти здійснювали одразу на воду, тоді як фізично здорові люди стрибають на воду, вже маючи практичний досвід в кілька десятків стрибків з парашутом.

2. Невелика висота, з якої стрибали парашутисти, а саме 350—400 метрів від землі (або, в даному випадку, від поверхні води)

3. Серед незрячих парашутистів впер-

ше в історії була незряча жінка — Алла Полюхович.

4. І нарешті, сам стрибок є не тільки всеукраїнським, а й світовим рекордом.

На прес-конференції в Києві, за підсумками проведення акції «Небо для вільних», рекорд було офіційно зафіксо-

вано Книгою рекордів України, на підтвердження чого представник Книги рекордів України, Ігор Підчобій, вручив офіційний документ голові ВГО ВППІ, В. Б. Петровському. Нині ВГО «Всеукраїнська профспілка працездатних інвалідів» разом з Книгою рекордів України подають пакет документів на реєстрацію в Книгу рекордів Гіннесса, і, оскільки, як запевнив Ігор Підчобій, подібних випадків в світовій історії ще не було, жодних підстав для відмови зафіксувати цей рекорд немає.

«Навіщо ви це робили?» — є ключовим запитанням преси, громадськості тощо, і на це питання кожен з нас може відповісти довго, піднімаючи з глибин душі і серця емоції, відчуття, фантазії, бажання... Але це — глибоко особисте, і далеко не кожній людині відкриється серце.

По-перше, всі фізично хворі громадяни повинні зрозуміти: ваша доля — в ваших руках; (можливо, допомогти зрозу-

міти всім фізично хворим співгромадянам, що їхня доля знаходиться в їх власних руках). Треба перемогти себе і власну недугу, яким би страшним і важким не здався цей шлях.

Другий аспект, який підштовхнув ВГО ВППІ до організації і проведення цієї акції, пов'язаний не з інвалідами, а з фізично здоровими членами суспільства. В той час, як інваліди, пенсіонери, бездоглядні діти практично кинуті державою напризволяще, адже в державі нині криза (погляньте на кількість і якість авто біля державних установ і просто на вулицях, особливо в м. Києві, на «бідні» дачі навколо столиці нашої держави, «крихітні» ділянки землі навколо цих дач, нарешті,

поцікавтеся кількістю мільйонерів в Європі і в нашій державі — і ви зрозумієте, яка «лиха бідося» і які чорні злидні перестріли нашу країну!). Всі ж згадані вище верстви населення вимушені виживати самі, хто як може, сплячуючи до того ж данину у вигляді податків, квартплати, інших поборів, на користь «слуг народу», які вимагають цього під тим чи іншим приводом. І все це стало повсякденністю в нашому суспільстві, в нашій державі. Прокиньтесь! Невже ми всього цього не бачимо, не чуємо, не живемо в цій державі? То чому ж тоді всі ми мовчимо? День Незалежності — це чергове свято чи ще один шанс зупинитись, подумати і зробити висновки?

Давайте на мить забудемо про боротьбу олігархів за владу в Україні, їх безперервні промови про майбутнє солодке життя рабів (така собі морквина під носом у віслюка) і безперервне рейтингове висвітлення цього процесу. Погляньте: сліпі в небі, з парашутами, і що їм там треба? Замисліться: ми їх, цих олігархів, вже 18 років демократично обираємо власними ж руками.

...А враження від стрибків неймовірні, і словами передати їх неможливо. Про моральну і психологічну перемогу над собою — стрибок навпомацки в безодню, єдність з небом і вітром, насолоду від миттєвостей вільного падіння і лагідну зустріч з водою ми поговоримо ще не раз. А от про те, що наша доля — в наших руках, ми вже напевно знаємо з власного досвіду.

І нам хотілося б вірити, що цей, без перебільшення, світовий рекорд незрячих громадян України стане поштовхом до позитивних змін як в середовищі самих людей з вадами здоров'я, так і в процесі цивілізованого державотворення в Україні.

Учасники акції «Небо — для вільних!»:

1. Володимир Петровський (м. Київ);
2. Микола Мацько (м. Нововолинськ);
3. Алла Полюхович (м. Сімферополь, АР Крим);
4. Ленур Кіраджієв (м. Бахчисарай, АР Крим);
5. Володимир Носков (м. Харків).

Володимир ПЕТРОВСЬКИЙ,
учасник стрибків незрячих з парашутом.

Пішли хлопці рити окопи

Проведено дводенне військово-патріотичне навчання під назвою «Українська звитяга».

Представники громадських організацій взяли участь у польовому зборі. Вони оволодівали елементарними знаннями тактичних прийомів ведення бою, зведення інженерних споруд та ознайомились з тактико-технічними характеристиками стрілецької зброї. Крім цього, мобілізована патріотична молодь прослухала лекції з медицини, релігії та історії України. Голова Чернігівської організації КУН Валерій Рябченко, виступаючи перед юнаками, зазначив, що сучасний український націоналізм повинен протидіяти образу «нацизму», який весь час нав'язує світу Москва та Тель-Авів. За його словами, український націоналізм повинен стати державною ідеологією, щоб захистити націю від зовнішньої та внутрішньої агресії.

Вшанували Михайла Коцюбинського

Відзначено 145-річчя від дня народження Михайла Коцюбинського та 75-річчя з часу заснування Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. Коцюбинського.

Відбувся літературний вечір у Центральній міській бібліотеці, присвячений модерному світу письменника, а також презентований бібліографічний показчик «Великий сонцелюб: людина і митець». У роботі всеукраїнської науково-практичної конференції «Феномен М. Коцюбинського у художніх вимірах українства» взяли участь науковці з Києва, Ніжина, Чернігова та інших міст. В обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка вшановано цьогорічних лауреатів премії ім. М. Коцюбинського.

Газопровід знову запрацював

Завершено аварійно-відновлювальні роботи, під час яких ліквідовано розгерметизацію газопроводу Дашава—Київ—Брянськ—Москва діаметром 500 мм. Аварія сталася два дні тому за 3 кілометри від смт Козелець Чернігівської області. Пошкодження усунули співробітники Чернігівського лінійного виробничого управління магістральних газопроводів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Ювілей —
радість
зі сльозами

До свого свята художній музей зміг показати лише третину картин — для решти не вистачає площі.

Своє 70-річчя відзначив Донецький обласний художній музей — один із найбільших в Україні. Його колекція нараховує 13,5 тисячі творів живопису, графіки, скульптури і декоративно-прикладного мистецтва. Тут представлені роботи відомих українських, російських і зарубіжних майстрів, починаючи з XVI століття і до наших днів, а також деякі зразки античного мистецтва. У постійно діючій експозиції — твори Айвазовського, Бенуа, Васнецова, Голубкіної, Грабаря, Кіпренського, Поленова, Саврасова, Серова, Сурікова, Шишкіна, Яблонської.

Але побачити всі гідні огляду експонати відвідувачі не зможуть навіть у ювілейні дні: музей розміщено на першому поверсі звичайного житлового будинку, і площі катастрофічно не вистачає. До того ж сходища в підвалах не раз заливало водою під час аварій. Обіцянки надати музею окреме приміщення лунають із року в рік, але справа поки що не зрушила з місця.

«Ювілей — це радість зі сльозами, бо це велика відповідальність перед Донецькою областю і країною в цілому, — не приховувала хвилювання директор музею Галина Чулак. — Ми прагнули показати всім нашим відвідувачам ті твори, які вони не бачили тридцять—п'ятдесят років. Ми оновили експозицію, провели ремонт, реставрацію, тобто готувалися дуже відповідально».

На честь ювілею музей отримав від обласної влади 25 тисяч гривень. «У запасниках музею утричі більше творів мистецтва, ніж виставлено, — сказав заступник голови обласної ради Володимир Ішков. — Ми вже три роки займаємося пошуком прийнятного приміщення для музею. Із цієї проблемою я зіштовхнувся, коли зателефонувала директор і сказала, що прорвало трубу і один із залів залило водою. Ми сподіваємося, що скоро з'явиться будівля, де ми заберемо кілька поверхів для музею. Потрібен також виставковий зал для наших самобутніх художників».

Ліна КУЩ.

Осінній вальс
Зеновії Присухіної

ОСОБИСТОСТІ

До викладача музики з Тернополя Зеновії Присухіної пісні прийшли у п'ятдесят з гаком. За останніх дванадцять літ вона написала більше 200 творів, деякі вже стали народними. А пані Зеновія все так само залюблена в музику і сповнена творчих задумів. Роки її не беруть...

Учні
її обожають

Познайомила нас газета. Я написала про здібну дівчинку, яка разом з мамою перебивалася з хліба на воду. Вона дуже хотіла вчитися музиці, але не мала інструмента, а мама не могла оплатити уроки музики. На другий день після виходу публікації мені зателефонувала вчителька тернопільської музичної школи № 1 Зеновія Присухіна і сказала, що готова займатися з дівчинкою без оплати. Так Наталя Демчук стала її ученицею. Вона навчала дівчинку гри на фортепіано у себе вдома не один рік, доки та не переїхала в іншу область.

За майже півстоліття педагогічного стажу (викладати почала, ще навчаючись у музичилищі) через її руки пройшли більше ста дітей: здібних і не дуже, тих, кого до школи привела свята до музики любов, і тих, хто пішов учитися з волі батьків. Вона однаково викладалася перед ними. А з тими, хто мав Божу іскру, готова була просиджувати за фортепіано допізна у школі та у вихідні у себе вдома. Діти, котрі прибігають до Зеновії Ярославівни на додаткові заняття після уроків у школі, знають, що не посадить за фортепіано, поки не нагуде. І батькам обов'язково зателефонує, коли допізна засидіється з юним обдаруванням. А що вже учні її обожають.. Ні, вона з ними не сюсюкає. В міру вимоглива, завжди тактовна, наполегливо веде їх у світ музики, якою переповнена сама. Самого професіоналізму тут замало. Треба ще віддавати часточку своєї душі. Це не просто гарні слова.

Якось у її учнів був академічний концерт. Вони мали не лише грати, а й співати, танцювати. Готувалися дуже ретельно, але коли виглянули за лаштунки і побачили переповнений зал, діти розхвилювалися, аж зблідли. Тоді вчителька дістала вервечку, яка завжди з нею, поклала її у свою долоню, звернувшись до дітей: «Візьміть мене на крила, журавлі, і віднесіть хоч мертвого додому...». Заробітчанина була пере-

лавівна. — Я сказала, що у них дуже відповідальний день, тому мають бути сильними. Для цього я віддаю їм часточку тепла свого серця. І запитала: «Чуєте, як воно передається вам?». Вони в одному пориві відповіли: «Так». Це єднання зворушило мене до сліз. Треба було бачити, як фантастично вони виступили, який тріумф був у їхніх очах, а мені більшого щастя не треба». Недарма згодом одна з учениць присвятила улюбленій вчительці такі рядки: «Вона була мені неначе мати, себе по часточці всім учням роздавала».

До речі, для багатьох її учнів музика визначила життєвий шлях: вони перемагають у конкурсах, викладають у музучилищах, академіях, школах, працюють концертмейстерами, роблять музичну кар'єру як в Україні, так і закордоном. І у свята шлють звідусіль найширші вітання. Передусім за самовіддану роботу з дітьми напередодні цьогорічного Дня незалежності Зеновію Присухіну удостоєно звання «Заслужений діяч мистецтв України».

І пішли пісні
у народ

Якось пані Зеновія, чекаючи на когось із знайомих, розгово-

ПРЯМА МОВА

«Вартість пісень пані Зеновії саме в органічній єдності вокального та інструментального витоків, у чому, власне, виявляється професіоналізм композиторки».

рилася з жінкою, яка присіла поруч. Та виявилась заробітчанинкою, котра приїхала у відпустку з Італії. «Як вам живеться у чужому краї?» — запитала незнайомку. «Тужимо, звичайно, — відповіла та. — У неділю збираємося разом, співаємо українські пісні. Недавно розурили таку пісню, таку пісню...» І вона наспівала мелодію: «Візьміть мене на крила, журавлі, і віднесіть хоч мертвого додому...». Заробітчанина була пере-

конана, що то народна пісня і її здивуванню не було меж, коли дізналася, що твір цілком сучасний, а перед нею — одна з авторів. Вірш Валерія Залізного одразу припав Зеновії Присухіній до душі і вона швидко поклала його на музику. Пісня пішла у народ. Її виконували вже два роки, а композиторку щось мучило. Кінець якийсь не такий. І лише через два роки вона знайшла фінальний акорд. Коли зіграла мені мелодію «Журавлів», здається через невеличку двокімнатну квартиру пролетів журавлиний ключ.

Узагалі, її пісні — то живі музичні картинки. Ось дзвенять різдвяні дзвоники — і уявляєш Святвечір, сніп на покутті, кутю на столі. Ось хвиля грає, а ось весільний вальс танцює жовте листя, дощик накрапає... Мелодії її пісень бентежать душу, розбурхають її, розтривають, а потім скроплять бальзамом... Усе це не схоже на те, що лунає щодня в ефірі! Як каже професор Київського національного університету культури і мистецтв Петро Андрійчук, нині піснярі пишуть мелодії, не переобтяжуючи себе створенням інструментального «одягу» і віддають твір виконавцям у вигляді напівфабрикату.

Але передусім вона вимоглива до слів. Поезії, яка не лягла на душу, уникає. Серед авторів її пісень — Богдан Лепкий, Василь Стус, Левко Крупа, Ярослав Бенза, Дарія Чубата... Ось чому її пісні оповиті ауурою сердечності й тепла, їх очоче співають місцеві артисти, вокальне тріо «Золоті ключі» (Н. Матвієнко, М. Миколайчук, В. Ковальська). Вони звучать за кордоном, де збираються укра-

їнці. У Чикаго надрукували пісенну збірку Зеновії Присухіної на слова Богдана Лепкого. Всього у неї чотири збірки пісень. А які чудові співанки для дітей: «Колискова», «Дощик», «Бабця спить», «Сонечко», «Бабусина казка», «Веселий гном», «Том і Джеррі». Вони могли б збагатити біденький репертуар наших садочків. На жаль, нині про це ніхто не дбає.

Пісні тернопільської композиторки дихають оптимізмом. «Козаченьки, ОУН-УПА — це вже історія, — каже вона. — Не можна жити лише минулим і плакати за втраченим. Треба гордо підняти голову і думати про майбутнє. На нас дивляться діти». Ця мужня жінка знає, що каже. Свою першу пісню вона написала перед важкою операцією. Їх перенесла не одну. Поставила на ноги прикуту важкою недугою старшу доньку.

Це ніби про неї рядки однієї пісні: «Найглибшу прірву маю перейти по довгій кладці відчаю і болю». Вистояла, перейшла, працює з дітьми і пише пісні. Завжди поруч — чоловік Модест Іванович, скрипаль, викладач музучилища. У зрілому віці вивчив англійську і написав підручник з англійської для студентів музучилищ. Кажуть, кращого в Україні нема. Вони ніби переживають другу молодість, у них болить душа за державу, її майбутнє. Ці представники істинної нашої еліти багато ще можуть віддати заради цього. Лише б ми захотіли взяти...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.
На знімку: Зеновія Присухіна за фортепіано.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

На знімку: на вечорі пам'яті письменника Миколи Негоди — народний артист України кобзар-лірник Василь Нечема та юний черкаський кобзарик, лауреат Всеукраїнського конкурсу бандурного мистецтва імені Остапа Вересая Андрійко Мішин-Громовський. Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

ВИСТАВКИ

Нещодавно у Фонді культури України відбулася виставка члена Спілки фотохудожників України Юрія Чубаря. Утім свої перші фотознімки він зробив ще на початку 50-х років. Та його справжній творчий пошук розпочався з 1965 року, коли був членом фотоклубів «Херсон», а потім — «Київ». Не розлучався з фотоапаратом і під час служби в Радянській Армії протягом 33 років.

На виставці були представлені захоплюючі пейзажі, красиві портретні знімки, натюрморти — те, чому нині фотомайстер віддає перевагу. В його творчому активі — участь у різних фотовиставках, конкурсах, публікації в газетах, журналах, книгах. Однак Юрій Павлович ніколи досі не рекламував себе. Тому ця його перша персональна фотовиставка була несподіванкою для всього колективу Ради організації ветеранів України, у якій він працює відповідальним секретарем.

Участь у відкритті виставки взяв народний депутат України, голова Ради організації ветеранів Петро Цибенко.

Анатолій СЕЛЕНТИЙ.

На знімку: Юрій Чубар біля одного зі своїх фотознімків.

Фото автора.

Усе про техогляд у ДАІ

У березні 2008 року ми придбали легкове авто. Через рік, у березні цього року, переоформлювали страхування, проходили плановий техогляд. І ось тільки почули, ніби потрібно проходити ще й техогляд у ДАІ. Розкажіть, будь ласка, коли, як часто і де саме проходити цей техогляд (напевне, за місцем прописки власника). Які документи необхідно мати при собі? Скільки коштує цей огляд?

Київ.

Відповідає заступник начальника Департаменту ДАІ МВС України Олег ТРОХИМЕНКО:

— Транспортні засоби, що беруть участь у дорожньому русі, а також причепа (напівпричепа) до них, підлягають обов'язковому державному технічному огляду в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (відповідно до статті 35 Закону України «Про дорожній рух»). Перевірка технічного стану транспортних засобів проводиться виключно акредитованими в установленому порядку суб'єктами господарювання, які мають відповідну ліцензію.

Порядок проведення державного технічного огляду колісних транспортних засобів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9 липня 2008 року № 606. Згідно з зазначеним порядком техогляд легкового транспортного засобу проводиться раз на два роки: у рік, який закінчується на непарну цифру (якщо остання цифра року випуску автомобіля непарна); у рік, який закінчу-

ється на парну цифру та нуль (якщо остання цифра року випуску автомобіля парна або нуль).

Техогляд проводиться Державтоінспекцією з 15 січня до 15 грудня. Для проведення техогляду приватного легкового автомобіля працівникові Державтоінспекції подаються такі документи:

- 1) паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу;
- 2) протокол перевірки технічного стану, виданий суб'єктом господарювання не раніше 45 діб до дати проведення техогляду;
- 3) реєстраційні та інші документи, які підтверджують право

використання зазначеного автомобіля;

4) посвідчення водія, що дає право керувати засобом відповідної категорії, та талон до нього;

5) медична довідка щодо придатності водія до керування засобом відповідної категорії;

6) поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних засобів або документ, що підтверджує право на звільнення від страхування;

7) квитанція про сплату податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та у разі наявності — документ, який підтверджує право на пільги із сплати такого податку;

8) на засіб, що працює на газовому паливі, додатково подається документ, який підтверджує проведення випробовування газової паливної системи в порядку та строк, установлені

Які очі в комах

Чув, що в комах будова око не зовсім така, як у всіх інших живих істот. Розкажіть, чим їхні очі відрізняються від наших.

Сумська область.

У комах — фасеткові очі. Це основний парний орган зору комах, ракоподібних і деяких інших безхребетних. Утворені вони особливими структурними одиницями — омаїдіями, рогівкова лінза яких має вигляд опуклого шестигранника — фасетки (від фр. facette — грань). Фасеткові очі комах нерухомі, розташовані з боків голови і можуть займати майже всю її поверхню (у бабок, мух, бджіл). Фасеткові очі розташовані на капсулі голови у глибоких впадинах кутикули, які називаються очними капсулами. Кільце з кутикули, що охоплює око ззовні, утримує його на головній капсулі. У ракоподібних очі іноді сидять на рухливих виростах. Найбільше вивчені фасеткові очі дорослих комах і їхніх личинок з неповним перетворенням, у яких вони складаються із сотень і навіть тисяч омаїдіїв. Очі різних видів комах складаються з різного числа омаїдіїв: у робочої мурахи їх близько 100, у кімнатної мухи — близько 4000, у робочої бджоли — 5000, у метеликів — до 17 000, у бабок — до 30 000.

Інформація з Вікіпедії — вільної енциклопедії.
Фото із сайта www.img1.liveinternet.ru.

Дмитро ТУРЧИН.

Економні лампи

Ми хочемо замінити у квартирі звичайні лампочки на енергозберігаючі. Скажіть, вони й справді заощаджують електроенергію?

Тетяна ПІКТОЛЬ.

Запорізька область.

Відповідає продавець-консультант Андрій КОЗИР:

— Якісна люмінесцентна лампа з гарною світловидатністю справді споживає в п'ятеро менше електроенергії при тому самому світловому потоці, ніж звичайна лампа, і має великий термін служби. Приміром, у моїй квартирі є три такі лампи — в коридорі, на кухні й ванній кімнаті. Працюють вони вже три роки. Але хоч зауважити, що термін їхньої служби залежить ще й від стабільності (а точніше — нестабільності) напруги у вашій мережі. Важливо також правильно використовувати такі лампи. Приміром, вони не люблять частого вмикання-вимикання. Перед покупкою ви повинні також знати,

що світловий потік такої лампи трохи слабший, ніж у звичайної. Час досягнення лампою максимального випромінювання може сягати 4 хвилини після включення (залежно від якості лампи). Хтось звикає швидко, а комусь світла все-таки не вистачає. Перешкодою також виступає плафон, бра, абажур тощо. Лампи китайського виробництва дешевіші, ніж, наприклад, німецькі, але менш якісні в експлуатації. Не забувайте також, що такі лампи містять пари ртуті й вимагають особливої утилізації. Зруйнована або пошкоджена колба лампи може вивільнити пари ртуті, що може викликати отруєння.

Фото із сайта www.pobelka.ru.

Краще не приховувати хворобу від наречених

Ми з нареченим збираємося подати заяву до РАЦСу. А наші знайомі запевняють, що перед тим, як одружитися, ми повинні обов'язково пройти медичне обстеження. Скажіть, чи дійсно воно обов'язкове?

Запоріжжя.

Відповідає заступник міністра юстиції Леонід ЄФІМЕНКО:

— Законом України «Про внесення змін до Сімейного та Цивільного кодексів України» № 524-V, який набув чинності 16 січня 2007 року, зокрема, внесено зміни до статті 30 Сімейного кодексу України. Відповідно до положень зазначеної статті наречені зобов'язані повідомити один одного про стан свого здоров'я. Закон не передбачає можливості відмови у реєстрації шлюбу у разі відсутності згоди наречених пройти медичне обстеження або за медичними показаннями, а також не виз-

начає обов'язку осіб, які подають заяву на реєстрацію шлюбу, пред'являти довідки про стан здоров'я. Держава забезпечує створення умов для медичного обстеження наречених.

Порядок здійснення добровільного медичного обстеження наречених, затверджений постановою Кабінету Міністрів від 16.11.2002 №

1740, визначає механізм організації добровільного медичного обстеження наречених з метою визначення стану їх здоров'я для профілактики захворювань, небезпечних для подружжя та їх нащадків.

Державний орган реєстрації актів цивільного стану під час приймання заяви про реєстрацію шлюбу ін-

ф о р -

мує осіб, які подають таку заяву, про можливість здійснення медично-

Чи можна перерахувати пенсію

Поясніть, чи має право пенсіонер МВС, який продовжує працювати поза системою МВС, на перерахунок пенсії відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Григорій ОМЕЛЬЧУК.

Миколаїв.

Відповідає заступник голови правління Пенсійного фонду України Валентина НИКИТЕНКО:

— Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» визначено порядок і умови пенсійного забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ. Тобто пенсії за вислугу років відповідно до цього закону призначаються саме за період військової служби або служби в органах внутрішніх справ незалежно від віку. Проведення перерахунків пенсій з урахуванням страхового стажу, набутого після звільнення зі служби, цим законом не передбачено.

З урахуванням загального страхового стажу призначаються та перераховуються пенсії за віком відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» при досягненні пенсійного віку (для чоловіків 60 років).

Дитячі майданчики зруйнують?

Є інформація, ніби навпроти нашого будинку по вулиці Героїв Сталінграда, 27-А зноситимуть дитячий та спортивний майданчики, щоб звести будинок. Чи відповідає ця інформація дійсності?

Марія КОВАЛЕНКО.

Київ.

Відповідає заступник голови виконавчого органу Оболонської районної у м. Києві ради (ОРДА) Василь МОВЧАН:

— Рішенням Київської міської ради від 28.12.04 року № 1087/2497 земельна ділянка по пр-ту Героїв Сталінграда, 27-Б справді відведена Оболонській районній у м. Києві раді під зведення житлового будинку. Між Київською міською радою та Оболонською районною у м. Києві радою укладено договір оренди даної земельної ділянки. Але на сьогоднішній будівельні роботи на земельній ділянці за вищезазначеною адресою не ведуться.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У Хмельницькому відсвяткували 578-й День міста — там пройшли мистецькі фестивалі, фотовиставки, конкурси, ярмарки, а під час параду наречених було зафіксовано фату завдовжки майже 107 метрів, яка претендує на рекорд України, інформує наш хмельницький власкор Ірина КОЗАК

Більш як 10 тисяч послідовників великого давньокитайського мислителя *Конфуція*, гостей із різних країн, а також його нащадки зібралися в містечку Цюйфу східної китайської провінції Шаньдун, на батьківщині філософа, щоб відзначити 2560-ту річницю з дня його народження (*Укрінформ*)

Справжня Терра Героїка

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Якщо вам колись пощастить побувати у Маньківці, що на Черкащині, ви не побачите ані старовинного замку, ані двох панських палаців, ані чотирьох древніх церков, ані монастиря. Але усе це тут було. Чому місто, яке у сімнадцятому сторіччі вважалося одним із найбільших в Україні, безслідно втратило усі свої пам'ятки? Можливо, причина у тому, що через Маньківку у той час пролягав південний шлях. Тож його не обминула жодна війна, жодне повстання.

Лише вдумайтеся: на Маньківку 45 разів нападали татари. Варто було магнату Калиновському 1609 року збудувати тут замок, як починаються безперервні повстання його козаків. Війна 1648—1654 років прославила Уманський полк, до якого входила маньківська сотня, що налічувала 251 чоловіка. Не раз командував цим полком легендарний Іван Богун. Після повернення поляків козацькі гетьмани уклали союзи з татарами, щоб воювати проти шляхти. Один із таких союзів, укладений Петром Дорошенком, обернувся трагедією для Маньківки. Місцевий краєзнавець М. Осьмуха стверджував, що у кінці шістнадцятого та у сімнадцятому столітті селяни, рятуючись від татар, спорудили цілу систему підземних ходів. Навколо міста стояли чотири сторожові вежі, на яких постійно чатували дозорці. «На випадок небезпеки вони запалювали смолу, клали курише. Цим сповіщали, що до Маньківки наближаються вороги», — писав краєзнавець у статті «Підземні ходи Маньківки». Автор додає, що ходи беруть свій початок від річки Маньківки, де був глибокий яр, а далі — правічний ліс. Там і переховувалися селяни від набігів, але не завжди це їх рятувало.

Так, 1674 року татари зрадили Дорошенка і, прорвавшись на українські землі, почали грабунок. Маньківка із замком, палацами, монастирем і церквами була знищена дощенту. Ті, хто вцілів, утекли на Лівобережжя, і там почали нове життя. Чи не тому на карті України аж вісім Маньківок? Лише через півстоліття на маньківське згарище повернуться люди, але колишньої величчї місто собі вже не поверне ніколи. Адже за часів Калиновського тут жило майже п'ять тисяч осіб, тоді

як Київ тоді налічував десь, п'ятнадцять тисяч мешканців. Тож Маньківка у сімнадцятому столітті вважалася великим містом з багатьма вулицями,

крамницями, що їх тримали євреї та вірмени. Проте і нові поселенці не зганьбили пам'ять предків. У вісімнадцятому сторіччі Маньківщина стала осередком гайдамацького руху та Коліївщини. Це тоді дорога від Умані до Львова була обставлена шибеницями з повішеними повстанцями. Це тоді сотні селян загинули в ґортурах.

Тому у цьому містечку доводиться ставати історичним детективом, щоб оцінити, як багато втрачено. Однак не

варто забувати: причина того, що жодних будівель, які нагадували б про минуле, не залишилося, — безперервні війни, повстання, напади татар. Тому справжній скарб Маньківки — не палаци та замки, а люди, які впродовж століть боролися за своє місто. Сьогодні Маньківка — типовий районний центр, з три- і п'ятиповерховими будинками на головних вулицях — Леніна і Шевченка, парком, у якому стоять пам'ятники воїнам, що загинули під час Другої світової війни, в Афганістані та жертвам Чорнобиля. Однак завдяки одній людині мені вдалося відкрити іншу Маньківку, ту, якою вона була у сімнадцятому сторіччі. Це Леонід Антонович Таран — пенсіонер, колишній учитель історії, краєзнавець, і, до речі, передплатник

пагорба; круг них великий рів і дерев'яна стіна: зовнішня зв'язана із кілків проти нападу кінноти, а друга, внутрішня, суцільна. Перед брамою стоять великі гармати, а над брамними стовпами з обох боків малі гармати. По окружності фортеці зведено міцні дерев'яні вежі. Посеред двору є просторий майдан, у передній стороні якого височить чудова будівля — палац, весь із міцного вогнетривкого дерева, гладенько обтесаного з чотирьох боків, відполірованого і геть суцільного, так що непомітні склейки, а подумаєш, що весь дім чи стіна з одного шматка удовжину і вширину». Крім цього, Павло Алепський пише, що у палаці було безліч кімнат, поблизу розташовувалися великі конюшні.

Сьогодні на місці замку Калиновського стоїть звичайна п'ятиповерхівка. Леонід Антонович розповів, що її зводили військові у радянські часи: «Вони усе тут огородили, і на що наштотхувалися, коли рили яму для фундаменту, можемо лише здогадуватися. Бо прохід на будівництво був заборонений. У нас тоді деякі дівчата вийшли заміж за військових, от і дізналися від чоловіків, що як копали, то знайшли ризи, золоті ланцюжки, хрестики. Тобто усе, що, очевидно, належало церкві, яка була поруч із замком». Нині на першому поверсі будинку — магазин, у дворі — стояки для сушіння білизни, дитячий майданчик. Ніщо, жодна табличка не нагадує про те, що колись тут був замок. Так само немає у місті й пам'ятника полеглим у повстаннях і війнах селянам і козакам. Більше того, немає навіть краєзнавчого музею, де уся ця інформація могла б зберігатися. Добре, що мені вдалося зустріти Леоніда Антоновича, який розповів про минуле Маньківки. Але ж далеко не кожному мандрівникові пощастить познайомитися з цим краєзнавцем. А історія, як примхлива квітка: якщо за нею не доглядати, то зникне з лиця землі, і тисячі подвигів кануть у небуття.

Тетяна ПАСОВА.

(У наступному матеріалі рубрики читайте про історію втраченого монастиря, що розташовувався у Малій Маньківці).

На знімку: саме тут у сімнадцятому сторіччі стояв палац Калиновського. Фото автора.

Південна Пальміра пам'ятає про земляка, який прославив її разом з Леонідом Утьосовим

На будинку №33 по вулиці Дворянській встановлено меморіальну дошку пам'яті співака Валерія Ободзинського.

Тут у комунальній квартирі №6 на третьому поверсі він жив довгі роки, звідси почався його шлях на естраду. Валерій Ободзинський не загубився на естрадних підмостках в 70-і роки минулого століття, коли там царювали Муслім Магомаєв, Едуард Хиль, Йосип Кобзон. Не маючи музичної освіти, співак мав те, що не вдається багатьом, — вміння вкладати в кожную пісню душу. Народний артист України Михайло Бакальчук, який добре знав співака, сказав, що Одеса пишається своїм земляком, який прославив її разом з Леонідом Утьосовим.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Твори Гоголя очима дітей

ВИСТАВКИ

Полтавська облдержадміністрація за підтримки Київського Славистичного університету, Національної спілки журналістів України, Української фондової біржі організувала і нещодавно провела у Фонді культури України чергову виставку дитячих малюнків «Герої творів Гоголя очима дітей». Проводиться вона в рамках проекту «Славетні імена Полтавщини» і вже відбулася в Полтавському українському музично-драматичному театрі ім. М. В. Гоголя, приміщенні Національної спілки журналістів.

Особливістю виставки є те, що в ній беруть участь діти 9—17 років з усіх куточків Полтавщини. Вони перенесли на папір враження від прочитаних творів свого славетного земляка. Малюють діти акварельними фарбами, гуашню, тушшю, але всіх єднає любов до гоголівських героїв.

У передмовях до двох буклетів малюнків дітей голова Полтавської облдержадміністрації Валерій Асадчев наголошує: «Микола Васильович Гоголь у своїх безсмертних творах прославив на весь світ українську і насамперед полтавську землю та її людей, оспівавши вікові культурні традиції, звичаї та героїзм козацького роду, багату українську землю... Тому на батьківщині класика і з'явилася ідея повернутися до гоголівської тематики через малюнки дітей, прищеплюючи в такий спосіб юним полтавцям любов до рідної землі та шану до видатних земляків... Роботи дітей не просто гарні — вони надзвичайно талановиті та патріотичні. Виставка є своєрідним доказом, що ми, вдячні земляки, шануємо, не забуваємо про славетного митця».

...Того дня малюнки юних полтавчан демонструвалися в двох залах фонду. В одному з них відбулося театралізоване дійство за творами М. Гоголя, яке захоп-

лююче виконали діти, що займаються у Будинку дитячої творчості міста Кобеляки.

Учасників і організаторів виставки привітав голова Фонду культури України Борис Олійник і кільком з них вручив Почесні грамоти фонду.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: юна художниця з Полтави Дарія Чунадра біля свого малюнка.

Фото
Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

Справа про постріли, що давно відгриміли

В архіві Управління СБУ в Луганській області зберігаються унікальні матеріали, які проливають світло на події історії, — ті, без яких ХХ століття було б іншим. Це матеріали про діяльність органів держбезпеки на Луганщині в ХХ столітті — від царської охоранки до КДБ. Вивчаючи матеріали, бачиш, що насильство породжує ще більше насильство, а, за висловом класика, рушниця, що «висить на стіні в першому акті, неминуче вистрілить в останньому».

Після Лютневої революції в березні 1917 року в руки Луганської міськради робітничих депутатів потрапив архів охоронного відділення Слов'яносербського й Бахмутського повітів. Розбір документів почала спеціальна комісія. Але сталася Жовтнева революція й громадянська війна — і було не до архіву. Він лежав на горіщі в одного луганського робітника. Згадали про документи тільки в 1925 році.

Що думав жандармський ротмістр

Корпус жандармів було засновано Миколою І у 1826 році після повстання декабристів, коли постала очевидна потреба у спеціальному правоохоронному відомстві, покликаному захищати підвалини державної системи. Пізніше на місцях були сформовані губернські жандармські управління, а при них уже на початку ХХ століття — охоронні відділення. Діяльність цих структур не обмежувалася політичним розшуком (хоча тодішня «криміногенна ситуація» багато в чому визначалася саме політичною боротьбою різних сил), до їхньої компетенції також входило розкриття й розслідування серйозних злочинів — розкрадань зброї, убивств, терактів.

Луганське жандармське відділення підкорялося Катеринославському губернському управлінню. Очолював його помічник начальника губернского управління в Бахмутському і Слов'яносербському повітах, що мав чин ротмістра. Нараховувало воно, крім самого «помічника», 1 бахмістра й 11 унтер-офіцерів. Штат невеликий, якщо врахувати, в яких умовах доводилося працювати жандармам і чим займатися.

Росія 1900—1910 років потерпала від терору. Революціонери, особливо есери, розгорнули справжнє полювання за царськими міністрами, градоначальниками, поліцмейстерами. На генерала Трепова вчиняли замах п'ять разів. Від куль терористів загинули міністр освіти Боголепов, міністри внутрішніх справ Сипягин і Плеве, прем'єр-міністр Столипін, великий князь Сергій Олександрович. А скількох убили помилково! У 1906 році так загинув якийсь генерал Козлов (убивця думав, що стріляє в Трепова), замість жандармського генерала Прозоровського вбили піхотного

У Чернігові відбулося представлення першого тому антології «Український націоналізм», яку упорядкував Віктор Рог (на знімку в центрі).

Інтерес до діяльності охоронного відділення не був випадковим, адже йшлося про роботу наймогутнішого правоохоронного відомства царської Росії — жандармерії. Революціонерів, що прийшли до влади, цікавили методи роботи цієї структури, люди, які з нею «співробітничали». Їхні дані в документах були зашифровані, але луганська комісія роздобула ключ до шифру, і деякі імена змогла встановити.

Потім радянська влада активно використовувала архіви охоранки в боротьбі з «ворогами народу». В 30-х роках у Луганську пройшли судові процеси над колишніми «provokatorami» і людьми, що вважалися такими. До архівних матеріалів часто звертаються аж до хрущовської «відлиги»: внутрішній ворог повинен бути під контролем. В 90-ті роки почався зворотний процес реабілітації. І знову звернулися все до тих же документів Луганського жандармського відділення.

Що думала Дума

У 1909—1910 роках революційна активність Луганського краю викликала резонанс у масштабах всієї імперії. Причиною тому послужила одна подія на Донецько-Юр'євському металургійному заводі (сьогодні — Алчевський металкомбінат), пов'язана з ім'ям робітника Петра Зверева. У грудні 1910 р. справа Зверева навіть розглядалася в Державній Думі в Петербурзі.

Тоді на Донецько-Юр'євському заводі була потужна профспілка — до 4 тисяч членів (цифра фігурує в архівній справі). Профспілка займалася просвітительством, відстоювала інтереси робітників, була легальним інструментом впливу на розум пролетаріату з боку лівих партій — РСДРП і есерів. Позбутися профспілки влада не могла: в імперії дотримувалися законів. Але влітку 1908 року підвернулася okazia.

Робітник Петро Зверев заявив місцевому приставові, що двоє профспілкових активістів готують убивство власника металургійного заводу — князя Туманова й вибух поліцейської ділянки, для чого підготували зброю й вибухівку, а один з терористів ще й фальшивомонетник. На його квартирі поліція справді знайшла сліди фальшивомонетництва й «два розривні снаряди, цілком споряджені, 2 фунти гримучої суміші й 22 верхки бікфордова шнура із прикріпленими на кінцях його пістонами...»

Робітників судили, одному дали шість років каторги, справа другого загальмувалася — він зазнав тифу. А профспілку влади з великим задоволенням розігнали.

Потім справу переглянули. Спливли нові факти, і найнесподіваніший — що вибухівку на квартиру робочого лідера приніс сам Зверев чи то за завданням жандармського ротмістра, чи то сам — щоб вислужитися перед начальством, чи то з помсти: нещодавно активісти викрили його в крадіжці 300 рублів профспілкових грошей.

Хоч Зверев усе заперечував, подія викликала сильний резонанс. З думської трибуни одні депутати обвинувачували в безпринципності владу, інші лаяли революціонерів. Справу Зверева

смакувала преса Москви, Катеринослава, Пітера. А письменник Чириков присвятив луганському інциденту фрагмент роману «Заспокоєння».

Цікаво, що демократична громадськість швидко розставила в цій справі всі акценти: Зверев — provokator, уряд — мерзотники, хай живе революція! Жовтневого перевороту, що насувався, громадянської війни й ГУЛАГа тоді ніхто не помічав.

Петро Зверев, головний герой думських і газетних пристрастей, спокійно жив і працював у рідному Слов'яносербському повіті, не цікавлячись політикою. В 1926 році його заарештували, а після перегляду справи Луганський окружний суд засудив Зверева до розстрілу. В 1992 році його реабілітували.

Чи точно Зверев підклав вибухівку профспілковим активістам, чи вони дійсно готували вбивство директора заводу й вибух у поліцейській дільниці, невідомо.

Що робили терористи

Ліві партії й організації не тільки закидали повіт нелегальною літературою, а й озброювалися. За відомостями того ж жандармського ротмістра, близько 15 браунінгів зберігалися в робітника Крюкова, що продавав їх членам партії, «якщо вони виявили бажання мати зброю на руках». А бажаних було багато. «Сільський обиватель м. Луганська» у себе в будинку, замурованою в паркані, зберігав гнотову бомбу: мішанин 33 років двічі притягався до відповідальності за нелегальний продаж зброї революційним організаціям. Наган і патрони до нього при обшуку були виявлені у слюсаря залізничних майстерень — есера-максималіста. Зі спогадів колишнього активіста есерівської групи у Вергунці, у розпорядженні осередку було до 6 браунінгів, 330 динамітних бомб, які зберігалися в слюсаря електричного цеху заводу Гартмана. Потім група розпалася й озброєння розійшлося по руках.

Навесні 1908 року бойова група есерів вирішила вбити начальника Луганської в'язниці Поповенка, що, «за чутками, сильно пригноблює політв'язнів». Колишній учасник групи пояснював рішення так: «робітники говорили: есери-бо, є а щось мало їх чути».

Один партієць запропонував застрелити начальника в'язниці, коли той гостюватиме в родичів, назвав адресу й дату. Терористи прокралися в сад і чекали біля відкритого вікна, коли з'явиться жертва. Але тут саме пролунав постріл. Бойовики переполошилися, кинулися тікати через річку, по якій саме йшла крига. Наступного ранку довідалися, що той же партієць загинув на вбивство й іншу бойову групу, ті стріляли, але помилково вбили не начальника в'язниці, а якусь жінку.

Під час страйку робочих залізничних майстерень у 1909 році активісти-есери запустили паровоз на повному ході на навантажені вагони, «закликаючи при цьому робітників якомога більше псувати залізничне майно». Цим не вичерпувалися методи боротьби зі самодержавством. За даними охоронного відділення, чотирикорпусна група анархістів-комуністів, що тільки-но утворилася, почала налагоджувати зв'язки з рідинними організаціями в Дружківці та Єнакієвому, щоб роздобути в них зброю: паралельно вона планувала пограбування магазину й винної крамниці, придбання шрифту для друкарні. Така от суміш політичної боротьби з кримінальниками. Характеризуючи анархістів, жандармський офіцер наголосив: «Ця організація сильна, що доведено частими збройними пограбуваннями залізничної станції»...

Після революції колишній член есерівської організації у Вергунці розповідає про свою діяльність до 1909 року: Мною було організоване пограбування вергунського попа, яке не вдалося тільки тому, що один з виконавців одразу зі своєю появою вселив підозри своїм виглядом і поведінкою. [...] Убили пристава в саду, мали намір вбити начальника в'язниці, стріляли в директора заводу Гартмана. Група експропріаторів з Катеринослава — 4 чоловіки, що знайшли в нас прихисток, взяла гроші в артільника того ж заводу, шоправда, гроші до організації не потрапили. Членами Луганської організації було вбито збирача винних крамниць, але грошей у нього не виявилось. Останнім нашим актом була експропріація млина в Старобільську, що не вдалася...». Не вдалася вона тому, що «експропріаторів» заарештували жандарми.

Чим це закінчилося

За іронією історії, багато хто з тих людей, які називали грабежі й бандитські нальоти «експропріацією», за кілька років піддалися «вищій мірі соціального захисту». Так цинічно більшовики до 30-х років називали вищу міру покарання. А сталінські «трійки» перестали користуватися цим висловлюванням. У винесених ними вироків написано просто: «розстріляти». Історія вчить: співчуття суспільства до терору веде не до загальної справедливості, а до нового терору, жертвами якого неминуче стають і самі ті, хто співчував.

Юлія ЄРЕМЕНКО,
керівник прес-служби Управління СБУ в Луганській області.

У Кам'янці обіцяють відтворити історичну битву XVII століття

Фінансування Міжнародного фестивалю військово-історичної реконструкції «Тера Героїка», що відбудеться у Кам'янці-Подільському з другого по четверте жовтня цього року, взяла на себе одна з політичних сил. «Вона покrije витрати на запрошення та розміщення реконструкторів, усього їх очікуємо близько 500 осіб з різних країн», — розповів журналістам заступник міського голови Олег Демчук.

Фестиваль організовують п'ятий рік поспіль, він отримав визнання, але коштів держави на підтримку заходу наразі не знаходить. Олег Демчук каже, що за таких обставин наступного року фестиваль може й не відбутися. Інші міста теж намагаються запроваджувати подібні свята. Приміром, сусідній Хотин, який від старовинного Кам'янця усього за два десятки кілометрів, минулої неділі започаткував «Хотинську твердь». Тут з'явився

серйозний інвестор, котрий хоче збудувати готель «Гетьманська фортеця» і підтримує фестиваль.

Тим часом у Кам'янці обіцяють відтворити історичну битву XVII століття. Тут можна буде спостерігати за життям військових таборів, муштрою та побутом тогочасних армій. Лицарі, спортсмени та мисливці змагатимуться в турнірі лучників «Кам'яна стріла». На кількох сценах гратимуть етнічну музику, виступатимуть кобзарі та лірники, відомі українські зірки, серед яких — Руслана. Відбудеться й фестиваль органної музики, хорового співу та солоспівів епохи бароко «Flos in lapide». На фестивалі уперше пройнуть майстер-класи старовинного танцю від відомих закордонних танцювальних колективів.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

Навесні 1908 року бойова група есерів вирішила вбити начальника Луганської в'язниці

Андрій ГУСІН: «Обіграти «Барселону» динамівцям буде складно. Хоча я дуже хочу, щоб команда виступила ще успішніше, ніж дванадцять років тому. Історія змінюється, і роблять її звичайні люди. Вдало зіграти можна, по-перше, за рахунок реалізації. У колективі є гарні виконавці, які в змозі організувати голеві моменти. По-друге, можна досягти чогось за рахунок стандартів.

Турнірна хроніка

Теніс. Трнава (Словаччина). Челленджер. Чоловічий турнір. Призовий фонд — 75 000 доларів. **Фінал. Олександр Долгополов (Україна, 7 сіяний) — Ламін Оуахаб (Алжир, 2). 6:2, 6:2.**

Біатлон (літній). Обергоф (Німеччина). Жінки. Лижоролери. Перегони переслідування. 10 км. 1. Магдалена Нойнер (Німеччина) (2+1+1+0) — 28:43.3; 2. Тея Грегорін (Словенія) (2+0+2+0) — +19.0; 3. **Оксана Хвостенко (Україна) (0+0+0+1) - +25.3.** Вітаємо українську спортсменку з бронзовою медаллю.

Баскетбол. Кубок Говорухова. Фінал. **«Будівельник» (Київ) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 74:73 ОТ (20:14, 17:21, 17:16, 10:13, 10:9).** Найрезультативніші: у «Будівельника» — Ель-Амін — 18 очок, Анісімовас — 12 + 9 підбирань, Балашов — 10; у «Дніпра» — Корнієнко — 21 + 6 підбирань, Глазирін — 11, Андриякайтис — 10, Лебедєв — 9 + 8 підбирань.

Футбол. Результати матчів у національних чемпіонатах суперників «Динамо» і «Шахтаря» в єврокубках.

Іспанія. 5-й тур. «Малага» — «Барселона». 0:2. Голи: Ібрагімович, 39, Піке, 58.

«Барселона»: Вальдес, Д. Алвеш, Пуйоль, Чигринський (Піке, 55), Абідаль, Хаві, Туре (Бускетс, 78), С. Кейта, Педріто, Мессі, Анрі (Ібрагімович, 29).

Італія. 6-й тур. «Сампдорія» (Генуя) — «Інтер» (Мілан). 1:0. Гол: Пасчині, 72. **«Інтер»:** Жуліо Сезар, Майкон, Самуель, Лусіо, Сантон, Дзанетті, Камбіассо (Куарежма, 73), Вієйра (Станкович, 61), Балотеллі (Ківу, 61), Міліто, Ето'О.

Росія. 23-й тур. «Рубін» (Казань) — «Амкар». 1:2. Голи: Домінгес, 7 — Сікімич, 19, Пеев, 65. **«Рубін»:** Рижиков, В. Кальошін, Шаронов, Навас, Ансалді, Семак, Сібайя, Карадениз, Нобоа (Касаєв, 70), Бухаров, Домінігес (Кабзе, 74).

Франція. 7-й тур. «Ліон» — «Тулуза». 2:1. Голи: Тафер, 52, Гоміс, 71 — Сіссоко, 8. «Тулуза»: Пеле, Капье, Нункеу, Табану, Конгре, Берсон (Панткот, 78), Дідо, Братен (Дево, 57), Сіссоко, Паулу Машаду, Жиньяк.

Сербія. 5-й тур. «Партизан» (Белград) — БСК (Борча). Голи: Клео, 30, Діарра, 51 — Бабич, 24.

Гандбол. Данія. Кубок світу серед жінок. Фінал. Румунія — Норвегія. 28:27.

Хокей. Відразу троє українських хокеїстів здобули дебютні бали у бомбардирському реєстрі КХЛ. Вадим Шахрайчук з нижегородського «Торпедо» довершив розгром ризького «Динамо», Андрій Міхнов доклав зусиль до сенсаційної перемоги «Ладі» над командою «Салават Юлаєв», а Олег Шафаренко, який проводив лише свій другий поєдинок у складі мінського «Динамо», відзначився у матчі з ЦСКА. Щоправда, цей гол не допоміг білорусам здобути бодай очко у столиці Росії, пише офіційний сайт Федерації хокею України.

Успішний захист академіка рингу

Бокс. Лос-Анджелес (США). Без перебільшення, мабуть, уся Україна і всі українці за її межами вмостилися біля екранів телевізорів, коли на знамениту арену «Стейпл Сентр» вийшов наш видатний співвітчизник Віталій Кличко (38-2-0, 37 КО), щоб захистити титул чемпіона світу за версією WBC у поєдинку проти Крістобала Арреоли (27-1-0, 24 КО), котрий представляв США. І захистив — ґрунтовно, переконливо, яскраво. А суперник цього разу в нього був дуже сильний. До того ж Арреола мешкає в Каліфорнії. І, зрозуміло, має там величезну підтримку.

У заповненому вщерть залі зібралося чимало зірок політики, шоу-бізнесу, спорту. Зокрема, губернатор Каліфорнії Арнольд Шварценеггер. До речі, він був прихильним до українця, з яким приятелює. А ще — Сільвестр Сталлоне, Майк Тайсон та інші. І, на нашу радість, Кличко-старший технічним нокаутом переміг у десятому раунді. Вірніше, Генрі Рамірес — тренер Арреоли — оголосив, що його підопічний не зможе вийти на ринг в одинадцятому раунді.

Хоча впродовж поєдинку 28-річний американець (мексиканського походження) Арреола активно намагався вийти на середню дистанцію. Однак здебільшого то були марні спроби, бо Віталій завдяки грамотним переміщенням і випереджаль-

ним ударам гасив отой запал молодшого на десять років претендента.

Кличко за найменшої можливості частував суперника потужними ударами по тулубу, в голо-

ву, шелепу. Кріс мужньо тримав удари українця. А от його удари, за невеликим винятком, не досягали мети. Найуспішнішим для американця виявився восьмий раунд. У решті — перевага Кличка було гнітючою для каліфорнійця. Віталій боксував, опускаючи обидві руки. Найчастіше проходили його ліві гаки знизу і збоку та довгі аперкоти справа по корпусу.

У дев'ятому раунді Арреола помітно знизив активність. Натомість чемпіон значно посилив бомбування, регулярно влучаючи в голову і тулуб претендента. Десятий раунд, котрий виявився завершальним, перетворився на суцільне побиття Арреоли, котрий вже не встигав надійно захищатися і, як то кажуть, пропускав практично все. Та ще й кровотеча у нього з носа посилювалася. Отоді, як уже згадувалося, тренер американця вирішив не випускати підопіч-

ного на ринг. Бій було припинено.

Отже, 38-річний Віталій Кличко вдруге поспіль захистив титул чемпіона світу за найпрестижнішою версією WBC, котрий український боксер повернув собі торік, у жовтні.

— Я завдавав багато ударів, — сказав після поєдинку Віталій. — У Арреоли дуже, дуже міцна шелепа. Я завдавав чимало вельми сильних панчів по голові, але він вистояв. У четвертому раунді провів лівий гак, але він залишився стояти. У шостому кросом праворуч ударив його в шелепу. Він був трохи шокований, однак ішов упевненим. Отож, я був дуже здивований його шелепою і його відвагою...

А тепер короткий коментар чемпіонського бою в Лос-Анджелесі неабиякого авторитета.

Легендарний чемпіон **Майк Тайсон:** «Не думав, що бій триватиме так довго. Чекав, що Арреола діятиме в агресивній манері. Але Віталій був значно сильніший за свого суперника, багато влучав. До бою мені здавалося, що Кличко виграє набагато швидше. Можливо, починає даватися взнаки вік. У четвертому і п'ятому раундах я навіть почав переживати за Віталія, бо здалося, що він трохи втомився. Але то були даремні побоювання. Кличко упевнено довів поєдинок до переможного кінця».

На знімку: великий чемпіон з України — Віталій Кличко.
Фото з сайту www.yahoo.com.

Валерій ГАЗЗАЄВ: «До матчу в Каталонії готові»

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 8-й тур.

«Динамо» — «Зоря». 2:0. Голи: Мілевський, 22 (п), Гіоане, 70. На 90-й хвилині Мілько («Зоря») не реалізував пенальті (воротар).

«Динамо»: Богуш, Бетао, Хачериді, Алмейда, Ярмоленко (Гіоане, 58), Вукоевич, Юссуф (Алієв, 79), Єременко, Гусєв, Шевченко (Нінкович, 23), Мілевський. **Тренер** — Валерій Газзаєв.

«Зоря»: Шуховцев, Дурай, Омоко, Мелікян, Скоба, Шевчук, Мілько, Лазарович (Грінченко, 78), Каменюка, Антонов (Колесніченко, 57), Джихані. **Тренер** — Юрій Коваль.

Арбітр — Ігор Покидько (Полтава).

25 вересня. Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 12 700 глядачів. 15 градусів.

«Кривбас» — «Металург» (Донецьк). 0:1. 1 300 глядачів. **Арбітр** — Грисьо (Львів). Гол: Мхітарян, 62.

«Закарпаття» — «Дніпро». 0:2. 2 200 глядачів. **Арбітр** — Арановський (Київ). Голи: Гоменюк, 42, 60.

«Металург» (Запоріжжя) — «Арсенал». 2:1. 4 000 глядачів. **Арбітр** — Яблонський (Тернопіль). Голи: Аржанов, 7, Касков, 90 — Мазілу, 43.

«Чорноморець» — «Карпати». 1:1. 4 600 глядачів. **Арбітр** — Олег Зубарєв (Донецьк). Голи: Шандрук, 79 — Федецький, 78.

«Іллічівець» — «Ворскла». 0:0. 7 500 глядачів. **Арбітр** — Ігор Іщенко (Київ).

«Таврія» — «Металіст». 0:0. 14 000 глядачів. **Арбітр** — Сергій Даньковський (Київ).

«Шахтар» — «Оболонь». 4:0. Голи: Жадсон, 18 (п), Ілсіньо, 34, Кобін, 84, Вілліан, 88.

«Шахтар»: П'ятов, Срн, Іщенко, Ракицький, Кобін, Гюбшман (Полянський, 65), Фернандіньо (Дулай, 74), Жадсон, Ілсіньо, Вілліан, Гладкий (Виценець, 67). **Тренер** — Мірча Луческу.

«Оболонь»: Бойко, Лень, Яворський, Лозинський, Кішута, Рожок (Мірошниченко, 67), Васильєв, Сибіряков, Куценко, Івашенко, Валєєв (Фартушняк, 46). **Тренер** — Юрій Максимов.

Арбітр — Віталій Годулян (Одеса).

27 вересня. Донецьк. «Донбас-Арена». 42 800 глядачів. 10 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	7	1	0	25—5	22
2. «Шахтар»	6	2	0	22—6	20
3. «Дніпро»	5	2	1	10—2	17
4. «Таврія»	4	3	1	10—10	15
5. «Металіст»	4	2	2	9—5	14
6. «Іллічівець»	4	2	2	10—8	14
7. «Карпати»	3	3	2	14—8	12
8. «Металург» Д	3	3	2	12—10	12
9. «Арсенал»	2	3	3	12—11	9
10. «Оболонь»	3	0	5	6—16	9
11. «Ворскла»	1	5	2	7—7	8
12. «Металург» Зп	2	1	5	7—15	7
13. «Зоря»	2	1	5	6—14	7
14. «Закарпаття»	2	0	6	5—15	6
15. «Чорноморець»	1	1	6	6—17	4
16. «Кривбас»	0	1	7	5—17	1

У Донецьку відбулася, можна сказати, історична подія. Зіграно перший офіційний матч на «Донбас-Арені». І глядачів зібралася рекордна кількість, і «Шахтар» здобув незаперечну перемогу над «Оболонню». Одне слово, свято вийшло, мов на замовлення, як і планувалося. Тепер «гірникам» бажано в такому само ключі провести й перший міжна-

родний поєдинок на новому стадіоні. Як відомо, 1 жовтня в Донецьку «Шахтар» прийматиме в матчі групового раунду Ліги Європи сербський клуб «Партизан» (Белград).

А київське «Динамо» вже у Каталонії. Сьогодні чемпіон України в другому турі Ліги чемпіонів зустрінеється з чемпіоном Іспанії «Барселона». Останньою репетицією динамівців перед цим складним іспитом був домашній поєдинок чемпіонату країни проти «Зорі». Луганці, як відомо, ще недавно

йшли на дно і під запитанням було взагалі існування клубу. Але колектив кілька днів тому очолив новий наставник, Юрій Коваль. Суттєво поліпшилося й фінансове становище луганського клубу. Можливо, ці чинники й надали футболістам «Зорі» додаткові стимули. В усякому разі, гості чинили гідний опір іменитому супернику. А їхній 38-річний воротар Ігор Шуховцев демонстрував просто-таки дивовижну надійність.

Кияни дуже старалися і свого добилися. На жаль, зазнав травми й змушений був залишити поле Андрій Шевченко.

Валерій Газзаєв похвалив підопічних:

— Хлопці грали добре, створили багато моментів, але не все реалізували. Треба враховувати, що ми створюємо нову команду — у кожній зустрічі на поле виходять 5—6 гравців, які в минулому сезоні не грали. Тому ми не можемо геть усіх перемагати 6:0. У нас було багато проблем із травмами, придбанням гравців, але ми на вірному шляху.

— **Яка ситуація з Шевченком?**

— Йому наклали шість швів. Є велика гематома. Але в цілому стан нормальний.

— **На початку сезону Ярмоленко грав яскравіше...**

— Андрій — молодий футболіст, він і Хачериді грають з початку сезону майже без заміन. Він добре підготовлений, але позначається напрута. Однак це тимчасовий спад, і в Барселоні він гратиме.

— **Чи знаєте, як можна обіграти «Барселону»?**

— Мені не подобається тон деяких журналістів. Так, «Барселона» сьогодні, як на мене, найкращий клуб світу. Але чому ми повинні їхати туди приреченими? Так, ми можемо програсти, але кожний футболіст зробить усе залежне від нього. А як складатиметься, ніхто не знає. Постараємося виявити свої найкращі якості. Кравець і Михалик працюють уже без обмежень. Це позитивна для нас подія. Проведено сумлінний аналіз, ми досконально вивчили суперника й до матчу готові. Поєдинок буде цікавий. Немає команд у світі, які не програють. Вболівайте, переживайте, надихайте гравців, як це робить тренер...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: у боротьбі за м'яч часто сходилися оборонець «Зорі» Гаррісон Омоко (ліворуч) і динамівець Артем Мілевський.
Фото Павла КУБАНОВА.

Немає часу почивати на лаврах

Футбол. Здавалося, ніби вчора пролунали дзвінки фанфари на честь блискучих перемог наших студентів: національної збірної на Всесвітній універсіаді в Белграді (Сербія) і у Вроцлаві (Польща) — колективу педагогічного університету з Тернополя на чемпіонаті Європи серед команд університетів. А вже наспів час починати черговий (дев'ятий) національний чемпіонат. До речі, за традицією, інформаційну підтримку йому надаватиме «Голос України».

То яким же він буде, цей турнір? Про те нам розповів перший віце-президент Всеукраїнської футбольної асоціації студентів (ВФАС), заслужений тренер України Олег ПЕРВУШ-КІН.

— Нинішні змагання стартують 30 вересня і фінішують уже наступного року, наприкінці травня. Щоправда, завтра почнуть лише представники конференції «Центр—Південь»: київські команди — МАУП, «Легкпром», НУХТ, «Меркурій» (національний університет технологій і дизайну), НУДПС (Ірпінь), Кримський економічний інститут (філіал столичного національного економічного університету імені Вадима Гетьмана), «Юнга-Морська академія» (Одеса), «КПУ-Спартак» (Запоріжжя).

Трохи згодом в боротьбу вступає конференція «Захід»: «Факел-ІФНТУНГ» (Івано-Франківськ) — чинний чемпіон країни і віце-чемпіон Європи, педагогічний університет (Тернопіль) — чемпіон Європи, національний університет (Чернівці), педінститут (Кременець, Тернопільська область), сільгоспінститут (Бережани, Тернопільська область), державний педагогічний університет (Кам'янець-Подільський).

Перша конференція завершує осіннє коло 17 листопада, а «західняки» — 5 листопада. Після зимових канікул усі гуртом 1 квітня розпочнуть друге коло.

Консультуватимуть англійці

Лондон (Велика Британія). Голова Львівської обласної державної адміністрації Микола Кміть спільно з генеральним директором ТзОВ ПБП «Азовінтекс» Олександром Тарутою провели зустріч із регіональним директором компанії «Halcrow Group Ltd» Джоном Деєм.

Як наслідок зустрічі — «Азовінтекс» підписав угоду з компанією «Halcrow Group Ltd» щодо надання консультаційних послуг з будівництва злітно-посадкової смуги під час підготовки ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» до Євро-2012, повідомляє офіційний сайт Львівської державної обласної адміністрації.

Згідно з підписаною угодою, фахівці компанії надаватимуть генпідрядникові консультаційні послуги з технології будівництва, що гарантуватиме належну якість робіт. Львівська обласна державна адміністрація, яка виступила ініціатором підписан-

Вітрильний спорт. Минулих вихідних на Київському водосховищі відбулася регата пам'яті усіх яхтсменів і моряків. Її організували столична федерація вітрильного спорту, Вітрильницька федерація України за підтримки міського голови Вишгорода. Стартували аж 73 екіпажі — як професіональні спортсменів, так і любителів. До речі, в гурті учасників були помічені відомі письменники — брати Капранови, котрі на своїй «Спокусі» благополучно дісталися фінішу. Серед крейсерсько-перегонових яхт перемогу святкувала «Гамма-2» (капітан Юрій Семенюк).

На знімку: за традицією, серед лідерів — легендарна яхта «Гонта».

Як уже зазначалося, фінальний турнір планується на останні дні травня. Орієнтовно шість найсильніших команд зберуться в Бородянці, що на Київщині, де є чудовий комплекс «Борекс». І визначать чемпіона та призерів.

— **А щось команд Харкова, Донбасу не видно серед учасників. Раніше ці регіони були представлені в чемпіонаті...**

— Не варто казати, які часи переживаємо. Фінансові проб-

леми загнали в глухий кут багатьох. Отож, насамперед люди думають, як вижити за таких обставин. Однак є підстави для оптимізму. Не виключено, що кілька харківських колективів утворять власну конференцію, котра приєднається до чемпіонату. Це питання найближчих днів. Не полишатимемо надію...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
На знімку: грають студенти.
Фото автора.

муть йому Сандер ван Ройкель і Норбертус Жосуфус Сімонс. Четвертий рефері — Кевін Блум.

У «Барселони» втрати

Український оборонець «Барселони» Дмитро Чигринський зазнав розтягнення зв'язки коліна й змушений пропустити близько трьох тижнів, інформує прес-служба каталонського клубу. Втім, цей факт меншою мірою тривожить його тренера Госепа Гвардіола. Адже Чигринський, як відомо, в поточному турнірі Ліги чемпіонів виступати за свій новий клуб не може. А от Олексія Михайличенка така ситуація, либонь, турбує, ще й як. Ви, мабуть, не забули, що 10 жовтня у Дніпропетровську збірна України у відбірному матчі чемпіонату світу приймає команду Англії.

Сеньора Гвардіола засмутила травма нападника Тьеррі Анрі. Його участь у матчі Ліги чемпіонів проти київського «Динамо» під сумнівом. Проведене медобстеження Анрі після матчу в Малазії виявило у француза ушкодження м'яза стегна.

Стартує Суперліга

Баскетбол. 3 жовтня стартує регулярний чемпіонат оновленої української Суперліги. Пропонуємо вашій увазі розклад перших турів змагання.

1-й тур. 3—4 жовтня. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Миколаїв». «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Донецьк». «Хімік» (Южний) — «Грифони» (Сімферополь). «Говерла» (Івано-Франківськ) — «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг). «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Одеса». «Київ» — «Дніпро-Азот» (Дніпродзержинськ).

2-й тур. 7—8 жовтня. «Азовмаш» — «Говерла». «Донецьк» — «Політехніка» (Львів). «Будівельник» (Київ) — «Кривбасбаскет». «Грифони» — «Київ». «Миколаїв» — «Дніпро». «Дніпро-Азот» — «Одеса». «Пульсар» (Рівне) — «Феро-ЗНТУ».

3-й тур. 10—11 жовтня. «Азовмаш» — «Політехніка». «Дніпро» — «Хімік». «Миколаїв» — «Київ». «Пульсар» — «Кривбасбаскет». «Будівельник» — «Феро-ЗНТУ». «Грифони» — «Дніпро». «Донецьк» — «Говерла».

Форвард розбив носа... фотографу

У неприємну історію потрапив нападник римського клубу «Лацио» Мауро Сарате. У матчі 5-го туру чемпіонату Італії з футболу, в якому його команда приймала вдома «Парму», він випадково зламав ніс одному з фотографів, який знаходився за воротами. Розлючений невдалою спробою дриблінгу, Сарате щосили вдарив по м'ячу і влучив у фотографа. Як наслідок — розбитий ніс, повідомляє «Кальціомеркато».

Незважаючи на те, що потерпілому знадобиться операція для коригування носа, він поки що не пред'являв офіційних претензій до футболіста. Сам нападник і керівництво «Лацио» утримуються від коментарів з приводу інциденту.

Туа не розрахував удар

Екс-чемпіон світу з боксу у надважкій вазі Девід Туа на одній з останніх спаринг-сесій завдав травму Ізраелю Гарсія, що виступав як спаринг-партнер самоанця, повідомляє boxingscene.com. Після тренування Гарсія був доставлений у госпіталь, де йому був поставлений діагноз «набряк головного мозку». Нині загрози життю спортсменця немає. Нагадаємо, що Туа завершує підготовку до призначеного на 3 жовтня поєдинку із Шейном Кемероном.

Судді є, квитків немає...

Футбол. Відбірний матч чемпіонату світу-2010 між національними збірними України та Англії, який відбудеться у Дніпропетровську 10 жовтня, обслуговуватиме словенська бригада арбітрів на чолі з Даміром Скоміною. Допомогатимуть йому асистенти Примож Аргар та Марко Станцин. Обов'язки четвертого рефері виконуватиме Дарко Цеферин.

Менеджер з туризму Дамір Скоміна здобув статус арбітра ФІФА 2003 року. Він обслуговував фінальні матчі Євро-2003 (U-17), Євро-2005 (U-19), Євро-2007 (U-21), Олімпіади-2008, а як резервний рефері — Євро-2008.

До речі, у Дніпропетровську в касах минулого четверга о 10.00 розпочали продаж квитків на поєдинок наших з англійцями. Та вже о 13.00 вони закінчилися. А от у спекулянтів — ні. Вони продовжували продавати квитки з націнкою плюс 150 гривень від номіналу. Нагадаємо, цінова категорія квитків — від 100 до 500 гривень.

І якщо не всі бажаючи українці зможуть придбати квиток на цей поєдинок, то росіянам така послуга доступна. Російський сайт Ticket-Sport.ru пропонує всім, кому треба відвідати гру Україна — Англія, квитки разом з організацією поїздки.

Білич хоче залишитися

Тренер футбольної збірної Хорватії Славен Білич висловив бажання продовжити роботу з командою після завершення терміну контракту, котрий закінчується після завершення чемпіонату світу-2010.

«Чому я хочу продовжити роботу в збірній? Все просто, я комфортно почуваюся на цій посаді і впевнений, що жодна людина не захоче залишити місце, де їй добре. Також не варто забувати, що керівництво збіркою дає мені досвід», — цитує тренера агенція «Ройтер».

Переїдуть до Палацу?

Хокей. Київський «Сокіл» розраховує переїхати до столичного Палацу спорту не раніше 20 березня 2010 року, коли відбудуться вирішальні матчі за «золото» відкритого чемпіонату Білорусі. Про це на зустрічі з уболівальниками заявив перший віце-президент клубу Сергій Корабльов, повідомляє офіційний сайт клубу.

«Якщо все буде гаразд і «Сокіл» вийде до фіналу плей-оф (серія до чотирьох перемог з 23 березня по 3 квітня), то висока вірогідність того, що домашні матчі ми проведемо в київському Палаці спорту, з яким у нас існує така домовленість», — сказав він.

Федерер бере паузу

Теніс. Перша «ракетка» світу Роджер Федерер (Швейцарія) вирішив відмовитися від виступів на турнірах Джапен Опен у Токіо (5—11 жовтня) і Шанхай ATP Мастерс 1000 (12—18 жовтня).

Швейцарець при цьому послався на втому, накопичену за рік, повідомляє AP. «Після консультацій зі своєю командою та лікарями я прийняв нелегке рішення знятися з обох турнірів, — йдеться у заяві Федерера. — Це дозволить організму відпочити і відновитися після фізично надто напруженого року».

Фото Віктора БРАНИЦЬКОГО.

Райське життя Микуляка

Карпати — найкрасивіше місце в Україні. Люди, краєвиди, екологія. Туристам здається — рай на землі. Та в цьому раю — тяжка праця гуцулів.

Дмитро Дмитрович Микуляк живе у селі Лазещина Рахівського району. Глава сімейства має четверо дітей та дев'ятеро онуків. У свої 59 років трудиться лісником, дружина Марія Федорівна — на пенсії. Тримують дві корови, телицю, кабанчика, баранчика, качки, кури. За всім треба доглянути. А надто, коли пропадає вода в криниці... Дмитро Дмитрович майстер на всі руки. Зробив млин, пилораму, навіть автомобіль. Звів власноруч кілька будинків.

...Так минає гуцульське життя. Таким є рай на землі.

Олександр КЛИМЕНКО.

Фото автора.

Закарпатська область.

Шановні акціонери Закритого акціонерного товариства "МІЖНАРОДНИЙ ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР"!

Інформуємо вас про проведення Загальних зборів акціонерів Закритого акціонерного товариства "МІЖНАРОДНИЙ ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР" (надалі - "Товариство"), які відбудуться 11 листопада 2009 року о 10.00 годині за місцевим часом за адресою: Україна, 01032, вул. Жилианська, 75, 5-й поверх

Порядок денний Загальних зборів акціонерів ЗАТ "МІЖНАРОДНИЙ ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР":

1. Зміна найменування Товариства з Закрите акціонерне товариство "МІЖНАРОДНИЙ ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР" на Приватне акціонерне товариство "МІЖНАРОДНИЙ ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР".
2. Зміна місцезнаходження Товариства.
3. Внесення змін до статуту Товариства.
4. Відкликання та обрання Голови та членів Наглядової Ради Товариства.
5. Затвердження річних результатів діяльності Товариства, порядку розподілу прибутку та покриття збитків.
6. Переведення випуску іменних акцій Товариства документарної форми існування у бездокументарну форму існування (дематеріалізація).
7. Визначення дати припинення ведення реєстру простих іменних акцій Товариства.
8. Припинення договору на ведення реєстру іменних цінних паперів Товариства.
9. Погодження кандидатури депозитарію, що здійснюватиме обслуговування випуску акцій Товариства.
10. Погодження кандидатури зберігача для відкриття рахунків у цінних паперах для власників іменних цінних паперів Товариства.

Регстрація акціонерів (їх представників) відбудеться з 09:00 до 09:55 години за місцевим часом у день проведення Загальних зборів акціонерів за адресою їх проведення.

Для реєстрації акціонери повинні мати наступні документи:

1. Паспорт або інший офіційний документ, що ідентифікує особу.
2. Для представників акціонерів (юридичних осіб) - документи, що підтверджують повноваження посадової особи на участь у Загальних зборах Акціонерів (оригінали або нотаріально посвідчені копії) чи довіреність на право участі у Загальних зборах акціонерів, оформлену згідно з чинним законодавством України.
3. Для представників акціонерів (фізичних осіб) - довіреність на право участі у засіданнях зборів, оформлену згідно з чинним законодавством України.

Ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним загальних зборів, акціонери мають можливість за адресою проведення зборів.

Тел. для довідок: +38 (044) 390-55-33

До відома громадськості!

ВАТ «Кіровоградолія» (м. Кіровоград, вул. Урожайна, 30, тел. 8-0522-390-122) подало до Національної комісії з регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з виробництва електроенергії за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України "Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України" Державна судова адміністрація України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання судьями безстроково:

Дубчака Анатолія Григоровича	- суддею апеляційного суду Вінницької області;
Федотова Ігоря В'ячеславовича	- суддею військового апеляційного суду Центрального регіону.

Державна судова адміністрація України

Господарський суд АРК (95006, вул. Р. Люксембург, 29/Річна, 11, м. Сімферополь, АРК) Постановою від 08.09.2009 р. у справі про банкрутство № 2-19/4412-2009 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Енергетичні системи України» (95006, вул. Карла Лібкнехта, буд. 30, м. Сімферополь, АРК, код з ЄДРПОУ 32120260) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Пустовалову Людмилу Євгенівну (ліцензія серії АБ № 176156 від 20.07.2005; вул. Леніна, 44-а, кв. 15, с. Віліно, Бахчисарайський район, 98433, АРК).

Кредитори мають право заявити свої претензії в місячний строк з дня публікації цього оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України "Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України" Державна судова адміністрація України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання судьями безстроково:

Войнаревича Михайла Григоровича	- суддею Теплицького районного суду Вінницької області;
Бучик Анни Юріївни	- суддею Богунського районного суду міста Житомира;
Невмерижського Сергія Степановича	- суддею Овруцького районного суду Житомирської області;
Ачкасова Олександра Михайловича	- суддею Запорізького районного суду Запорізької області;
Мурашка Сергія Івановича	- суддею Кіровоградського районного суду Кіровоградської області;
Забуранного Романа Анатолійовича	- суддею Новомиргородського районного суду Кіровоградської області;
Калашника Володимира Леонідовича	- суддею Жовтневого районного суду міста Луганська;
Бунди Анни Олександрівни	- суддею Бродівського районного суду Львівської області;
Поровського Віталія Анатолійовича	- суддею Володимирецького районного суду Рівненської області;
Олексюк Ганни Євгенівни	- суддею Рівненського міського суду Рівненської області;
Рудики Лариси Дмитрівни	- суддею Рівненського міського суду Рівненської області;
Ваб'ї Анатолія Івановича	- суддею Харківського районного суду Харківської області.

Державна судова адміністрація України

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

АКІБ "УкрСиббанк" оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для надання послуг

кур'єрської доставки відправлень в межах України

Пропозиції приймаються до **30 вересня 2009 року** включно
За довідками звертатися за телефоном (044) 537-49-06
www.ukrsibbank.com

Постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр.-т. Шевченка, 18/1) № 7/148 від 21.09.2009 року ТОВ «Теплоенергетичні системи» (м. Суми, вул. Сумське — Київських дивізій, 24, код 34730088) визнано банкрутом.

Постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр.-т. Шевченка, 18/1) № 6/149 від 21.09.2009 року ТОВ «ЛОГОС-ТОР» (м. Суми, вул. Воєводіна, 27, код 34239469) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеним підприємствам призначено арбітражного керуючого Мальованого Олександра Павловича (ліцензія АВ № 158256 від 21.09.2006 року, м. Суми, вул. Сумське — Київських дивізій, 242, тел. 700-140). Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з моменту виходу оголошення.

Господарський суд Хмельницької області постановою від 11.09.2009 року (справа № 4/378-Б) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо відкритого акціонерного товариства «Ізяславське автопідприємство 16840 «м. Ізяслав Хмельницької області, вул. Оніщука, 11. Поштовий індекс 30300, код ЄДРПОУ 03119339, р/р 26000052408370 в Ізяславське відділення філії Приват-Банк, МФО 315405.

Ліквідатором призначено Кунашенка Василя Івановича: 30400, Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Шешукова, 10, кв. 30, тел. 8 06796 58 950.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157, тел. (062) 381-88-46) від 02 вересня 2009 року порушено справу № 27/89 Б про банкрутство закритого акціонерного товариства «Донецьк-бланкіздат», код ЄДРПОУ 22007712; поштова адреса: 83055, м. Донецьк, вул. Постишева, 131. Банківські реквізити: рахунок № 26005021517231 у філії АТ «Укресімбанк» в м. Донецьку, МФО 334817. Введена процедура розпорядження майном строком на шість місяців, введений мораторій на задоволення вимог кредиторів. Призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Хом'якову Ірину Володимирівну, ліцензія серія АВ № 158282 (адреса: 83050, м. Донецьк, вул. Артема, б. 88, оф. 235).

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області (вул. Куйбишева, 1а, м. Дніпропетровськ, 49600) від 03.08.2009 р. порушено провадження по справі № Б26/176-09 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Мега-Трейд» (поточні рахунки № 26007224980100 в ДОД «Райффайзен Банк Аваль», код ЄДРПОУ 32293744, вул. Шелгунова, 8, кв. 403, м. Дніпропетровськ, 49128). Розпорядником майна призначено Чеснову Н. В. (п/с 2047, м. Дніпропетровськ, 49033).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «ВО«КОНТИ»

у зв'язку з настанням новорічних свят в період з 01 жовтня 2009 р. по 15 січня 2010 р. (включно), проводить рекламну акцію на території України.

До складу новорічних наборів входять усі новорічні подарунки виробництва ГРУПИ «КОНТИ» 2009р.

При придбанні одного або декілька акційних комплектів новорічних подарунків учасникам рекламної акції буде надана можливість придбати заохочення* від ЗАТ «ВО«КОНТИ»:

кондиціонер; телевізор 21"; ДВД програвач портативний; домашній кінотеатр; МХВ піч; мобільний телефон; фотоапарат цифровий; масляний обігрівач; ДВД плеєр; кухонний комбайн з однією чашею; епілятор жіночий; пароварка; соковижималка; гидромасажер для ніг; пілосос; тонометр; електробрита чоловіча; радіотелефон; манікюрний набір (домашній); ваги підлогові електронні; електроплитка (одноконфорочна); тепловентилятор; ваги кухонні електронні (грами); набір кухонного начиння (5-6 предметів); іонізатор; інфрочервоний віброрасажер; праска парова; міксер електричний; чайник електричний 1,8л.; вентилятор напольний (висота ≈ 1,4м.); набір кухонних ножів на підставці (6 предметів); фен; ваги підлогові механічні; стильер для волосся; калькулятор бухгалтерський 12-розрядний; детектор валют; термочашка; пазл.

Цінова пропозиція**, умови проведення рекламної акції та склад акційних комплектів – в рекламних листівках, які можливо знайти в торговельних точках.

* під формулюванням «придбати заохочення» маєтись на увазі надання учасникам рекламної акції можливості придбати заохочення за спеціальною ціною 0,1 грн.

** організатор Новорічної рекламної акції залишає за собою можливість одностороннього змінення цін у складі новорічних акційних комплектів.

1. Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) Постановою від 22.09.2009 року по справі № 8/89 Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтербудзахід — Інвест» (79000, м. Львів, вул. Проспект Свободи, 35/2 Б, код ЄДРПОУ № 35775313, р/р 26004001084001 у Львівському РУ ВАТ КБ «Напра», МФО 325978) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором ТЗОВ «Інтербудзахід — Інвест» призначено Онушканича Ярослава Васильовича (ліцензія АБ № 271689 від 06.02.2006 р., адреса: 79031, м. Львів, вул. Стрийська, 71б, кв. 3).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Печатку, штампи, статут, свідоцтво про реєстрацію, свідоцтво платника ПДВ ТЗОВ «Інтербудзахід — Інвест» вважати недійсними.

2. Печатку, штампи, статут, свідоцтво про реєстрацію, довідку з ЄДРПОУ, свідоцтво платника ПДВ ВАТ «Курортторг» (м. Трускавець, вул. Мазепи, 9, код ЄДРПОУ 13833799) вважати недійсними.

Ухвалою господарського суду Івано-Франківської області від 10.08.09 р. порушено провадження у справі № Б-25/10 про банкрутство Комунального підприємства по експлуатації житла (КПЕЖ).

Ухвалою господарського суду Івано-Франківської області від 14.09.09 р. по справі № Б-25/10 введено процедуру санації Комунального підприємства по експлуатації житла (КПЕЖ), вул. І. Богуна, 42, м. Коломия, Івано-Франківська область, 78200, рахунок № 26009337797 у відділенні Ошадбанку № 6341/1 в м. Коломия, МФО 336558, рахунок 260077182 в ОД Райффайзен-банк «Аваль», МФО 336462, рахунок 37127003001835 в Коломийському відділенні Держказначейства в Івано-Франківській області, рахунок 26000052562575 в ЗАТ «Приватбанк», МФО 336677, ідентифікаційний код згідно ЄДРПОУ 31692841.

Керуючим санацією призначено керівника боржника Михайлищука Василя Михайловича.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рудика Ігоря Миколайовича.

Господарським судом Сумської області 14.09.2009 року ухвалою по справі № 12/122-09 введена процедура розпорядження майном Відкритого акціонерного товариства «Путівльське Автотранспортне підприємство № 15944», 41500, Сумська область, м. Путівль, вул. Комсомольська, 18, код ЄДРПОУ 00426443, п/р № 260018067 у СОД ВАТ «Райффайзен Банк «Аваль», МФО 337483,

Адреса господарського суду Сумської області: 40011, м. Суми, проспект Шевченка, 18/1.

Розпорядником майна призначений Оскорбін Артем Георгійович ліц. АБ № 216734 від 08.02.2005 року (40011, м. Суми, вул. Супруна, 7, кв. 12, т. (8-066-293-99-22 або (8-0542- 77-09-29).

Конкурсні кредитори протягом тридцяти днів від дня опублікування в офіційному друкованому органі оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують.

Біо МЕБЛІ

Адреса: Набережно-Лугова, 2-в, т. 417-17-75

*Місце для до 20-25% знижки до 15% на подарунок. Під подарунок виставляється на один придбаний товар по 1 грн. Рекламний акційний лист.

29 вересня в Україні переважно хмарно, опади можливі на значній частині території. Місцями грози, пориви вітру до 15—20 м/с. Уночі повітря прогріється до 4—9 градусів тепла, удень очікується 13—18 градусів.

НЕЙМОВІРНІ ЗБІГИ

Далекоглядний По

П'ятого грудня 1664 року біля узбережжя Уельсу затонув пасажирський корабель. Загинули всі члени екіпажу й пасажери, крім одного. Щасливчиком звали Хью Вільямс. Більш як сто років по тому, п'ятого грудня 1785-го, на цьому само місці зазнало аварії інше судно. І знову врятувалася єдина людина на ім'я... Хью Вільямс. В 1860-му, знов-таки п'ятого грудня, тут же пішла на дно рибачка шхуна. Вивжив тільки один рибалка. І його звали Хью Вільямс!

Людовику XVI сказали, що він помре 21 числа. Переляканий король 21 числа кожного місяця сидів, замкнувшись у своїй спальні, нікого не приймав, не признавав ніяких справ. Але все виявилось марним! 21 червня 1791 року Людовика і його дружину Марію-Антуанетту заарештували. 21 вересня 1792 року у Франції була проголошена республіка й скасована королівська влада. А 21 січня 1793 року Людовика XVI стратили.

Едгар По написав моторошну розповідь про те, як моряки з корабля, який зазнав аварії, залишившись без їжі, з'їли юнгу на ім'я Ричард Паркер. 1884 року цей страшний сюжет втілювався в життя. Шхуна «Мереживо» зазнала катастрофи, а збожеволілі від голоду матроси з'їли юнгу, якого звали... Ричард Паркер.

Житель штату Техас, США, Аллан Фолбі потрапив в аварію й ушкодив артерію на нозі. Він помер би від втрати крові, якби не Альфред Сміт, що проїжджав неподалік. Він наклав потерпілому пов'язку й викликав «швидку». Через п'ять років Фолбі став свідком автокатастрофи: водій машини, що розбилася, лежав непритомний, з розірваною артерією на нозі. Це був... Альфред Сміт.

В 1944 році газета «Дейлі телеграф» надрукувала кросворд, що містив усі кодові назви секретної операції з висадки союзницьких військ у Нормандії. У кросворді були зашифровані слова: «Нептун», «Юта», «Омаха», «Юпітер». Розвідка кинулася з'ясувати джерело витіку інформації. Але кросворд склав старенький шкільний учитель, здивований настільки неймовірним збігом не менше за військовослужбовців.

За дивним і моторошним збігом обставин багато уфологів помирало в один і той же день — 24 червня, шоправда, у різні роки. Так, 24 червня 1964 року помер автор книги «За лаштунками літаючих тарілок» Френк Скаллі. 24 червня 1965 року помер кіноактор і уфолог Джордж Адамський. А 24 червня 1967 року пішли з життя одразу два дослідники НЛО — Ричард Чен і Френк Едвардс.

Сторінку підготували
Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО
та Людмила ОПАНАСЕНКО.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775,
для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік:
для фізичних осіб — 10,00 грн.
та 6,00 грн.,
для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.
БАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1857
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

ЦЬОГО ДНЯ, 29 ВЕРЕСНЯ

1547. Народився Мігель де Сервантес Сааведра, іспанський письменник. 1829. Створення Скотленд Ярду. Після реорганізації поліцейського відомства патрульні вперше вийшли на чергування на вулиці Лондона як співробітники Скотленд Ярду. 1866. Народився Михайло Грушевський, український історик, Президент Української Народної Республіки. 1926. Створено Києво-Печерський історико-культурний заповідник. 1941. Початок знищення євреїв у Бабиному Яру (більше 200 тисяч). У перший день було знищено 3721 чоловік.

Маму — в нокаут...

ОТАКО!

Трагікомічна ситуація сталася в одному з супермаркетів. Молода мама з сином віком півтора — два роки прийшла до магазину. Для дитини тут стільки яскравого. Тож щоб не бігати за малим між полицями з товаром, мама взяла його на руки. Синок не бажав спокійно сидіти й почав крутитися. Щоб утихомирити малюка, жінка однією рукою легенько вдарила його по лобіку, раз, другий, третій... На якийсь час він затих, а потім — знову круть-верть. Хлопчик поновився. Але що було потім...

Після чергового «заспокоїливого» по лобі дитина трохи відхилилася і... з усієї сили буцнула маму головою. Мабуть, удар був відчутний, бо люди побачили, як жінка падає на спину і впускає дитину. Оразу двоє чоловіків підбігли на допомогу. Піднімаючи з підлоги маму, побачили, що крок заливає її обличчя. Викликали «швидку», яка констатувала перелом носа і легкий струс мозку. Тим часом працівники магазину розважали дитину іграшками.

Що ж, такий похід до магазину жінка запам'ятає надовго. Лікуватися ж бо доведеться не один тиждень. Певно, наступного разу вона добре подумає — чи варто так необачно і провокативно поводитися з дитиною. Адже реакцію малюка спрогнозувати важко, схоже, він вирішив, що це така гра. До того ж хлопчик виявився твердолобим.

Наталія ПАХОЛОК.

об'єкта товщиною в волосину людини!

Крім кажанів принаймні два види птахів — салангани в Азії й Австралії та гуахаро в тропічній Америці — також володіють ехолокацією. Але користуються нею лише для того, щоб орієнтуватися в темних печерах, де ночують.

А в дельфіна є «диня»

Зубаті кити теж мають ехолокатор, хоча вченим ще до кінця не зрозумілий механізм його роботи. Ехолокація в дельфіна — одного з представників зубатих китів — починається із клацань, які, вважається, тварина видає не гортанню, а носовим проходом. Жирова подушка, або «диня», розташована в передній частині голови тварини, фокусує звукові хвилі в пучок, яким тварина «висвітлює» простір перед собою. Як дельфіни чують луну від сигналів, що посилаються ними? Не вухами, а за допомогою нижньої щелепи й пов'язаних з нею органів, які з'єднані з середнім вухом. Примітно, що в нижній щелепі дельфіна такий само жир, як і в жировій «дині».

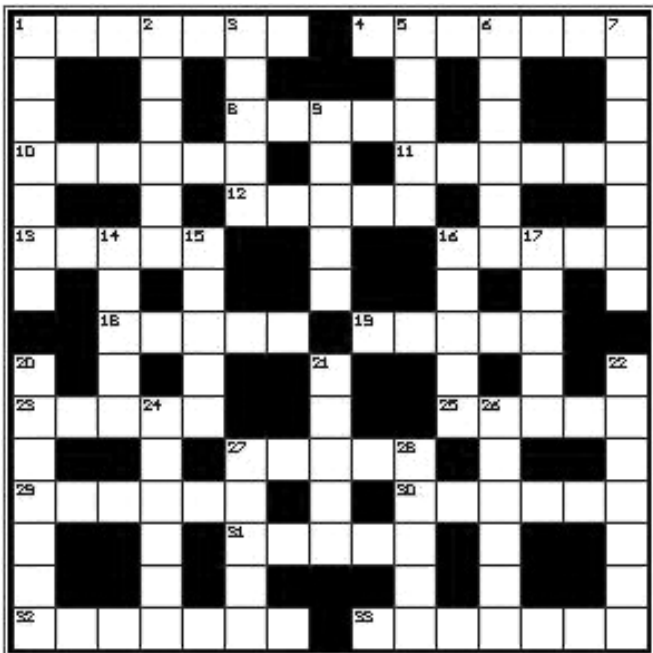
Форма звукової хвилі клацань дельфінів напрочуд точно описується математичною функцією, уведеною Табором. За словами Хьюза, це підтверджує, що клацання дельфінів «наближаються до ідеального з погляду математики ехолокаційного сигналу».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

пара-метрів виробленого звукового сигналу, кажани, як говориться в одній книзі, «володіють своїм голосом і беруть високі ноти настільки майстерно, що їм позаздрив би будь-який оперний співак». Завдяки шкірястим виростам на носі деякі види кажанів також можуть фокусувати звукові сигнали в пучок. Всі ці пристосування є частиною складного ехолокаційного пристрою, що може створити акустичний образ

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗУМУ

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Металева вигнута пластина, що прибивається до копита коня. 4. Жінка, яка випустила на волю всі лиха, хвороби й напасті. 8. Народна масова гра у танцювальному ритмі. 10. Штани особливого крою для військової форми. 11. Богиня ранкової зорі у давньоримській міфології. 12. Жанр художньої літератури. 13. Споруда для зберігання і технічного обслуговування літаків. 16. Лавка для сидіння веслярів у човні. 18. Труба для підсилення звуку. 19. Монета, від якої пішла назва долара. 23. Духовий музичний інструмент у вигляді труби з розширеним кінцем. 25. Старовинний іспанський народний танець. 27. Вертикальна площа будівлі. 29. Сольний вокальний номер в опері, різновид арії. 30. Великий німецький композитор, автор опери «Летючий голландець». 31. Старовинний руський напій. 32. Моральні, душевні муки. 33. Держава на Південному Заході Європи.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Літературна крадіжка. 2. Бічна декорація в театрі. 3. Рух повітря в горизонтальному напрямі. 5. Довгий мотузок із зашморгом на кінці. 6. Робітниця, яка доїть і доглядає корів. 7. Глава роду в Середній Азії і на Кавказі. 9. Купа снігу, наметена вітром. 14. Приміщення для стоянки і обслуговування автотранспорту. 15. Олійна та кормова рослина. 16. Синтетичний вид сценічного мистецтва. 17. Римський імператор, відомий своєю жорстокістю. 20. Метальна зброя в європейських країнах середньовіччя. 21. Оголошення про спектакль. 22. Дрібна ракоподібна тварина, яка живе в темних вологих місцях. 24. Рух товарів та інших цінностей у суспільстві. 26. Гостре інфекційне захворювання. 27. Великий християнський храм. 28. Грошова сума, яка видається в рахунок майбутньої платні за роботу.

Склав Іван СОБКО.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Паша. 2. Паша. 3. Паша. 4. Паша. 5. Паша. 6. Паша. 7. Паша. 8. Паша. 9. Паша. 10. Паша. 11. Паша. 12. Паша. 13. Паша. 14. Паша. 15. Паша. 16. Паша. 17. Паша. 18. Паша. 19. Паша. 20. Паша. 21. Паша. 22. Паша. 23. Паша. 24. Паша. 25. Паша. 26. Паша. 27. Паша. 28. Паша. 29. Паша. 30. Паша. 31. Паша. 32. Паша. 33. Паша.

